

C:\Users\Plazma\Desktop\Knihy pdb\B\BENNETT James_Bennett James - Frajer Bodo.pdb

PDB Name: BENNETT James - Frajer Bodo
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.1.2036
Modification Date: 2.1.2036
Last Backup Date: 2.1.2036
Modification Number: 0

James BENNETT

FRAJER BODO

ČÁST I.

VÁLKA

Němečtí předkové Waltera Steinera přišli do Texasu koncem čtyřicátých let devatenáctého století, aby unikli perzekuci Sněmu německého spolku. Když se Walter objevil na scéně, byla jeho německá krev už značně rozředěna a s jazykem – který potřeboval pro své postavení u Civil Affairs Division*) v okupovaném Německu musel tedy začít od nuly. O CAD Walter uslyšel poprvé na jaře 1944, v rozhlasovém studiu svého rodného města Beaumontu. Walter byl radiový technik. Sledoval hlasatele ve vysílací kabině přes zvukotěsné sklo a naslouchal mu v rádiu. Dělával to často, fascinován rozdílem mezi autoritou hlasu, který k němu přicházel z rádia, a familiárníostí zarudlé tváře Bugsyho Cartera na druhé straně skla; tváře, která se každého pátečního večera dole v taverně U osamělé hvězdy do zavíračky dopracovala k blábolivé opilosti. Ale když Walter naslouchal Bugsyho hlasu v rádiu, věřil mu, a ten hlas mu nyní říkal, aby vstoupil do CAD. Sám o sobě by Bugsyho hlas Waltera k takovému kroku nedonutil – Walter se nedal ovlivnit tak lehce. Táho mu na pětatřicet, byl svobodný a žil s rodiči. Měl svou vlastní hlavu. Ale v poslední době se na jeho dnech usazovala lehká melancholie, která občas dosahovala až na samý vrchol neklidu. Obviňoval z toho válku. Po celý svůj život fungoval pohodlně a nenápadně na okraji společnosti a teď ho válka odplavovala pryč. Fyzicky nebyl způsobilý k boji, ale CAD – to bylo něco jiného. Zatímco po celé planetě zuřily boje, v každém ohledu bylo náhle jasné, že až bude konečně po válce, zůstane velká část civilizace ležet v popelu, a že šiky prozatímních orgánů, které by dohlížely na obnovu, šiky vládců v pohotovosti – CAD – budou nezbytné. Walter prošel osmitýdenním výcvikem, byla mu propůjčena hodnost kapitána a spolu s pěti sty dalších čerstvě jmenovaných důstojníků, ve věkovém rozpětí od pětatřiceti do šedesáti, byl transportován lodí do anglického Shrivenhamu. Když se v Anglii vylodili, trmáceli se dvě hodiny blátem a v dešti do svých ubikací, kde spali po šestnácti v místnosti, a žrát chodili s ešusy, které jim zvonily u opasků. Protrpěli další výcvik a čekali na konec války; nad táborem se pomalu rozprostřel těžký smutek z bezúčelnosti. když dorazily specifikace, byli už z mužů ve Shrivenhamu cynici, zocelení psychologičtí veteráni, připravení změřit svou prohnanost se sirotky a vysídlenci.

Walter byl přidělen ke German Youth Activities*) a jel do Mnichova s Třetí pěchotní divizí. Jako důstojník GYA pracoval ruku v ruce s Jugendamt, odnoží sociálních služeb nové německé vlády, která se většinou zabývala válečnými sirotky. Nebyla to lehká záležitost, proplít sirotky ze dvou milionů spojeneckých bojovníků a hord přesídlených Rusů, Poláků, Řeků a Rumunů, proudících západním Německem. Němečtí občané byli lapeni v tomto malstrómu a ponechání kočování po venkově a po ulicích měst, hledající cestu životem, kterou mnozí z nich nacházeli ve výměnném obchodě, v němž měl fotoaparát Leica cenu měsíční zásoby kávy, drážďanský porcelán mohl být směněn za Lucky Strikes a děti měnily své stydlivé úsměvy za bonbony. Součástí práce GYA bylo podchytit tyto děti dřív, než se stanou těžko vychovatelnými a příliš chytrými na to, aby se daly zvládnout. A tak byly děti shromažďovány a odklizeny do sirotčinců a klášterů. Někdo si s nimi musel sednout a objasnit jim ten horor, vysvětlit jejich chvění, bolesti hlavy, zažívací potíže a anorexii, někdo se musel pokusit zastavit ty jejich útoky z hřiště s rukama na uších a s křikem Terrorfliegen! pokaždé, když nad nimi přeletělo zásobovací letadlo; někdo jim musel ukázat, že budoucnost patří jim.

* * *

Alma byla těžkopádná, udělaná děvče, ze kterého si v dětství ostatní děti utahovaly. Byla těžkopádná a udělaná a ve dvanácti měla tak velká prsa, že o tři čtyři roky starší chlapci na ni číhávali po cestě ze školy, strhávali ji na násep, na pole, na malé cestičky v lese a komickým a paralyzujícím způsobem ji zneužívali. Znásilňovali ji tak, že šok z toho vytrhl Almu z jejího těla a její duše se nad tím aktem vznášela skoro nezaujatě, spojená spíše s chlapci než s Alminým tělem. Alma to má ráda, říkali hoši, Alma je nymfomanka, nemá dost, Alma je děvka, podívejte, jak tu leží a jak si užívá. Almino tělo nebylo krásné, ale mělo velká řadra a bylo mladé a cudné a tahle kombinace vysílala signály. Tedy, ty signály tu

byly, ale Alma sama je nevysílala. Vycházely proti její vůli. Jenže nikdo z lidí, zasvěcených do jejího osudu, neměl tolik citu, aby to pochopil, a tak v době, kdy ostatní děvčata Almu fyzicky dohnala a kluci o ni ztratili zájem, byla natolik utopená sama v sobě či tak vytržená ze sebe, že vlastní tělo se pro ni stalo věcí s vykastrovanými pocity. Naučila se mechanicky hrát na violu, osvojila si znalosti sekretářky a objevila posedlost pořádkem a předvídatelností, což jí ve třiceti zajistilo místo sekretářky na Hitlerově Ministerstvu propagandy. Almina vnitřního života se válka nijak nedotýkala, a to až do doby, kdy na ministerstvo začaly dopadat bomby. Mnichovské oddělení ministerstva bylo rozbito na padrt' a přímý zásah připravil Almu o otce i dvě mladší sestry a zanechal ji samotnou, s churavou matkou, v rozvalinách domova. Zprávy přicházející krystalkou Almě každou noc říkaly, že Německo válku vyhrává, ale Alma věděla svoje. Když začaly padat bomby, každý věděl svoje. Almě bylo jasné, že Američané jsou na cestě a že se hněvají. Hněvají se a nebudou se ovládat a budou drancovat a znásilňovat. Znásilňovat. Bomby padaly a Alma se chvěla. Náhle se jí dělalo zle, dávala naprázdno v rohu sklepení a nechápala emoce, které byly uvolněny a zanechány v jejím podvědomí před mnoha lety. Almina matka se opírala o studenou kamennou zeď, zchromlé nohy měla zabalené v dece. Zvedla hlavu a naslouchala. noční nebe bylo bez letadel. Ale přesto koloval žilami staré paní strach, její oči zpozorněly a mysl cválala. Její dcera tady v tom temném, ohavném sklepe chátá. Její dcera chátá a brzy se pomate, to stará paní viděla. Ulicemi bloudily celé zástupy takových, s prázdnými a zamlženými očima. Alma vyjde ze sklepa, přidá se k nim a nechá svou matku zemřít. „Almo!“ vykřikla stará paní ostrým hlasem. „Co je to s tebou? Ovládej se! Co by si pomyslel tvůj otec! Byl by na tebe pyšný? Ne! Styděl by se! Slyšíš?“ „Oh, Mutti, Mutti,“ zasténala Alma. „Nedovol jim, aby se mě dotýkali, prosím, nedovol...“ Ach, v tom to tedy vězí. „Pojď ke mně,“ zavolala tiše stařena a rozevřela náruč do temného sklepa. „Pojď k Mutti...“

* * *

V červenci roku 1945 promluvil Dwight David Eisenhower z nově založeného Rádía armádních sil k jednotkám na evropské scéně. Walter seděl ve své kanceláři na židli s rovným opěradlem a naslouchal. Bylo to jako za starých časů. Bylo to jako naslouchat Bugsymu Carterovi, když čte zprávy v rádiu a vy se vezete autem z práce domů. Dnešní zprávy říkaly, že byla zrušena nařízení o nonfraternizaci. Walter vyslechl relaci až do konce a pak tiše seděl a hloubal o smyslu toho, co Ike právě řekl. Zvedl se ze židle a šel do koupelny. Namydlil se a začal se holit. Doktrina o nonfraternizaci byla nastíněna v Kapesním průvodci vojáka Německem. bylo rozhodnuto, že s Němci, když už jednou byli poraženi, nebude nikdo mluvit. Neobjeví se žádný náznak konverzace ani doteků, nemluvě o šoustání nebo rozdávání bonbonů. Ale jak ví každý, kdo viděl první filmový týdeník o amerických tancích rachotících Německem, věci se vyvíjely jinak. Bylo možné spatřit seržanty se sinalými tvářemi, jak z tankových věží s elánem vrhají čokolády Hersey a cigarety a Joeové z Kansasu vysedávali na travnatých březích řek a tiskli se k nohatým Fräulein nebo s podivným, konspirativním úšklebkem vyhazovali vysoko do vzduchu nepřátelské spratky. Nonfraternizace skončila dřív, než stačil zaschnout inkoust na Kapesním průvodci vojáka Německem, a pro Němce, stejně jako pro Joey, bylo Eisenhowerovo prohlášení tou nejměšnější věcí, jakou od konce války slyšeli. Walter a Alma tvořili výjimku. Zůstali stát proti oponě do očí bijící anarchie s pocitem totální úlevy. Řídili se literou zákona a nonfraternizace je svedla dohromady tím, že je od sebe oddělovala. Alma se – třebaže po tom nikterak netoužila – stala servírkou v Bürgerbräu Keller. Její bývalá pozice na Ministerstvu propagandy odsunula místa sekretářek mimo její dosah a ona i matka se udržovaly při životě okoralým chlebem a bramboračkou. Neměly na výměnu fotoaparáty ani draždanský porcelán. A nikdo se nedotýkal Almina těla – Alma se jej zřídka dotýkala sama. Každé odpoledne se ubírala svou cestou do práce troskami zničeného města a o půlnoci se vracela zpátky do sklepa. Proklouzávala mezi stíny, srdce jí divoce tlouklo a její představitost bezuzdně cválala. Klientelu Bürgerbräu Keller tvořili z pětadesáti procent Američané, obscénní a dobromyslní válečníci, zenoví klauni, kteří nepřestávali udivovat průměrné Němce a nahánět jim hrůzu a kteří každou noc naplňovali kapacitu pivnice. Alma se nebála – nevážila si jich. Nejdříve se pokoušeli vlichotit se slovy a doteky, ale ona před obojím ucouvla, a tak ji brzy nechali na pokoji. A pak jedné noci vstoupil do Bürgerbräu Keller Walter a sám se usadil u malého stolku u protější zdi. Právě podnikal jeden ze svých řídkých pokusů o zpestření života. Trávil dlouhé hodiny prací se sirotky a vysídlení, ale nevěděl takřka nic o tom, co se vlastně děje na ulicích, v troskách a chaosu. Ted' si s myšlenkou na nějaký ten litřík černého piva a řízek hověl v hostinci a rozvažoval, jak na to, jak to sdělit té Fäulein, až přistoupí k jeho stolu, jak uvést svou objednávku, jestli by ji ovšem měl vůbec nějak uvádět, a má se jí podívat do očí a usmát se, nebo by se to dalo považovat za přestupek? Alma si ho začala prohlížet už v polovině místnosti, dlouho předtím, než si vůbec všiml, že se blíží. Měl v sobě cosi, co měkce dosedlo k něčemu uvnitř ní, a všechny ty součástky do sebe zapadly. Beze slova před něj položila menu a on je v tichosti studoval. Rychle si vybral, objednal si velice korektní, tvrdou němčinou a pak se usmál přes Almino pravé rameno. To byla troufalost, nejtroufalejší, jaké byl schopen a jakou ona dokázala snést. Oplatila úsměvem do rohu místnosti a otočila se na podpatku. Walter koutkem oka sledoval, jak se vzdaluje, a v duchu si pomyslel. udělaná, těstovitá plet', velká nádra. Nebyla to láska na první pohled, bylo to splynutí mimo jejich chápání a kontrolu.

* * *

V červenci 1946 bylo v Německu méně než jedno procento jednotek, které zde byly v Den vítězství. Nové jednotky byly obtloustlé, znužené a arogantní a Němci toho začínali mít dost. Pryč byla palčivá naléhavost jednoho každého momentu, intenzivní vědomí pomíjivosti, život závislý na okamžiku, který byl cenou a ovocem válečných let a který směřoval k počátečním epochám porážky a obnovy. Jepičí spřízněnost amerického bojovníka a německého lidu skončila a nastala normalizace. Netrvalo dlouho a začaly přijíždět americké rodiny. Logistický génius, který vyhrál

válku a prosadil rekord lámající odzbrojení, byl nyní uplatněn i při zasílání tisíců a tisíců amerických žen a dětí do Německa. Byly postaveny komisariáty a kantýny, připraveny byty a otevřeny školy. Byly tu americké kostely a nemocnice a kina. Do trhlín německé kultury byly vráženy masivní klíny amerikanizace. Američané se projížděli Německem ve velkých autech s ploutvemi, civěli z okének a tu a tam zastavovali, aby nakoupili suvenýry. Walter s Almou žili v obrovském komplexu bytů, který přežil válku a byl armádou zkonfiskován pro ubytování amerických rodin. Měli byt se dvěma ložnicemi, ve třetím podlaží, tři bloky od Kaserne. Po celodenním odbavování sirotků chodíval Walter každého večera domů v pět a líbal Almu na tvář. „Měla jsi dneska příjemný den, drahá?“ ptával se ji anglicky. „Ano, Waltře, měla jsem topný ten,“ odpovídala Alma. „To je dobře,“ říkával Walter a pak se usadil na gauč s Hvězdami a pruhu. Měli služku, která přicházela každého rána tak brzy, aby jim mohla připravit snídani. Mívali slaninu a vejce a pili Maxwellovu kávu. K obědu bývala Campbellova polévka. Děvče si nosilo tmavý chléb a tmavé pivo v síťovce a jídávalo za kuchyní v pokojíku pro služby. Ovšem, Alma hovořila se služkou německy. Bylo by absurdní mluvit s ní nějak jinak. To je zatím všechno, Helgo, říkávala. Koupelny dnes vypadají velmi čistě, Helgo. Vynikající jídlo, Helgo, ale ještě ke stlaní. Možná by bylo lépe nevyklepávat prostěradla a deky z okna ložnice. V Americe to opravdu není zvykem. Ano, ovšem, můžete mít zítra volno, abyste mohla navštívit matku v Bad Tolzu. Schwerbeschädigt? Zmrzačena za války – ano, vím. Také jsem zažila válku, Helgo. A možná bychom mohly zapomenout na to Sie a používat pohodlnější Du. „Samozřejmě, gnädige Frau, Du je pro mne naprosto v pořádku, pokud Du je to, co Sie chcete,“ řekla Helga. A tak používaly Sie až do onoho dne, kdy Alma přistihla Helgu s librou másla v síťovce; v tom okamžiku obě přeradily na Du a pokračovaly v tom na odpočívadle. Na všech čtyřech poschodích se dveře pootevřely na nepatrnou, rozhořčenou trhlínu a zhrožené americké manželky se vpíjely do ošklivých, hrdelních zvuků. Zdálo se, že jejich vlastní služby to neslyší, jen ještě více přitlačily na své rejžáky. Od té doby si Alma dělala všechny domácí práce sama, což ji jen ještě více odsunulo stranou – byla jedinou německou manželkou v celém komplexu.

* * *

Stejně tak, jako po svatbě přešli z němčiny na angličtinu, se zamerikanizovalo i všechno ostatní. Jídlo, které jedli, nábytek v bytě i samotné myšlenky v jejich hlavách. Alma podstoupila tuto změnu dobrovolně, protože viděla, že v její zemi byl pořádek zničen. Pořádek teď existoval v Americe, a tam chtěla jít. Matku umístila u příbuzných na venkově a každý měsíc jí posílala peníze. Studovala způsoby amerických žen a pokoušela se je napodobit. Zpočátku hrávala v úterý odpoledne bridž a s ostatními ženami navštěvovala sirotčince, ale brzy toho všeho nechala. Bylo to stejné, jako když byla mladá, prostě nedokázala zapadnout, a procházet ložnicemi sirotčinců a rozdávat nevkusné dárky válkou vyděšeným dětem ji zneklidňovalo. Když se překulilo jaro, ohromil Walter Almu návrhem, aby si pořídili dítě. „Bylo by to pěkné,“ řekl Walter. Seděl ve svém ušáku a Alma stála před ním se založenýma rukama. „Ale jak?“ zeptala se. Jejich svatební noc byla bezprecedentním fiaskem. Došlo k úpěnlivým prosbám, pláči a zahanbení. Konzumace se nekonala ani tehdy, ani kdy potom a Walter s Almou dosahovali uspokojení tím, že se v temnotě třeli jeden o druhého a předstírali, že ten druhý spí. Walter se natáhl a nasupeně si začal pohrávat s knoflíkem na vyladování stanic na rádiu, které stálo na kraji stolu vedle jeho křesla. „Napadlo mě, že bychom mohli nějaké adoptovat,“ řekl. „Adoptovat?“ „Ano.“ „Jedno z těch, které jsi zpracoval?“ „Sirotka, proč ne?“ řekl Walter a vzhlédl od rádia. Alma neodpověděla. „Byli bychom rodina,“ vysvětlil Walter. Alma stála jako přibitá a zírala na něj. „Líbilo by se ti to?“ zeptal se. „Ano, myslím že ano,“ odpověděla. „Mohli bychom ho vychovat, jako kdyby byl náš vlastní,“ řekl Walter. „Chlapec?“ „Samozřejmě,“ řekl Walter. „Co jiného?“

* * *

„Achtung!“ vyštěkl ředitel sirotčince a padesát dětí vyskočilo do pozoru v nohách svých postelí. Walter, Alma a ředitel pomalu přecházeli z jedné strany pokoje na druhou a zase zpátky. Bylo to oddělení pro děti od pěti do osmi let. Tyto děti byly během války většinou odloučeny od světa jeptiškami a mnichy a po okupaci dány do státních sirotčinců. Američané pro ně byli ti, kteří shazovali bomby, nebo jen tenká černá čára vlnící se přes vzdálené pole. Některé se ještě pořád vytrhovaly ze spánku jako z trychtýře tornáda nočních mūr a křičely „Hilfe! Hilfe!“ nebo sténaly „Mutti! Mutti!“ a šířily tak tmavou ložnicí poplach a zapalovaly stepní požár kvílejících sirotků. V polovině druhé řady pryč se Walter zastavil a ukázal na jednoho z chlapců. „Wie geht’s?“ řekl. Byl to první chlapec, ke kterému přišel a který nestál v pozoru. Hoch stál s váhou na pravé noze a ruce mu volně visely podél těla. Vypadal tak na pět let. „On vám neodpoví,“ řekl ředitel německy. „Je to dobrý hoch, ale v některých směrech jsou s ním problémy.“ „Stimmt das?“ řekl Walter chlapci s úsměvem. „Je to tak?“ Zabýval se sirotky už déle než rok. Věděl, jak s nimi mluvit. Chlapec se usmál bázlivým úsměvem. Oči měl pronikavé a svaly na tváři se mu chvěly. „Někdy, tak trochu,“ odpověděl. Alma zesílila svůj stisk na Walterově paži. Chlapec odpověděl anglicky.

* * *

Bodo bylo jméno, které mu dali, ale v klubovně na Ludwig Strasse, kde strávil rok před tím, než přišel do útulku, mu říkali Bud. Byl nalezen několika staršími chlapci jednoho rána v červenci 1945, když spal na schodech klubovny. Měl velké melancholické oči a vystouplé břicho. Kluci, kteří ho našli, přijeli tak brzy proto, aby se pocvičili v ping-pongu. Hraním ping-pongu se normálně zaměstnávali, dokud nepřijeli KP*) z kantýny, s várnici studených míchaných vajec a s chromovými tácy plnými slaniny a toastů, které zbyly z fronty na žrádlo. KP v bílých pláštích posedávali kolem, pokuřovali cigarety a počítali chlapcům body ve hře. Později se objevovali i další vojáci. Když válka skončila, bylo v

Německu více jednotek než úkolů, které by jim zaplnily čas. Aby byli muži nějak uchráněni před nečinností, proudily přes oceán do armádních klubů a vzdělávacích zařízení četné kratochvíle. V srpnu 1945 bylo v Institutu armádních sil Spojených států devadesát tři tisíc studentů, kteří hloubali o všem možném, od Hegela až po účetnictví. Bylo tu dvacet jedna tisíc basketbalových míčů k driblování a ještě více míčů na baseball. Cestu vážilo více než sto tisíc pingpongových míčků, tři sta padesát tisíc balíčků karet a patnáct milionů paperbacků. Ale muži pořád ještě neměli co na práci. Po léta rozvíjeli svou duchaplnost pod tlakem války a teď zazlívali armádě, že se tuto duchaplnost pokouší zjemnit ping-pongem a kursy korespondence. Bylo daleko zajímavější hrát si na kočku a myš s takovou absurditou, jakou byla politika nonfraternizace. Bylo lukrativnější prodávat Rusům hodinky s Myšákem Mickeym a bylo duchaplnější stavět kluby pro děti s jestřábicíma očima, které se proháněly mezi troskami. Ti samí Joeové, kteří v noci načerno prodávali kávu a cigarety, bývali ve dne viděni, jak proměňují rozbombardované domy v klubovny pro děti bez domova. K seržantu Jansenovi dolehlo zahřívání zezdola z ulice. Vstal ze svého polního lůžka, na kterém vylehával v pracovních kalhotách a tričku a četl si brožované vydání Elleryho Queeny, a šel k oknu. Dole stál Joachim, bývalý vůdce Hitlerjugend, šéf klubu, který Jansen provozoval na Ludwig Strasse, a dobrý zprostředkovatel pro Jansenův černý trh. Jansen vklouzl do páru dřeváků a sešel na ulici. Dal Joachimovi cigaretu, Joachim se opřel o zed' domu, zhluboka potáhl a začal si prohlížet nebe. „No?“ řekl Jansen. „V klubu je takový děcko. Malá děcko. Půl mrtvých hlady. Nějaký ho donýst, moc malá dojít sama. Chytit vidět?“ „Jo, oukej,“ řekl Jansen. „Jen na sebe něco hodím.“

Chlapec v klubovně ležel na divanu Armádního klubu. Jeden z těch starších hochů položil přes vinylové polstrování deku, co patřila Joeům, a pod hlavu mu strčil polštář. Dali mu půl litru mléka z kantýny ve voskované krabičce. Nedotkl se ho. Pohledem přejížděl po tvářích kolem sebe. Mlčel. „Bože,“ řekl Jansen. „Tak to je teda něco. Tenhle precek je polomrtvej hlady.“ „Já říkal,“ řekl Joachim. „Ale co ty chytíš s tím udělat?“ „Myslím, že nejlip by mu bylo ve špitále,“ řekl Jansen. „Když to dořekl, rozprostřelo se mezi chlapci ticho. „Nemůžem ho držet tady, kluci,“ řekl Jansen. „Ani náhodou.“ Ticho. „Tendle precek potřebuje doktora. A já zase naopak nepotřebuju nějaký děcko, který mi tu umře, a celej klub a všechno vyletí komínem.“ „Oni by ho spálit?“ zeptal se jeden z chlapců. Ticho dostalo jiný rozměr. „Ale né. To se jen tak říká. To jako, že ho zavřou, zrušej, finito. Nadřizený všude kolem. Problémy.“ „Ale on ne umřít,“ řekl Joachim. „Já vidět moc horší. My nechat jeho být a my dávat jíst a on být tóprá brzo moc.“ Jansen se rozhlédl po tvářích kolem sebe. „Ja, fiš, on toprá,“ řekl další chlapec. Všichni začali souhlasně přikyvovat. Jansen si povzdychl. „No, zatraceně, vy malí parchanti, nechte si to pro sebe, jasný? Nikdo, a tím myslím vopravdu nikdo, se o něm nesmí dozvědět. Ani KP, ani nikdo jinej. Jasný? Budem ho držet v zadní místnosti, všem z dohledu, dokud trochu nepřibere.“ „Jasný,“ řekl Joachim. Jansen si dřepl vedle divanu. „Jak se vede, Bude?“ řekl. Chlapec na něj hleděl nehybněma, odzbrojujícíma klidnýma očima, jaké Jansen vídal v téhle válce až příliš často. Natáhl ruku a poklepal chlapci po rameni. Hoch se nepohnul, ale celé jeho tělo se napjalo. „Jo, dobrý,“ řekl Jansen. „Všecko bude dobrý, Bude. Starej Jansen se postará, aby se ti trochu vobalily kosti a byl z tebe pořádněj pingpongovej hráč. Uvidíš.“ Vstal a otřel si ruce do svých pracovních kalhot. „Oukej, hoši,“ řekl. „Tak do toho.“ jeden z těch větších kluků zvedl Boda do náručí a odnesl ho do zadní místnosti. „Tak dem, Bude,“ řekl mu anglicky. V klubu mluvili všichni anglicky.

* * *

První tři měsíce v klubu Bodo nepromluvil. Pokoušeli se z něj vypáčit nějaké informace, nějaký klíč k jeho minulosti, ale čím víc se ho vyptávali, tím víc se uzavíral, a tak ho nechali na pokoji. Nechali ho na pokoji a brzy byl na nohou a motal se okolo nich – sytý, zdravý a mlčenlivý. A pak náhle jednoho dne – zčistajasna – seržant Jansen, který se chránil i těch nejnepatrnějších pokusů o sblížení, o něž se někteří chlapci pokoušeli, chytil Boda a beze slov si ho vysadil na ramena. „Jdem, Bude,“ řekl a Bodo zjistil, že se ho pěstni pevně drží za vlasy a že sklání hlavu, aby mohli projít vchodovými dveřmi. A pak vyšli ven do slunečného podzimního dne, Jansen rázoval dolů ulicí, držel Boda za nohy a Bodo stále ještě nepromluvil, ale položil se na hlavu toho velkého muže a ruce mu lehce ovinul kolem krku. Seděli v džípu a kodrcali se ulicemi a kolem nich se zvedal obrys nového města, a pak se ocitli v otevřené krajině, mířili na sever a zdálo se, jako by válka nikdy nebyla. A přišla chvíle, o které oba věděli, že přijde, a Jansen se jí chopil s neomylnou přesností člověka z ulice, s přesností zrozenou v ghettu světa, kde všechny chyby mají strašlivé a nestranné následky. Jansen instinktivně věděl, že ticho tak hrozné, jako je to Bodovo, nemůže být prolomeno slovy, a tak místo toho, aby k Bodovi promlouval, naslouchal jeho tichu. Příběh, který to ticho vyprávělo, byl úděsný, takový nikdo nepamatoval. Jansen nahlédl do změní Bodových emocí, aniž by se dožadoval definice nebo vysvětlení, a Bodo vplul do jeho života, a když jejich ticho dosáhlo bodu, kde slova opět fungovala, Jansen udělal svůj tah. Mlčky kráčeli podél Isary a pak se Jansen zastavil, vytáhl z kufříku svůj prut a složil ho dohromady. Naučil se chytat ryby z betonových náspů a z mostů, které se chvěly a prohýbaly pod souvislým proudem lomozicí dopravy, nahazoval do líně se valící Cuyahogy, která za méně než půl století bude bublat a kouřit a občas z ní vybuchnou plameny. To byl domov, to bylo to, za co bojoval, a teď stál u řeky nepřítel, na břehu z bohaté černé půdy pokryté spadaným listím, voda byla stříbřitá jako slunce a svou sladkostí sváděla k pití. Hlavou mu běžely myšlenky stejně jako Bodovi, ne opravdové myšlenky, nebo jestli to byly myšlenky, pak byly tak prchavé, že se měnily v emoce ještě dřív, než mohly být zaznamenány mozky, takže to, co Jansen cítil, když nahazoval daleko do řeky, byla bezejmenná zloba, a zvuk vlasce proti novému, šeplavému tichu krajiny uvedl Boda do stavu ostražitosti a žbluňknutí splávku způsobilo, že se věci daly do pohybu a úlomky už takřka mizějící paměti se slily do prudkého proudu – měsíční svit, řeku, zbraně, únava, násilí... Ta jednoslovná litanie byla tak plná žadonění, že tím byl velký muž zaskočen. „Nein, nein, nein,“ ozývalo se. „Nein, nein, nein.“ Jansen poklekl a položil svůj prut na břeh. Vlasec se klikatil na vodě a on se otočil k malému chlapci vedle sebe. Bodo si rukama zakrýval uši, měl zavřené oči a jeho tělo se s jemnou přesností měkce pohupovalo ze strany na stranu, a ta jemná přesnost

zalarmovala v Jansenovi všechny instinkty, hluboké instinkty, jaké v něm nikdy předtím nebyly vyvolány, nikdy, dokonce ani tehdy, když jej na vrakovišti ve dvě hodiny ráno přidržovali na nabouraném a rozmláceném vraku městského autobusu s nožem pod krkem. Jansen zavřel oči a nechal klesnout ruce, které se natahovaly k chlapci, jako chmýří v nehybném vzduchu a najednou zjistil, že i on se pohupuje, pohupuje se do rytmu šeptané litanie. Kolébali se spolu, dokud se litanie nerozplynula, a pak oba mlčeli a nehýbali se. Když Jansen otevřel oči, viděl, že ten malý chlapec na něj hledí klidně a bez pláče, a oba věděli, že Bodo vytrpěl víc, než Jansen kdy dokáže pochopit.

* * *

Od té doby Bodo mluvil, ne často, ne zbytečně a obvykle pouze s Jansenem. Dávali přednost tichu, v němž jeden druhému rozuměli bez záhad. Často si vyjeli v džípu, rybařili v říčkách a řekách kolem Mnichova, zlézali vrcholky menších hor a ládovali se jídlem z Gasthäuser. Byly dvě věci, o kterých Jansen s Bodem nikdy nehovořil. o svých vlastních aktivitách na černém trhu a o Bodově minulosti. O tom prvním proto, že poprvé v životě o sobě začínal mít představu, která byla v rozporu s tím, co dělal, a o tom druhém proto, že neexistovala rychlejší cesta, jak srazit Boda zpátky do temnoty. Kromě toho, co Bodo vykřikoval ze spánku, zůstávala jeho minulost záhadou, a to, co vykřikoval ze spánku, patřilo k charakteristickým rysům všech válečných sirotků. Jak šel čas, začalo být hlavním Jansenovým zájmem udržet Boda z dosahu pozornosti nadřízených. Na samém počátku žili chlapci v klubu beztrestně, ale jak se věci stále více normalizovaly, začalo být nezbytné, aby se objevovali a mizeli jako stíny. Jenže zatímco starší chlapci se mohli objevovat a splývat, aniž by upoutali pozornost, ti mladší nemohli, a Bodo byl zanedlouho jediným mladším chlapcem, který tam zbyl. Jansen mu zařídil vzadu zvláštní místnost bez oken, místnost, od které měl klíč jedině on a Bodo, místnost, do níž se Bodo tiše vytrácel, kdykoli se v klubu objevila cizí tvář. Většinu času byl s Jansenem nebo ve své místnosti, a tak ubíhaly měsíce. Život kolem nich se pomalu normalizoval a neobvyklost jejich vztahu byla stále zřetelnější. A pak už byly věci tak normální, že to, co bylo neobvyklé, se změnilo v nelegální a přátelé začali Jansenovi radit, aby chlapce předal GYA, kde s ním nějak vhodně naloží. „Naloží,“ řekl Jansen. „Co tím, do prdele, chcete říct? Nedám Boda nikam, kde by s ním nějak nakládali. Seru na vás.“ Ale jak čas plynul, nejenže bylo stále těžší ukrývat Boda v klubu, bylo také stále těžší ukrást volnou chvíli a vyžádat si džíp, a jednoho dne je zastavila kontrola vojenské policie a málem to prasklo. Té noci dospěl Jansen k rozhodnutí – Boda adoptuje. Jenže to nebylo tak jednoduché. Ba ještě hůř, bylo to absurdní. Svobodný poddůstojník se záznamem v rejstříku hodlá adoptovat německého sirotka a vzít ho s sebou zpátky do slumů v Clevelandu. Dokonce ani Jansenova válečná vyznamenání nebyla dost těžká, aby převážila tohle všechno, a když se o svých zásluhách zmínil před komisí, zhoupili se její členové na svých židlích, jakoby ovládání jediným mozkiem, a na tvářích se jim rozhostil identický úsměv. Jansen tomu úsměvu porozuměl, říkal mu, že je zpátky na ulici. Zsalutoval, otočil se a vyšel z místnosti. Pustil se rovnou ke klubu. Dlouho se nerozmýšlel. Sebere Boda a odejdou. Odejdou. Je jedno, kam. Do prdele s armádou. Ale když dorazil k Ludwig Strasse, už na rohu viděl, že věci nejsou tak, jak mají být. Všechny signály mu říkaly, aby zmizel, všechny až na jeden, který ale ty ostatní převážil a vedl ho rovnou jako šíp skrz otevřené dveře. Muž v nepromokavém plášti, který prohlížel papíry na jeho stole, vzhledl. „Seržant Jansen?“ zeptal se. „Posaďte se, prosím.“

* * *

Přišli a všechny odvedli, roj mužů od CID*) a MP**), kteří prohlíželi místnosti, všechno obraceli vzhůru nohama a rozbíjeli ve snaze nalézt kontraband, který byl všude kolem. Kluci je slyšeli přicházet už blok odsud a vypařili se zadními dveřmi, ale v tom spěchu zapomněli na Boda, jenž spal ve svém pokoji bez oken a teď byl vzhůru, ležel ve tmě a naslouchal a v té úplné temnotě mu tahle noc splynula s jinou nocí a vedle něj leželo v posteli teplé tělo malého, stejně starého děvčátka, které mělo stejné oči i vlasy i krev v žilách. A on byl malý muž, držel svou sestru-dvoje a zalykal se hrůzou a už tehdy v něm pomalu začalo klíčit ticho. Nesmyslný hluk za dveřmi, který naplňoval celý dům, se ztišil a vystřídal je něco horšího, něco soustředěného, znechucujícího a ďábelského. Ozývaly se výkřiky jeho matky a chabé prosby jeho babičky a hrubý baryton jazyka ještě vulgárnějšího, než byl jeho vlastní, a pak sténání, sténání a neohrabané zvuky mnoha mužů, hluboce soustředěných nad tělem jedné ženy. Rozletěly se dveře a objevil se pruh žlutého světla. Dokonce ještě dřív, než rozsvítili, začali s rozbíjením. Bodo ležel, nehýbal se a jazyky se spolu mísily a náhle bylo to teplé tělíčko vedle něj pryč, místnost byla plná světla a nad ním stáli dva muži. Málem vyskočil z okna do modrého světla noci v úplňku. Vlastně on vyskočil z okna, poté, co byli hotovi s ním i s jeho sestrou. Jeho oči nechápaly a strhující šok násilí udeřil až na samou mez jeho důstojnosti a on se zuřivě vrhl zpátky a skočil na ně. Srazili ho k zemi a on se znovu zvedl a jejich tvrdý jazyk mu přitom vtloukal do mozku své stopy. Ten jejich pach, pach války a jejich šílené oči, škrábal je a tloukl a na moment je i ohromil, vrazil nůžky do smradlavé vlněné látky na stěně jednoho z mužů, a tehdy uvázali jeho ruce ke sloupkům postele a chopili se svých obtahovacích řemenů. Odřízli ho a zanechali na podlaze, ochablého jako mrtvé kuře. Jeho záda byla krvavým bojištěm křižujících se ran. Pak se vrátili do kuchyně a dělali opět tu věc jeho matce a teď i jeho babičce. Vynesli ze sklepa soudek vína a lili si je do hrdel a na přední strany svých velkých plášťů a jejich jazyk se stal ještě hrubším a pomalejším a oni obrátili svůj hněv proti sobě navzájem, tloukli do sebe a uštěďovali si divoké údery a na kuchyňské zdi stříkala krev. To nějaká vyšší síla ho přiměla vyskočit z okna v druhém patře do posledního zimního blátivého sněhu; přiměla ho zřít se, kutálet se a pak jen v kalhotách od pyžama a bosky skákat přes sněh a první kousky jarní země. V chladné noci, do jejíhož ticha se vytrácel, mu na zádech usychala krev a statek, z jehož všech oken tryskala světla, nechal za sebou. „Děčko,“ řekl jeden z mužů, stojících v nohách jeho postele. „Ty zatracený parchanti využijou k prodeji těch svých sraček každého,“ řekl druhý muž a pak pokračovali ve své práci. Když odcházeli, vzali Boda s sebou. Bylo jich zapotřebí dvou k tomu, aby povolil jeho stisk

na tyči v hlavách jeho vojenského lehátka, ale jakmile se jim to podařilo, bez jakéhokoli dalšího odporu jim dovolil, aby ho odnesli pryč, ztuhlý jako malá mrtvola.

* * *

„Jak dlouho jsi byl v útulku?“ zeptala se Boda německy Alma, nakloněná přes Waltera na zadním sedadle služebního vozu, toho prvního dne, když odjízděli. „Cože?“ zeptal se Bodo. „Siroťčinec – jak dlouho jsi v něm byl?“ „Já v něm žiju,“ řekl Bodo. „Ano, ale kdy ses sem dostal?“ „Dostal?“ řekl Walter si vyměnil s Almou pohled. Ředitel jim řekl, že bude nejlépe nesnažit se násilím proniknout do chlapcovy minulosti. Řekl, že je to malý zázrak, že vůbec mluví. Ze kromě jedné sestry – Fräulen Hildegardy, která mu dala jméno, a teď s Walterem – nepromluvil ještě s nikým. A také řekl, že chlapce zatvrdil rok, který strávil v síti černého trhu v chlapeckém klubu, který řídili Američané. Navázal vztah s americkým vojákem, který měl popsaný rejstřík, ale tento muž byl už zatčen a poslán zpět do Států, kde na něj čeká soud. Bude zapotřebí hodně lásky a porozumění, aby se Bodo navrátil k normálu.

* * *

Ředitel sirotčince se o Boda zvláště zajímal a rozhodl se dát mu jméno Hans. Po dva týdny se pokoušel přimět Hanse k řeči, ale ten nejenže nemluvil, on ani nejedl. Ředitel věděl, jak zvládnout tento problém. zamkl chlapce do jeho pokoje. Dříve nebo později zatouží po společnosti a pak uvidí, že k tomu, aby se mu jí dostalo, je nezbytné jíst. Bodo se na své posteli stočil do klubíčka a ponořil se do sebe. Jeho nitro bylo soustavně se otáčejícím kaleidoskopem bezejmenných situací. Věci neměly jméno a tváře neměly jméno a v tomto pletivu se už začínal rozpouštět i seržant Jansen. Bodo proti tomu bojoval. Tento boj ho stál všechnu sílu vůle a nechal mu jen málo času na jídlo a řeč. Bodo by v tom pokoji nejspíš zemřel, kdyby nebylo sestry Hildegardy. Sama od sebe prošla jeho materiály a zjistila, že se z velké části skládají ze svědectví jediného muže, seržanta americké armády – Jansena. Sestra Hildegarda viděla, že Bodova realita existovala v očích jediného diváka a že bez Jansena se Bodo vytrácí. Přčetla si, že Jansen říkal chlapci Bude, ne Hansi, a vycítila, že tohle je klíč, kterým lze odemknout Bodovo ticho. Ale sestra Hildegarda byla selské děvče se selským rozumem a intuicí. Věděla, že Bud není německé jméno, a pochopila, jakou válku by musela svést s úředním šimlem, kdyby se pokoušela prosadit pro dítě jméno Bud. Ležela v noci s otevřenými očima, přemítala o problému, a vtom ji to trklo. V polední přestávce šla dolů do Standesamt a prolistovala jejich registr bona fide křesťanských germánských jmen. To nejbližší, které mohla najít, bylo Bodo. Toho odpoledne šla sestra Hildegarda do Bodova pokoje a usedla vedle jeho postele. Vzala jeho ruku do svých a nepustila ji, ani když se ji snažil vytrhnout. Místo toho ji stiskla, což bylo pro Boda důvodem, aby zavřel oči a otočil hlavu ke zdi. Stiskla ji znova a Bodova hlava se na polštáři začala rytmicky vrtět. Sestra Hildegarda vycítila ten rytmus, zavřela svoje oči a začala se houpat na židli. „Was ist, Bodo?“ zeptala se ve zpěvavém rytmu. „Was ist, Junge? Ach, Du armer, Du kleiner, Du Liebling Du ... was fehlt Dir? Was fehlt Dir eigentlich?“ broukala tiše, zdolávajíc jeho obranu. Její instinkty ji neomylně vedly k té nepatrné trošce dětství, která v něm zbyla, vehnaly mu slzy do očí a přivedly ho zpátky k úžasu. A pak s naprostou přirozeností, beze strachu nebo zaváhání, jemně přitáhla jeho křehké tělíčko k sobě. Jednu ruku mu položila pod hlavu, druhou pod záda, jeho hlavu podepřela svým štědrým poprsím, a když zmateně klesal do jejího tepla a vzpíral se hlasitým vzlykům, které z něj vycházely, hladila mu vlhké, zcuchané vlasy a stále dokola opakovala. „Armer Bodo ... armer Bodo ... armer Bodo,“ až mu to jméno zůstalo. Od té doby se Bodo vpravoval do běžného života sirotčince pod ochranou sestry Hildegardy. Jeho rozhodnutí podržet si ve vzpomínkách seržanta Jansena živého začalo upadat, až se stalo jen vnější slupkou, modlitebním cvičením, a brzy dokonce i ono ustoupilo pomalu se otáčejícímu kaleidoskopu jeho mysli. Jansen byl metamorfován do další černé orchideje, která rostla v temné půdě traumatu, a lest sestry Hildegardy se završila. Jenže tou digestivní šťávou, která roztavila jansenovu osobnost v Bodově podvědomí, byla vina, a právě ona ho ochránila před přilnutím k sestře Hildegardě. A protože ji potřeboval, ale nemohl ji milovat, měl na ni vztek a jeho vina se tím vyrovnala. odešel s americkým kapitánem a jeho německou ženou, aniž by se rozloučil.

* * *

O vánocích 1946 Bodo zjistil, že vedle kola Schwinn, gramofonu, hry Monopoly a dvou pistolek je příjemcem ručně dělané panenky. Trocha slámy a kousek hadříku šikově spíchnuté dohromady a oblečené v miniaturních Lederhosen. Dělo se to po celém Německu. Vězel za tím Jugendamt. V zemi bylo kolem dvaceti tisíc ústavních sirotků, kteří byli přinuceni vyrobit dárky pro své spřízněné americké protějšky – jen ze samotného Darmstadtu bylo předáno Američanům devět tisíc panenek a Američané odpověděli záplavou čokolády a kulometů, které házely jiskry. Alma oblékla Bodovi džíny a teplou bundu, Kedovy tenisky a chrániče na uši a pak šel ruku v ruce s Walterem na cvičiště, kde se měla uskutečnit výměna. Toho dne foukal na cvičišti ostrý vítr a indigové nebe bylo bez mraků. Děti stály na hnědé trávě tváří v tvář ve dvojstupu, který se táhl přes celou šířku cvičiště. Z úst jim vycházely malé obláčky dechu a mísily se s chladným vzduchem. Ozval se buben a pak opět utichl – signál pro řečníky, aby začali. Půl hodiny si děti hleděly z očí do očí, zatímco jednotvární muži v šedých oblecích a vojenští důstojníci v parádních uniformách pronášeli proslovy. Proslovy byly v němčině a angličtině a všechny vyzdvihovaly bratrství. Děti na sebe civěly. Malí Johnové a Joany a malí Hänsléinové a Ertrauty, všichni pevně svírali rukama v rukavicích dárky. Doma vyrobené panenky a sériově vyráběné hračky. A čokoládu. Německé děti začínaly čokoládu nenávidět. Měly z ní noční můry. Mezi sirotky se už začínala objevovat čokoládová mimina. Tohle se stává, říkali jim sestry a zdravotníci, když si vezmeš čokoládu od Amies. Ale teď byly tady, na příkaz těch samých sester a zdravotníků, a byli tady i Amies se svou čokoládou. Poslední

řeč spěla k závěru. K dětem promlouval vysoký, atleticky vyhlížející důstojník. Nejdříve hovořil anglicky a pak těžkopádnou němčinou, kterou si nacvičil pro tuto příležitost. Chtěl svou řeč ukončit tím, že řekne malým německým chlapcům a holčičkám, že on a všichni Američané, které tady zastupuje, jsou šťastni, že se s nimi mohou podělit o dar bratrství. Ale když se dostal k německému slovu dar, nemohl si na ně vzpomenout. A tak prostě použil anglický výraz. Prokrista, stejně všichni mluví anglicky. Důstojníka ponižovalo stát na tribuně a pronášet řeč k poraženým v jejich jazyce. Bohužel, důstojník si nikdy neprostudoval svého Kapesního průvodce vojáka Německem, protože jinak by věděl, že německé slovo Gift má zcela jiný význam než anglické slovo gift*). „Já a všichni Američané, které zde zastupuji...“ hřímá plukovník do mikrofonu a zvukové zařízení začalo propěvovat svou vlastní písničku. Walter stál v davu rodičů a opatrovníků s utkvělou představou volumetru na pultu hlasatele v rádiu. Jehla se s chvěním přehoupala do červené..., on tu jehlu ztrhá, napadlo Waltera. Plukovníkova paže teď rozrážela vzduch ve stoosmdesátistupňovém oblouku, aby vyjádřil, kolik že Američanů to reprezentuje. „Já a všichni tito Američané,“ zdůrazňoval ve své kostrbaté němčině, „jsme šťastni – ne, potěšeni – že se s vámi můžeme rozdělit o drahocenný jed bratrství...“ Američané bouřlivě aplaudovali. Němci šokovaně stáli. Walter mrkl a představa jehly na volumetru zmizela a děti pokrčily rameny a vyměnily si dárky.

* * *

Od zimy do jara 1947 si Bodo hrál na Američana. Naučil se jezdit na svém kole a chodil na bezplatná sobotní matiné. Hrával si na kovboje a indiány na trávnících mezi velkými bloky činžáků, ve kterých žily americké rodiny. Široko daleko byl jediným indiánem s německým přízvukem. Nevýhnutelně býval zajat a připoután ke kůlu nebo zamčen na několik hodin v palisádě ve sklepě, kam si ho vítězové typu Johna Waynea přicházeli podat a chrlit na něj nadávky. Říkali mu Zelná hlava. Zelná hlava, Zelná hlava, každou noc se počurává, mokrá postel, mokrá zem, přikrejeva to přehozem, posmívali se. Bodo se usmál. Jeho oči byly chladně zelené, blondaté kudrny mu padaly přes jemné mladé obočí. Všechno to byl žert. Jenom si hráli. Sám ve sklepní ohradě si začal naléhavě uvědomovat stohy uskladněných věcí, zamčených v kabinkách z ostnatého drátu, a prudkost slunečního světla na sněhu za vyvýšeným sklepním oknem, i to, jak se ztlumilo, když dopadalo šikmo skrz špinavé okenní tabulky, procházelo vesměrem prachu a pak mu v mihotavé skvrně spočinulo u nohou. Až jednoho dne byli s příchodem teplého počasí indiáni přinuceni svléknout se do pasu. Trupy a tváře měli pomalované vodovkami, aby jim dodaly hrůzostrašného dojmů. Když Bodo odmítl sundat si košili, děti se na něj vrhly a stáhly mu ji samy. Pak tiše hleděly na mapu pruhatých jizev na jeho zádech. Srazila jim hřebínek. Promluvila k nim jazykem, kterému hluboko uvnitř rozuměly. Toho večera byly děti zvlášť hodné. Když se zachumlaly do svých teplých postelí, vztáhly ruce a přitiskly k sobě své matky. „Ale, ale, copak to máme dneska za mazlíčka?“ řekly matky a políbily děti na dobrou noc. Boda matka nikdy nelíbala na dobrou noc. Alma se zeptala. „Umyl se porządne? Ja? Tak toprou noc.“ A Bodo si to maširoval do postele v čerstvě vyžehleném pyžamu.

V červnu 1947 byl Walter odvelen do Států k propuštění z armády. Bodo v té době už ztratil všechny stopy německého přízvuku. Byl to neuvěřitelně způsobný chlapec, který vždycky udělal, co se mu řeklo. Zjistil, že Almě a Walterovi je lehké se přizpůsobit, protože stejně jako on i oni kolem sebe vytvořili pole neutrality, které je ochraňovalo před zbytkem světa. Bodo říkal Walterovi pane. Pro Almu žádné jméno neměl. V rozhovoru s ní používal nejčastěji jen ano a ne, a pokud měl víc, co by řekl, učinil tak bez oslovení. Alma pozorovala, jak se jeho angličtina zlepšuje, a v důsledku toho stále víc šetřila svými vlastními slovy, která byla nesmazatelně poznamenána akcentem. Bodova přítomnost způsobila, že se ještě víc stáhla do sebe, a pár měsíců poté, co vstoupil do jejich životů, přestala Walterovi dovolovat, aby se o ni třel nahoru a dolů. Když se o to pokoušel, strnula, stejně jako strnul Bodo, když se Walter pokoušel posadit si ho na koleno, a Walter přestal klást požadavky na oba dva. Obrátil se do svého vlastního světa, a dokonce ještě dřív, než nastoupili na loď do New Yorku, se smířil s tím, že se jednou provždy usadí jako rádiový technik v Beaumontu v Texasu.

ČÁST II.

TEXAS

Do Beaumontu dorazili právě včas na červnové rodeo. Přiletěli pozdě v noci a na cestu do domu Walterových rodičů v Nederlandu, ležícím mezi Beaumontem a Port Arthurem, si vzali taxi. Jakmile Walter vykročil do těžkého texaského vedra, byl opět připoután ke vzorům své minulosti. Vytáhl z kapsy vlhký kapesník, otřel si obočí a pak – stále s kapesníkem v ruce – zamával na první taxi v řadě, parkující podél obrubníku. „Chlapče,“ zavolal a jeho hlas přitom zněl jeho sluchu texasštěji než kdy dřív, „nalož tahle zavazadla.“ Od skupinky, která se opírala o zeď, se odtrhl jeden negr. S rukama v kapsách a s nedbalou grácií, která Walterovi vždycky připadala nestydatá, došel zvolna k zavazadlům. Naložil je do kufru auta a v očekávání spopitného přešlápl z jedné nohy na druhou. Uvnitř auta bouchl do počítadla a to začalo odpočítávat dolary a centy. Vyjeli na jih k Nederlandu. Alma seděla strnule po Walterově pravici. Bodo se stočil na sedadle z levé strany a s hlavou ve Walterově klíně zhluboka oddechoval, vyčerpán cestou a horkem. Walter ho nepřítomně hladil po hlavě a uhlazoval nad čelem jeho vlhké, rozcuchané kadeře. Takhle přístupný byl Bodo pouze ve stavu naprostého vyčerpání. Když nechali Beaumont za sebou, Alma se zabořila hlouběji do sedadla a hleděla do tmy. Taxi mělo stažená okénka a dovnitř pronikal horký vzduch. Projížděli poli vrtných věží. Noc byla plná jejich tlumeného dunění a obrysy ocelových paží se pohupovaly mezi měsíčním světlem zalitým nebem a černou zemí, rytmické jako krmící se jeřábi. „Co znamenat ten hluk?“ zeptala se Alma řidiče. „Vrtný věž, madam,“ řekl řidič. „Ty slyšet?“ řekla

Alma, otáčejíc se k Walterovi. V namodralém měsíčním světle Walter hleděl na bezvýrazné obrysy Alminy tváře.

* * *

Příštího rána byl Bodo probuzen postarším párem, který ho nastrojil do kovbojského obleku. „Na ten dnešní svátek z tebe bude Texasan,“ řekl staroch. „Ma, pomoz tomu chlapci. No, já budu – koukni se na ty záda! Dobrej bože na nebesích! To museli bejt ty náckové, co mu to udělali. To ti udělali ty náckové, chlapče?“ Bodo s vykulenýma očima naslouchal monologu starého muže a opatrně přikyvoval, zatímco stařena ho celou tu dobu oblékala – nejprve džíny, pak vyšívanou košili s perleťovými knoflíky, těžký kožený pásek s mosaznou sponou a nakonec kovbojské boty. „Podle mýho ten kluk ani trochu nevypadá jako skopčák!“ řekl stařec. „Jackson!“ řekla žena hlasem, poznamenaným lety únavy. „No, nevypadá! Že ne, chlapče?“ „Ne, pane,“ řekl Bodo a všichni šli dolů na snídani. Ještě než sestoupili po schodech, podíval se Bodo na sebe do vysokého zrcadla na odpočívadle. „Seš spokojenej?“ zeptal se ho jeho dědeček a postrčil mu kloubouk dolů přes oči. „Ano, pane,“ odpověděl Bodo a pomalu posunul klobouk zpátky.

* * *

Změtí ropných rafinerií, chemiček a továren zamířili k rodeu. Vysoko nad závody zářila jména jako Bethlehem, du Pont a Spojená chemická a země, která se kolem nich rozpínala, byla plochá, nekonečná a vlhká. Po měsících her na indiána a adresáta animozity kovbojů se teď Bodovy holínky dotýkaly země, po které kráčeli opravdoví kovbojové, a usedal na něj prach z arény, kde jezdili na býcích a chytali do lasa krávy. Jeho smysly naplňoval pach Texasu a atmosféra Texasu, a to ho povznášelo nad odmítání velkých i malých, jímž byl postižen. V těchto kratičkých momentech nedbal na chaotický průmysl, jenž ho obklopoval. Nevěděl, že tu zůstala už jen hrstka indiánů a že ti, kteří před ním v jelenici tančí v aréně, mají oči zakalené whiskou. Nevěděl, jak osamělým se stal život kovboje. Z toho přechodu dostával závrať. Byl zároveň na mnoha místech, byl indiánem v zamčeném sklepe a kovbojem za bariérami, válečným sirotkem v noci – kaleidoskop se roztočil a chrlil ze sebe barevné skvrny, podvědomé záblesky Jansena a sestry Hildegardy a ještě dál, jeho prvopočáteční rodinu a maso a krev. Horké texaské slunce ho páliło a jeho chřípí naplňoval pach benzínu a všechny ty ostré vjemy se zařizly do temnoty jeho mysli a přiložily chladnou ocel k růžové tkáni jeho zapomenuté minulosti, takže když ze skluzavky vyrazil první mustang, něco se zachvělo a horce zablesklo a dřív, než se to pohroužilo do bezpečí nehybné, ještě hlubší temnoty, to z něj vyrazilo dech, obrátilo jeho zelené oči v sloup a odpojilo jeho vědomí. „Příliš mnoho vzruchu,“ řekl doktor v kabině první pomoci za tribunou. „Dejte mu na hlavu mokrý ručník a ať leží. A dávejte mu slepičí polévku s nudlemi.“

* * *

Každý den se Bodo vracel ze školy domů na oběd a jedl svou slepičí polévku s nudlemi. Sněž tu polévku, Bodo, aby se tvoje oči neobracely do minulosti a aby se ti nevyrázel dech a aby ti ten nový kovbojský klobouk nepadal dolů pod tribunu mezi zmačkaný plechovky od piva a ostatní smetí. On ten širák nevyrostl na stromě, víš. Jez, jez, ať se ti ty hrozný kosti obalí masem. Ať si trochu založíš na sádlo, ať je z tebe pořádný chlap. Ať dělal co dělal, vždycky vypadal jako válečný sirotek. Houževnatý a šlachovitý. A ty oči. Ostatní děti dráždil. Ve tři odpoledne vycházel ze školní budovy z červených cihel do kruhu čekajících chlapců a zaujímal své místo proti nejnovějšímu protivníkovi. Nikdo ani v nejmenším nepochyboval, že to takhle má být, dokonce ani Bodo ne. Doktorí říkali, že je zdravý jako kůň a že nevědí, proč stále obrací oči v sloup a kácí se k zemi. Nejspíš to mělo co dělat s jeho hyperaktivitou. Pouštěl se do všeho. V první třídě hrál ve vánočním představení jednoho z mudrců, skláněl se nad jesličkami, ve kterých měl ležet Ježíšek. Ale jesličky byly prázdné, nebylo v nich nic než sláma. On a ostatní mudrci připutovali z velké dálky a z nedalekých poli přišli ovčáci a společně velebně hleděli do prázdných jesliček. Až konečně jeden z mudrců vzhlédl a hlasitě oznámil rodičům v hledišti (neviditelným za světly ramp), že se narodil Spasitel. Světla pohasla, opona se zavřela, hlediště aplaudovalo a vyžádalo si mudrce, ovčáky a Marii s Josefem zpátky na jeviště pro přidavek. Bodo se ukláněl spolu s ostatními herci, usmíval se do záře světla a pak přepadl do parteru. Tentokrát jej to stálo šest stehů na hlavě. Kromě toho, že se pokoušel vystupovat v každé hře, kterou škola uváděla, dobrovolně pracoval ve výborech. Tělocvičnu zdobil vícekrát, než by dokázal spočítat. Nasbíral velkou částku peněz pro každou dobročinnou akci, která se pořádala. Byl skautským vlčetem, potom skautem, a když se dostal na střední, vyzkoušel všechny týmy. Byl to dobrý chlapec s průměrnými výsledky, ale nikdy to nedotáhl dál než na náhradníka. Neměl štěstí ani u dívek. Svými vrstevníky byl nejdříve týrán a potom, jak šel čas, ignorován. Vytvrával. Nesl se na vlně nervózní energie, která se zdála být věčnou. Jeho nejmilejší zábavou a jedinou opravdovou láskou byla radiostanice, v níž byl jeho otec technikem.

* * *

I ostatní otcové přiváděli na stanici své děti – byl to prostě ten druh zaměstnání. Nebylo to jako být pojišťovacím agentem nebo prodávčem. Takoví rodiče jen zřídka brali své děti s sebou do práce, protože nebylo nic, co by jim mohli ukázat. Tadyhle mám smlouvy, Patricie, prodávám je lidem a jestliže ti lidé zemřou nebo zdemolují své auto, dám jim peníze. Takové věci děti nezajímaly. Ale když tě tvůj otec mohl vysadit na těžké černé kožené sedadlo požárního auta a když s tebou s rámcem projel čtvrtí s klinkajícím zvonem a vyjícími sirénami, nebo když byl policista a mohl ti ukázat svou zbraň, pouta a vězně, pak jsi měl mezi svými vrstevníky zvláštní postavení. To, že tvůj otec pracoval jako radiotechnik, bylo stále – bohužel trochu příliš abstraktní, než aby tě to zařadilo do stejné kategorie jako děti požárníků

a policistů. Kdyby byl Bodův otec diskžokejem, možná by dokázal pomoci vyhladit stigma – ať už bylo jakékoli – ležící na jeho synovi. Kdyby byl tím hlasem, který se plíží nocí mladistvých a diriguje mladou lásku, nebo kdyby byl ten, kdo v sobotním odpoledni vypráví příjemné pohádky pro děti. Ale Bodův otec nezapadal do žádné z těchto rolí. Když se přiblížil k mikrofonu, tak jen proto, aby ho rozebral na součástky, na membrány a cívky, a když do jednoho z nich promluvil, nebylo v tom žádné kouzlo. „Zkouška,“ řekl Walter Steiner. „Jedna ... dvě ... tři.“ Od samého počátku byl Bodo fascinován mužem za zvukotěsným sklem – zdál se být ve stavu ustavičného vzrušení. Jeho ústa se neustále pohybovala a na jeho tváři se v rychlém sledu objevovaly úžas a upřímnost. Přemlouval a mánil ohromné, neviditelné obecenstvo. Bodo s rukama v kapsách přes silné sklo přihlížel, jak diskžokej Jimmy uvedl desku, kterou předtím zařadil, a když začala hrát, šel do režijní místnosti, jejíž mikrofony mlčely. „Hej, Bodo!“ řekl jimmy. „Sám Frajer Bodo!“ Použil přítom prezdivku, kterou mu sám dal. Mluvil chraplavým hlasem, napodobuje svého idola Vlčáka Jacka. „Chtěl bys roztočit nějakou tu desku? Pojd' dál a něco tam dej.“ O sobotních ránech DJ*) Jimmy někdy – když si dal pauzu – povolil Bodovi pár minut u kontrolky. Bodo, který právě končil poslední ročník střední školy, už dávno vlastnil průkaz radiotelefonního operátora třetí třídy. DJ Jimmy vstal, protáhl se a kapesníkem si otřel vlhké čelo. Utáhl si vázanku a šel na kávu. Bodo se uvelebil u moderátorského pultu mezi dvěma talíři gramofonu a zatímco Everly Brothers dojížděli svou „Bye Bye Love“, nachystal „Great Balls of Fire“ Jerryho Lee Lewise a prověřil kontrolky. S koncem „Bye Bye Love“ ucítil své narůstající vzrušení. Takhle tu sedával už rok, ale to vzrušení bylo pokaždé stejné, téměř nesnesitelné. Naklonil se nad mikrofon a promluvil velice rychle, jako diskžokejové ze severu. Texaský přízvuk si jaksí nikdy neosvojil. Jeho občasná přítomnost v éteru v posledním ročníku školy prošla relativně bez povšimnutí a komentáře, které od svých vrstevníků slyšel, byly obvykle výsměšné a blahosklonné. Zdálo se, jako by mu říkali. My víme, o co se snažíš, nás neoblaheš. Nevyklouzneš z toho tak lehce. Za co nás máš? Jak šel čas, začalo být Bodovi jasné, že se provinil nějakým těžkým zločinem. Jaký zločin by to měl být, to bohužel nevěděl, a tak – jako odčinění z musu – nabídl rozsáhlou škálu služeb. A čím víc se činil, tím víc se mu vysmívali. Časem nabyl zřetelného pocitu, že ostatní ho vidí lépe, než se vidí on sám, a začal na sebe stále víc pohlížet jejich očima. Tuto skutečnost komplikovaly jisté rozpory v postojích různých lidí, jisté kontraindikace. Jeho učitelé, například, se chovali ochránářsky, jako kdyby ani nebyl společensky zhoubným nádozem, za jaký ho považovali jeho vrstevníci, ale spíše pouhou nehodou, něčím kulhavým, podobeným a neškodným. A pokud šlo o jeho rodiče, Alma s ním zacházela formálně a udržovala si bezpečnou vzdálenost; jeho existence ztělesňovala příliš mnoho z její katastrofické minulosti, víc, než dokázala snést. Walterovo chování bylo tak benevolentní, jak jen to šlo. Někdy, když Bodovi vysvětloval nějaký technický aspekt rádia, se na něj usmál, ale pak ten úsměv přešel do introspektivního šklebu a Walterova slova se vytrácela v polovině věty; v takových chvílích se Walterovo potlačení samotné podstaty jeho života ztlumilo téměř k vyhasnutí a Bodo v tom nacházel jakési uspokojení. Trávil se svým otcem dlouhé hodiny a když Walter někdy musel ve služební záležitosti do Houstonu, brávil ho s sebou. Ubytovali se v hotelu a šli do kina a nikdy nevynechali návštěvu padesátitisícwattové houstonské stanice. Zdálo se, že Bodovi prarodiče se přikláníjí spíše na stranu jeho spolužáků. Měl pocit, že mu jaksí nikdy neodpustili ten kolaps v kovbojském oblečku a pod tribunou ztracený klobouk. Dědeček ho prostě jen nebral vážně, ale babička měla v očích primitivní podezření, kterého se děsil a které se čas od času vynořovalo ze změtí jeho nočních můr. Ale nakonec začal sdílet názor svých vrstevníků. Jakási trpkost toho názoru jim dávala za pravdu. Snažil se jejich odpor přemoci dobrými skutky a schopnostmi a jeho horečnatá aktivita tím přerostla v paniku. „... hej, mládeži, užíváte si padesát devět?“ řekl Bodo do mikrofonu. „Tak tohle byli Everly Brothers a jejich 'Bye Bye Love', a já jsem Frajer Bodo a právě zaskakuju za našeho společného dobrého přítele DJ Jimmyho. ... a teď trochu nenáročný muziky od starouše Jerryho Lee Lewise! ... , ktorej si takhle podpaluje koule!“ A když desku pustil, napětí v něm bylo tak silné, že se mu křečovitě stáhly svaly na zádech a jeho tvář se změnila v napjatý, chladný škleb a jeho zelené oči žhnuly a plály. Na čele i v podpaží mu vyrazil pot a když se podíval přes silné zvukotěsné sklo, spatřil DJ Jimmyho, který se dlouhými, klátivými kroky vracel z pauzy s poloprázdným hrnkem kávy v pravé ruce. Káva šplíchala přes okraj a Jimmyho oči se přes sklo střetly s očima Boda a ten pohled byl příšernou kombinací podezření Bodovy babičky a opovržení jeho spolužáků, byl naplněn náhlým poznáním něčeho, čeho si dříve, za celé ty roky, co se Bodo potloukal po stanici, nevšiml. Ten pohled Bodovi říkal, že teď, když každému ve Zlatém trojúhelníku Beaumontu, Port Arthuru a Orange řekl, že Jerry Lee Lewis měl pořádný koule a podpálil si je, už nikdy nezaskočí za DJ Jimmyho, a Bodo nevěděl, proč to řekl, nevěděl, co vyhnalo ta slova z jeho úst.

* * *

Walter, spojující drátky na pultu, který vyráběl na zakázku pro nového diskžokeje z Houstonu, jen tak neurčitě dumal o tom, co bude z jeho syna. Nikdy nevíš, co se z nich vyklube, řekl mu jeho vlastní otec ještě předtím, než ztratil svůj útlou. Ale pumpař u benzinky? Walterovou tvář přeběhl zamařený škleb, jak se tomu pokoušel porozumět. Můj syn pumpařem! Pumpařem mezi auty, která přijíždějí a odjíždějí, auty, která startují a pomalu přidávají p...p...PLYN! Jeho vlastní hlas ho vyděsil svou silou a naléhavostí. Zmizelo to stejně rychle, jako to přišlo. Intenzivní, zrnitý záblesk paměti. Uspěchaný výcvik. Muži středního věku ležící ve strouhách – muži od CAD, podráždění, špinaví, svírající pušky a klesající pod vahou výzbroje, kterou nikdy nebudou potřebovat. A pak ten barel, co se kutálí dolů strouhou, zkouška, kterou si na ně vymyslel jeden deformovaný, válkou zocelený poddůstojník, a kouř, jenž z barelu se sykotem uchází, pomalý a povznesený jako chřestýši, kteří jsou všude kolem. Walter uviděl ten barel a unikl do snu. Byl to stejný stav, do jakého se dostával pokaždé, když holič posledními doteky dokončoval svou práci, klouzáje ostrou břitvou po džungli vzadu na jeho krku. A pak jeho oči naplnilo palčivé pálení a on vykřikl PLYN!, jen jednou, než plyn stiskem umlčel jeho hrdlo a zadusil tak druhé varování. PLYN! PLYN! PLYN! rozkřičeli se muži po celém zákopu, někteří se pokoušeli vytáhnout své masky z výstroje, zatímco jiní se hrabali ven ze zákopu, kašlající, zvracející a se slzícíma

očima, rovnou do simulované nepřátelské palby. „Co vy ste za bandu zatracenejch hlupáků!“ řekl jim později seržant, když seděli ve stínu topolů. „Takhle by vás fricek všechny vodrovnal! Co je to s váma, chlapi? Rači byste viděli svý střeva válet se v horkým písku, než abyste vydrželi trochu pálení v těch svejch modrejch vočích?“ Muži seržanta nenáviděli. Byl ze severu. Válka vším strašlivě zamíchala, stavěla společně severany a jižany do absurdních situací a způsobovala, že běloši byli nuceni žít s černochoy. Ta válka ničila společenskou strukturu země. Ale byla nezbytná. Fricka bylo nutno zastavit. Na to, aby se věci vrátily zpět do své perspektivy, bude čas později. Walter se rozhlédl kolem. Byla hluboká noc. Stanice nevysílala. V budově byl jen on a hlídač. Věděl, že režijní místnost je zvukotěsná, ale stejně se cítil nesvůj, jako kdyby byl odposloucháván. Tyhle věci se mu poslední dobou stávaly stále častěji. Nebyl si jistý, kdy to začalo. Měl za to, že to mělo co dělat se smrtí jeho matky a s jeho otcem, který se utápěl v senilitě. Spíše s otcem než s matkou. Jeho matka zemřela v utrpení, které trpělivě snášela celý svůj život; jeho matka zemřela s jistým šarmem, který způsobil, že se Walter cítil podivně bezpečný. Ale jeho otec byl jiný, jeho senilita Waltera děsila. Díky ní si totiž uvědomoval, že bylo zapotřebí emoce tak silné, jako je hrůza, aby to v něm vyvolalo nějaký dojem. A pak, on nikdy hrůzu nezakusil přímo. Transformovala se. Walter měl v sobě transformátor a představoval si, že vypadá přesně jako transformátory, se kterými pracoval každý den. Představoval si, že tenhle transformátor zlomil hrůzu, jež se chvěla třiceti miliardami kmitů za sekundu ve střední vlně šumu. Ale ten transformátor nutně potřeboval opravu, byl pod hrozným tlakem, čas od času se porouchával a umožňoval vstup přímým nárazům původní síly. To se potom ve zlomcích sekund zableskly v horkých vlnách vzpomínky, které vymazaly jeho soustředění a totálně ho odnesly z času, ve kterém se právě nacházel. Nutily ho, aby vykřikl slovo, větu nebo jméno, nutily ho upustit nástroje a jednou ho přiměly k tomu, že projel na červenou, přičemž se srazil s autem na rozvážku pizzy.

* * *

V době, kdy Bodo maturoval, byla jeho babička mrtvá a dědeček zeslábl a žil v soukromém sanatoriu. Walter navštěvoval svého otce stále řidčeji a Alma jej nenavštívila nikdy. Almu Walterovi rodiče nezajímali. Nezajímali ji žádní Američané ani Amerika sama. Definitivně uvěřila tomu, že Amerika zničila její tradice, a teď se tedy ta Amerika mohla zatraceně dobře postarat o to, co z ní zbylo. Neměla čas, aby navštívila starce, kterému tekly sliny dolů po bradě a který močil rourkou. Zvedal se jí z něho žaludek. Z celého světa se jí zvedal žaludek. Lidé už neklepali koberce, nečistili chodníky a nevytřepávali peřiny z oken ve druhém podlaží. Svět šel do hajzlu. Když se v návštěvních dnech Walter přece jen ukázal, často s sebou přivedl Boda. Bodo teď měřil metr osmdesát sedm a byl tvrdý jako houzev. Bodo ve vybledlých džínách, pracovních botách a zeleném tričku. Bodo s mastnotou hluboko zažranou do kůže prstů a pod nehty. Pumpař Bodo. Udělat si čas pro starce byla maličkost. Když Walter nemohl, Bodo často přicházel sám. Jakmile ho stařec spatřil, celý se zatetelil a pleskl se po koleně, jako to vídal dělat starce, když on byl dítě, tenkrát, když texasští Rangers bránili hranice proti mexickým nájezdům, a ne že jen tak čmouchali kolem, aby si udrželi image. Tehdy měli image, dal starý muž Bodovi na srozuměnou v jedné ze svých jasnějších chvil. Ty jasné chvíle směřovaly většinou do minulosti, jako dráha projektilu, zadržená nejskrytějším letokruhem velkého dubu. Jeho nejbližší kontakt s přítomností a byl to opravdu velký skok v čase, kterým se tam dostal – byl onen první den, v němž Bodo vstoupil do jeho života. Jeho uvítání bylo vždycky stejné. „No, jestlipak tohle nejní ten německej kovboj!“ „Jak se vede, dědečku?“ odpovídal Bodo, ale stařec neposlouchal, chichotal se a byl potěšen sám sebou. Na noční stolek vedle postele postavil Bodo dárek, který mu přinesl. Vzal starce ven a procházel se s ním tam a zpátky po klikaté stezce, lemované kvetoucími forsyti. Šetrně ho usadil na trávnik pod magnolií a pomohl mu zout se. „Ach, to je úleva, chlapče, zatraceně, to je úleva. Víš, oni mě samotného ven nepustí. Jednou přišli a sundávali mě ze stromu! Ha! Ha! Zdrhnul jsem jim a vylezl na strom a museli mě sundávat tím nákladákem s vysunovací plošinou. Poslali na ni chlápka, aby mě přemluvil, ať slezu dolů. Umíš si to představit? Mě na stromě a v pyžamu, jak si vykládám s chlápkem na plošině! No, pane, řek jsem mu, jestli si myslíte, že vypadám divně, měl byste se podívat sám na sebe!“ Starý muž se opět pohroužil do svého světa, když vtom se objevil zřízenec a vrtěl hlavou. „Pane, víte, že opouštět pokoj je proti předpisům.“ „Ne,“ řekl Bodo. „To jsem nevěděl.“ „No, je to tak. A koukněte, taky budeme muset pana Steinera obout.“ „Vážně?“ řekl Bodo. „A proč?“ Zřízenec ztuhl. „Proč?“ „Ano. Proč?“ „No, pane, o tom si budete muset promluvit se sestrou na příjmu. Nemůžeme dovolit pacientům, aby se rozlezali po celém trávníku, to je všechno, co vám k tomu můžu říct.“ Bodo se nepřestal usmívat, ale svaly na zádech se mu napnuly a po tvářích mu přešel záchvěv. Zřízenec zavrtěl hlavou v konečném výrazu nelibosti a energicky a rozhodně odkráčel. „Tak pojď, starouši,“ řekl Bodo. „Musíme ti natáhnout tyhle boty a jít. Jsme v nemilosti.“ Ale jeho děd vklouzl do hlubokého snu a s Bodem, který se pokoušel nazout mu boty a postavit ho na nohy, nespolupracoval ani v nejmenším.

* * *

Bodo pracoval u benzinové pumpy už pět let. Nebyl příliš zručným mechanikem, ale projevil se jako dobrý manažer. Chodil do večerní školy a učil se účetnictví. Staral se o účty Jeremiáše Rothsteina, majitele pumpy, a Jeremiáš si otevřel další benzinku na druhém konci města. Dobře Bodovi platil. Bodo ještě stále bydlel doma a postupně přebíral kontrolu nad vedením domácnosti. Almě se to nelíbilo, ale co mohla dělat? Zvládat věci sama se nikdy nenaučila a Walter v zapomnění své stanice byl úplně mimo. Každý pátek po práci položil na kuchyňskou linku šek s tím, že se o něj někdo postará. Postarala se Alma. Velkou část peněz uložila na osobní účet pro případné horší časy a zbytek dala neochotně Bodovi. Pak se stáhla do soukromí svého vlastního obývacího pokoje, aby z okna přihlížela, jak ubíhají bílé texaské dny. Bodo nebyl na rádiové stanici od toho dne, kdy zřušoval sobotní ranní vysílání DJ Jimmyho. Až náhle mu jednou do práce zavolał jeho otec. „Ztratil jsem klíče,“ řekl Walter. „Nemůžu je nikde najít“ Bodo stál u pokladny, sluchátko

držel mezi ramenem a bradou a utíral si ruce do červeného hrubého hadru. „Jsem zrovna uprostřed mazání,“ řekl, „ale hned jak budu hotovej, tak to tady předám Williamovi a přijedu.“ Zajel před stanici a vypnul motor. Zapálil si cigaretu a zhluboka potáhl. Seděl v autě a díval se na stanici předním sklem. Díval se na život předním sklem už pět let a nebylo to tak špatné. Nikdy nebyl tak smířen sám se sebou jako v dobách, kdy pracoval pro Jeremiáše Rothsteina. Stal se z něj muž. Pil pivo a v televizi se díval na fotbal. Dokonce měl i holku. Joan z bistra. Bodo chodíval do bistra v pátek po práci na večeri. Celý týden si balil oběd do hnědého pytlíku a večerel doma, ale v pátek po práci si dopřál. Šel do bistra a objednal si k večeri pořádný steak. Stejně jídlo každý páteční večer, až mu jednou servírka navrhla, aby zkusil něco jiného. „Dej si pro změnu něco jinýho,“ řekla, když si prostudoval jídelníček. „Co třeba vepřovou se zelím?“ Bodo se na ni usmál. „Oukej,“ řekl. „Vepřovou se zelím.“

* * *

Najali si malou chatku v upadající části města a tady po svých schůzkách obvykle skončili. Sedávali na sítěmi kryté verandě, na dřevěné houpací, která visela ze stropu. Bodovi chvíli trvalo, než dokázal Joan aspoň držet za ruku. A trvalo mu ještě déle, než ji konečně políbil. A – ach – tak dlouho (jak se zdálo Joan), než se v něm něco zlomilo a on si ji přitáhl, chvěje se jako malé dítě. Když se tam potom občas vraceli, šli do domu, sedli si na pohovku a jejich fyzický kontakt se stával intimnějším. Ale nic z toho nebylo tak intimní, nic z toho ji nenaplnilo takovým způsobem, jako když se té první noci v Bodovi prolomilo napětí. Dokouřil. Doufal, že jeho otec vyjde ven. Když bylo po cigaretě a otec se stále ještě neobjevil, otevřel dveře auta a vstoupil do budovy. Kráčet po známé úzké chodbě kolem vysílací místnosti a zastavil se, aby si prohlédl nového diskžokeje z Houstonu. Ze způsobu, jakým pohyboval ústy, a z toho, jak ovládal desky a pult, mohl Bodo říct, že své práci rozumí. Vtom přišel jeho otec a jemně ho zatahal za ruku. „Bodo? Pojďme domů, synu.“ Domů jeli mlčky a v Bodově mysli se hemžily probuzené sny.

* * *

Bodovi trvalo skoro čtvrt století, než se dotkl těla ženy, a pak jí dal sbohem. „Sbohem? Co tím chceš říct, sbohem? Proč? Kam jdeš?“ „Do New Orleansu.“ Odchází do New Orleansu. Jde do Domu zapadajícího slunce. Ochutnal to a teď se chystá vyjet s celým New Orleansem. Je stejnej jako všichni ostatní. „Paráda,“ řekla Joan. „Prostě paráda.“ Stála za pultem v uniformě servírky, s tváří napuchlou a unavenou po osmihodinové šichtě. Držela talíř s kusem borůvkového koláče. Z Bodovy kávy se kouřilo. Joan prudkým, znechuceným pohybem poslala talíř přes pult a koláč se svezl ke straně a málem spadl na umakart. Lítačkami proběhla do kuchyně. Bodo civěl dolů do kávy. Možná to nebyla ta nejvhodnější chvíle kdy jí to říct, ale odjížděl autobusem v osmnáct nula nula. Možná s tím měl počkat, až by ji doprovodil domů. Říct jí to na dřevěné houpací. Na pohovce. Nebo v posteli. Vstal, aniž se dotkl kávy nebo koláče, a vyšel ven. Stál a mžoural do čistého únorového nebe. Nemyslel na nic, jen si uvědomoval pocity, které vznikly smícháním událostí v jeho životě. Zrovna když se mu zdá, že dosahuje vyrovnanosti a přihlašuje se k záhadným částem své vlastní osobnosti, právě tehdy vstoupí do jeho života žena. A on dostává žlutou zimnici. Dívá se na život závojem žluté mlhy. Všechno je teplé a vláčné. Na vrcholku pocitu majetnosti a spokojenosti, která vychází z dobře konané jednoduché práce, přichází vroucnost ženské náklonnosti. Tohle všechno ho přepadá jen několik málo let poté, co celý život citově strádal. Bodo se rozhlédl ze schodů bistra a nic se mu nezdálo být skutečné. Spící komory jeho mozku se probouzely k činu. Zaprášené rolety s rachotem vystřelovaly vzhůru a navíjely se. Boj pokračoval a objevily se nové aliance a čerstvé posily. Aby vyrovnala citové a společenské deprivace, ukryla se Bodova mysl s tajemstvím jeho ducha do doupěte a dala život novým výtvorům, které dozrály v průběhu let a pak byly ukolébány čerpáním benzínu a polibkem Joan. Ale nyní je opět prudce probudil záblesk mihajících se rukou a bleskurychlá ústa toho nažhaveného diskžokeje z Houstonu. Tyhle výtvořiny Bodovy mysli tu bosé postávaly v dlouhých nočních košilích na tvrdé dřevěné podlaze a třely si oči klouby prstů. Brzy s dupáním seběhnou po schodech, osprchované a ustrojené, aby se podívaly, co je k snídani. Zpomalí, když vstoupí do kuchyně, a zaváhají, než usednou na svá místa u stolu, rozpačité z nových hostů, kteří přijeli, zatímco ony spalý, a zvažující, jestli toho bude dost k jídlu.

ČÁST III.

NEW ORLEANS

Bodo přijel do New Orleansu brzo ráno na Popeleční středu roku 1965. Kufr si nechal na nádraží a bloumal Francouzskou čtvrtí. Tiskl se k domům, když ho mýjely čisticí vozy, zavalité, broučkům podobné stroje se štetinatými kroužícími kartáči, které cídily strouhy a soukaly do broučích vnitřností tuny zmačkaných plechovek od piva, zmuchlaného papíru a kusů oděvů. Kráčet dolů po Bourbon Street kolem zavřených striptýzových pajzlů a malých barů a pak zabočil k nábreží. Šel podél řeky, vdechoval pach oceánu a kreozotu a pak stál s rukama hluboko v kapsách a civěl do temné Mississippi. V New Orleansu byl předtím už třikrát – jako dítě s Almou a Walterem, potom s Walterem na sjezdu rádiových techniků a na maturitním výletě. Když se na to díval zpátky, výlet s Almou a Walterem neměl žádný smysl. Nikdy spolu nejezdili na výlety. Nikdy nic nedělali společně, kromě jídla, a po nějakém čase začali odděleně dokonce i jíst. Jestli Bodo potřeboval lásku, pak nikdo nikdy na lásku nepomyslel. V Bodově životě byla láska dána k ledu, láska a sebeukájení. Začátek puberty byl pro něj časem ohromení. Jeho první ejakulace skončila v toaletní míse a on si myslel, že zažívá nějaký druh infekce, když močí a kromě toho pálení z něj nic nevychází. Příjemné, hluboko zakořeněné zpestření, nedosažitelná touha, kvůli níž se jeho ruka začala pohybovat v rytmu, který nakonec

stlačil tu mlhavou senzaci do jednoho intenzivního bodu a ten bod explodoval a prostoupil celým jeho tělem a také způsobil, že mu poklesla čelist, že se mu zavřely oči a že ztěžka oddechoval. A pak oči otevřel a nevěděl, co to je. Ta věc ve vodě byla šedavá a lepkavá a několik kapek na sedátku mu připomnělo sépii. Opakoval ten rituál několik nocí po sobě s myšlenkou, že svou moč nějakým způsobem stloukl v mazlavou tekutinu, a pak o tom přestal uvažovat a prováděl tento akt v posteli s představou jedné starší holky ze školy, holky s velkými nadry a dlouhým hebkým krkem. Dovolil své představivosti; aby se tím obrazem zabývala až k momentu, kdy se měl udělat – pak vždycky zaměřil svou pozornost na dívčin krk, na způsob, jakým otáčela hlavu, nebo jak odhazovala z očí své dlouhé blond vlasy... Když Bodo navštívil New Orleans se svým otcem, bylo mu čtrnáct a byl to poslední ze série „konferenčních“ výletů, které spolu podnikli. Bodo věděl, že ty výlety jsou něčím zvláštním, něčím formálním a rituálním, cítil to až v žaludku, aniž by pro to měl slova, a čekal, že mu Walter podá nějaké vysvětlení, jako čeká ptáče na okraji hnízda na svůj let. Ale Walter nebyl schopen doručit své mlhavé rodičovské instinkty někam dál a oběma, jemu i Bodovi zůstal pocit, že se o něco pokusili a neuspěli. Při prvních dvou návštěvách na Boda New Orleans příliš nezapůsobil, ale na výletě v posledním ročníku, na který se Bodo vydal sám, strávil celé hodiny tím, že se potuloval po Francouzské čtvrti – stále obíhal kolem Decatur Street, tržiště a nábřeží, kde stál i teď. Kouzlo čtvrti ho tenkrát uchvátilo a opět za tím byla puberta, duchovní puberta, stále stejná neohraničená touha. Středem toho, co právě zažíval, byla řeka. Byla páteří města, ztěžklá výměšky, které se vsakovaly do močálů a delt na jihu, pohlcená pachem oceánu a elektrizující smyslností exotických míst, která sem přicházela seshora, ze Zálivu s parníky, plujícími pod cizími vlajkami. Tehdy, při tom maturitním výletě, nebyly v Bodově životě žádné ženy. Po počátečním nárazu puberty vlastně nebyl vůbec žádný sex, až když se objevila Joan. A sex s Joan byl vedlejším produktem něčeho mnohem komplikovanějšího. Bodo nevěděl, jak označit to, co v něm Joan probouzela nebo co rodmýchal ten houstonský DJ se svou zakázkovou konzolou nebo co způsobilo, že ve chvíli, kdy stál v záři zapadajícího slunce na nábřeží, hluboko uvnitř něco klaplo. Otec, jenž ho brával na sjezdy – to všechno se spojilo, to všechno se v něm natáhlo zpátky k jakémusi ústřednímu bodu, ze kterého kdysi vyšel nějak vyšinut. Tma zvolna ustupovala a protější břeh řeky začínal dostávat tvar. Nad hladinu vyskočila ryba a řeka opět utichla a vytrvale plynula dál do moře. Bodo se stejnou cestou pustil zpátky k Decatur Street a zamířil do La Casa's.

V baru La Casa's bylo pět lidí. Když Bodo vstoupil, ohlédl se po něm a pak dál pokračovali v rozhovoru. Na vařiči stála velká konvice kávy a Bodo si jí šálek objednal. Usrkával kávu a chytal útržky rozhovoru z druhého konce baru, když vtom se zvedla mladá žena a šla k jukeboxu. Vhodila do něj minci, vybrala pár písniček a ráno bylo rázem plné Lou Rawlse. Dívka postávala u jukeboxu, prohlížela si nabídku, luskala prsty a pohybovala se do rytmu hudby. Jeden z mužů u baru, malý, asi pětadvacetiletý, se svěšenými rameny, se otočil na barové stoličce a přihlížel. „Dardanelle,“ řekl nakonec tichým, jižanským hlasem. „Nóó?“ zapívala dívka, aniž by se otočila od jukeboxu. „Proč nejdeš sem a nesesedneš si?“ „Ohh, Terrance, chci tam hodit ještě jeden čtvrták!“ řekla, otočila se od jukeboxu a udělala malý obrat, až se jí rozhoupaly culíky. „No tak, Terrance,“ řekla, „pojďme si zatsrat!“ Každý večer zpívala v baru Dostavník a Terrance, její manžel, ji doprovázel na kytaru. Ted' seděl a díval se ni, jak tančí na sešlapané, špinavé podlaze La Casa's. „Až se probudíš, budou tě bolet nohy,“ řekl Terrance. „Bolet nohy! Bolet nohy!“ šklebila se Dardanelle. Dělal na Terrance dobrosrdečné grimasy a neustále poskakovala z jedné pokrčené nohy na druhou, jako by parodovala nemotornost. Terrance se usmál a už nic neříkal a z ní začalo pomalu vyprchávat nadšení, a tak připlula waltzovými kroky a usedla na stoličku vedle Boda. „A hele, nazdárek!“ řekla. „Kde ses tady vzal? Copak tys makal o Masopustním úterku?“ „Ne,“ řekl Bodo. „Zrovna jsem vystoupil z autobusu.“ „No tohle!“ řekla Dardanelle a otočila se ke svému muži a k přátelům. „Zrovna vystoupil z autobusu! Dokážete tohle přetrumfnout? To musí bejt jedinej člověk na světě, kterej kdy přijel do New Orleansu na Popeleční středu ráno! Waaa!“ Pak se otočila zpátky k Bodovi. „Odkud seš?“ „Beaumont,“ řekl Bodo. „Kluk z Texasu! Koukněme se! Slyšíš to, Terranci?“ „Slyším,“ řekl Terrance. „Koukni se! Tenhle kluk pije to svý kafe přesně jako já! Tomu říkám chytřej kluk! Nepotřebuje to do sebe lejt jako někdo, koho znám.“ Terrance zakroužil ledem ve zbytku bourbonu s vodou a ostatní se opět vrátili ke svému rozhovoru. Dardanelle obrátila svou pozornost zpátky k Bodovi a položila ruku na jeho paži. „Můj bože,“ řekla, „vsadím se, že nemáš kde bejt!“ „Něco si najdu,“ řekl Bodo. „To není problém.“ „Božínku, Terrance, slyšels ho?“ „Slyšel,“ řekl Terrance, který se pořád díval do své sklenky. „Nemyslíš, že bysme ho mohli nechat bydlet u nás?“ řekla Dardanelle. Sklouzla ze své stoličky vedle Boda, přesunula se blíž k Terrancovi a začala mu okusovat ušní lalůček a rukou mu čečrala husté černé vlasy. V jejích velkých očích se zračila nevinnost a rty měla našpulené k polibku. „Oh, nebud' starej nabručeněj medvěd, Terranci Williamsi,“ řekla. „Tenhle kluk je O. K. Nemyslíš, že poznám fajn kluka, když nějakýho potkám?“ Terrance se podíval na konec pultu a když zjistil, že na něj Bodo hledí, přejel očima po řadách lahví ven na ulici, pozlacenou ranním sluncem. Když se jeho pohled vrátil, soustředil Bodo svou pozornost na hrnek s kávou. Terrance, mžourající přes silné brýle, se naklonil směrem k Bodovi. „Mý měno je Williams,“ řekl. „Terrance Williams.“ Bodo se zvedl ze stoličky s nataženou rukou. „Bodo Steiner,“ řekl. „Rád tě poznávám.“

* * *

Bodo zůstal u Terrance a Dardanelle skoro měsíc, až do doby, než si našel práci jako zpívající číšník v novém podniku s názvem Trouba Marie Laveau. Marie Laveau bývala královnou voodoo. Měla formální, neoznačený hrob na hlavním hřbitově Saint Louis a na vedlejším hřbitově neoficiální troubu, před níž kreolové a pověřiví negři malovali na chodník červená X a modlili se v naději, že se jim splní přání. V okolí New Orleansu byly kvůli vysoké hladině vody všechny hroby nad zemí. Bohatí vlastnili velké, nákladné hrobky a ti chudí bývali šoupnuti do sejfů, které tvořily jakousi plástev a říkalo se jim trouby. Hospodárnost těchto trub spočívala v tom, že když těla zetlela a obrátila se v prach, mohla být dovnitř vložena těla nová, která zbytky těch předchozích těl zastrčila dozadu. Ať tak či tak, Marie Laveau měla celou

troubu jenom pro sebe a bez ohledu na to, kolikrát přišli zřízcenci s kyblíky vápna, červená X se objevila vždy znovu. „Ale já neumím zpívat!“ řekl Bodo, který se kolébal s rukama vraženými hluboko v kapsách zmačkaných manšestráků. S tím kolébáním začal po příjezdu do New Orleansu. „Ale jasně že umíš!“ zasmála se Dardanelle, naklonila hlavu na stranu a nakrčila nos a Bodo šel na konkurz. Terrance a Dardanelle seděli u zadního stolu, a když Bodo s vypětím všech sil dovyřvával Billa Baileyho, Dardanelle vstala a aplaudovala svou vroucí energií do prázdné místnosti. „Přijď v osm,“ řekl majitel. „Zkusíme to.“

Dardanelle zašla do Dostavníku a přinesla bednu prázdných lahví. Naplnila je vodou, postavila je na desku kuchyňské linky a pak celé odpoledne ona, Bodo a Terrance seděli v bytě na Iberville a míchali imaginární drinky. Hráli hru, která měla Boda zasvětit do světa tvrdého alkoholu. Dardanelle postavila Terrance k desce v kuchyni a jmenovala ho barmanem. Bodovi přehodila přes ruku utěrku, na hlavu mu narazila směšný klobouk a prohlásila ho číšníkem. Spěšně odešla do ložnice, kde si kolem krku pověsila perlový náhrdelník a na prsty navlékla prsteny. Oblékla si leslou dlouhou saténovou róbu, kterou si pořídila pro loňské silvestrovské představení, a pak si zastrčila cigaretu do elegantní slonovinové špičky. Předstírajíc kouření, kriticky se obhlížela v ložnicovém zrcadle a pak šla do obývacího pokoje a položila se na sofá. „Číšníku!“ zavolala a Bodo se vykolébal z kuchyně. Prudce se zastavil. Ruce mu sklesly podél těla, podnos se houpal v jeho levé ruce a utěrka spadla na podlahu. Dardanelle byla stále ještě zaujata rolí, kterou hrála, a svůdně pózovala na pohovce, ale náhle se její oči začaly pomalu rozšiřovat, ruka, která držela špičku, poklesla a její hlava se roztrásla. „Bodo, zlato?“ zašeptala. „Jen si tak hrajem.“

* * *

Bodo se nakonec stal v Troubě vrchním. Otevíral a zavíral a pomáhal s účetnictvím. Dostal apartmá, které bylo přímo nad barem a mělo balkon, z něhož byla vidět celá Bourbon Street. Po večerech občas sedával na tom balkoně s nohama zapřenýma o zábradlí a pozoroval lidi, chodící dole po ulici. Čas od času někteří z nich zvedli oči a setkali se s Bodovým pohledem a oči těch lidí byly vždycky neklidné a smutné. Bodo byl těma očima vyděšen a fascinován zároveň. Prozrazovaly mu něco o tom, kde býval, a o tom, kam se toužil dostat – rutina začínala být zatížena motivací a Bodo mřít k vrcholu, přes stisk gravitace, která jej nikdy nepřestala táhnout k jádru hrůzy, usazené hluboko v jeho minulosti. Stáli zákazníci, kteří pracovali a žili ve Francouzské čtvrti, hleděli na Boda se shovívavou zvědavostí. V poušti jejich zničených snů byl poupětem optimismu. Byl dynamitem na podlaze Trouby a nebral drogy. Jeho vztah ke kapele byl dobrý. Noc co noc si pro pobavení turistů se smutnými očima a s drsným, účelným smíchem vyměňoval vtipky s Congo Square Voodoo Devils a dvakrát za noc vylezl na pódium a vyřvával Billa Baileyho. Číšníci do Trouby přicházeli a zase z ní odcházeli, ale žádný z nich se nemohl měřit s Bodem. Jedině, k čemu je majitel dokázal přinutit, bylo tleskat do rytmu s hudbou. „Ať tě slyším tleskat,“ mumlal k novému číšníkovi, když naléval jeho objednávky, ale bylo to beznadějně. Jedině Bodo tleskal s nadšením. Udával rytmus a tleskal a nikdy se nepřestal usmívat a pořád žvýkal žvýkačku Wrigley's, dokud úplně neztratila chuť. Takových jako on tu mnoho nezbylo. Mladí země se zbláznili a všichni byli na drogách. Bodo se nestaral o to, co dělali nebo říkali ostatní pinglové. Zaměřil se na budoucnost a zapsal se na LSU*), aby si prohloubil vzdělání pro den, v němž se stane diskžokejem. Někdy po práci pozval ostatní číšníky a jejich holky nahoru k sobě do bytu. Zapnul televizi bez zvuku, na stereu pustili acid rock, trochu toho acidu hodili taky do sebe a pak si lehli na záda, kouřili trávu a vznášeli se. Bodo zůstával střizlivý a byl perfektním hostitelem. K němu se vždycky dalo zajít a lednička byla plná piva, které mohli usrkávat, když bylo po tripu. Bodo s nimi často vysedával celou noc a pak jel ve svém MG na univerzitu na přednášky. Nepotřeboval mnoho spánku, obvykle mu stačily tři čtyři hodiny. To bylo všechno, co dokázal zvládnout dřív, než se dostavily sny. Když začal snít, oči se mu samy od sebe otevřely a on byl přiveden k pronikavému, nervy drásajícímu vědomí. Kradl spánek jako krade liška kuřata, rychle a nečekaně, než se na dvorku objeví sedlák noční mūra s brokovnicí špatných zpráv v ohybu paže. Bodo vyplnil svůj život správnými věcmi. Barevnou televizí, stereem, svým MG. Dobře se oblékal. Vždycky byl jako ze škatulky a v dobré náladě. Získal si jistý šarm a turistky z Trouby chodily nahoru do jeho apartmá s úsměvem. Když šel někdy po šichtě na drink s Terrancem a Dardanelle, brával s sebou občas nějakou holku. Dardanelle se k holkám vždycky chovala jako k dlouho ztraceným sestrám. Při rozhovoru se k nim nakláněla, pokládala ruku na jejich předloktí a zvala je, aby jí pomohly s výběrem v jukeboxu. A pak Dardanelle otěhotněla. Když Dardanelle otěhotněla, oba, ona i Terrance, byli bez práce. Terrance hrál perfektně na kytaru, byl uznávaný muzikant a aranžoval všechny Dardanelliny písničky, ale bez ní práci najít nemohl. Někakou dobu pracoval jako číšník s Bodem, ale majitel ho po měsíci propustil. „Je moc pomalej,“ řekl majitel, když se Bodo pokusil s ním o tom promluvit. A byla to pravda. Bez Dardanelle se Terrance jenom motal jako úředník v evidenci. Jako prodáváč vzácných tisků. Ještě celý týden poté, co byl propuštěn, chodil Terrance do Trouby. Sedával u zadního stolu a popíjel colu s rumem. Zpočátku mu Bodo naléval za poloviční cenu, ale pak se objevil majitel, šel k Terrancovu stolu a řekl mu, aby sem už raději nikdy nechodil. Terrance se usmál a odkráčel po Bourbon Street. Bodo stál ve dveřích Trouby a díval se za odcházejícím Terrancem. Vedle něj poštěkával vrátný na zákazníky, vykládal jim, že zrovna v téhle chvíli hraje na pódium ten nejžhavější dixieland na téhle straně Mason-Dixon Line, laciný točený pivo a tolik buráků na účet podniku, kolik jen chcete, dopřejte dámě trochu originality, pane, co vy na to, co vy na to, co vy na to... Kaleidoskop ulice s bzučícím hlasem vyhazovače v pozadí se převrátil Bodovi před očima – kdyby se do nich člověk podíval, bylo by mu jasné, že je v transu. A pak Terrance zmizel, rozplynul se v davu a kapela hrála Billa Baileyho. Bodo se vrátil do poloprázdného klubu, poskakoval po pilinách mezi stoly, drtil skořápky buráků a tleskal do rytmu hudby. Překvapení zákazníci na něj pohlédli a automaticky se k němu přidávali a Bodo se náhle ocitl na pódium s mikrofonom v ruce, a to jeho železné tělo, blond vlasy, jeho maniakální zelené oči... „Copak nepřiďteš domů, Bille Bailey, ahhh, copak nepřiďteš domů, naříkala celou dlouhou noc,“ zpíval Bodo a Terrance v jeho

mysli se rozplynul.

* * *

Bodo si myslel, že je zamilovaný do Dardanelle, ale nebyl si tím jistý. V jeho životě se nevyskytovaly žádné souvislé vzpomínky na lásku, podle kterých by své city dokázal posoudit. Ale Terrance věděl svoje. Viděl, že se Bodo zamiloval do Dardanelle až po uši a kdyby věci byly jinak, že by se Dardanelle zamilovala do Boda. Bylo toho hodně, čeho se Dardanelle kvůli Terrancovi musela vzdát, a tohle on viděl taky. Terrance toho viděl hodně, to byl jeho problém, viděl toho prostě příliš. Nalil si další drink a bylo mu jasné, kde udělal chybu. Udělal chybu v tom, že položil k nohám Dardanelle úspěch. Udělal chybu, když nechal zazářit její hvězdu. Maturovali spolu na střední škole malého města v Alabamě. Byla tím nejžhavějším kotětem z družstva fanynek a on hrál na trubku v kapele. Svatební noc pro ně oba znamenala „poprvé“. První roky svého manželství strávili tím, že se pokoušeli zapadnout. Terrance vedením účetních knih pro dřevařský závod a Dardanelle péčí o domácnost. Koukali na televizi a jídávali v drive-in, v létě vařili venku a koupali se v řece. Terrance uskrával pivo a měnil se v dokonalého šéfa a Dardanelle zpívala. Ona zpívala neustále a Terrance ji občas doprovázel na kytaru. Terrance byl vynikající hudebník, on byl vůbec vynikající typ člověka a měl sklon k přemítání. Jednou z věcí, o kterých přemítal, byla jejich budoucnost. Začal shánět angažmá v zájezdních hospodách a zakrátko byli na cestě do New Orleansu, kde – jak doufali – budou objeveni. Ale minul rok, pak dva a Terrance přisedlal z piva na bourbon. Když tehdy na Popeleční středu Bodo vstoupil do La Casa's, jejich sen už dávno tiše vyvanul.

* * *

Bodo a Dardanelle tiše seděli u pultu v Morning Callu a namáčeli koblihy do cikorky. „Já prostě nevím, co si počít,“ řekla Dardanelle. „Takhle jsem ho ještě nikdy neviděla. Přestal se holit a nestará se o vlasy. Pořád jen jí a začíná hrozně tloustnout. Jako by to ani nebyl von. Celej den jen sedí, obírá se kytarou a nalejvá se bourbonem.“ „To bude dobrý,“ řekl Bodo. Neobratně ji poplácal po paži a začal se houpat na židli. „Bože, Bodo – já budu mít za měsíc dítě. A co pak?“ Bodo na ni nepřítomně hleděl a Dardanelle od něj netrpělivě odvrátila pohled a potřásla hlavou, jako by se pokoušela probudit se ze snu. „S tím se musí něco udělat,“ řekla. „Terrance bude muset spolknout tu svou pýchu a jít se mnou na sociálku. Dítě sny nenakrmíš.“

Onoho odpoledne zajel Bodo se svým MG k okénku pokladny a vypsál šek na dva tisíce dolarů. Pak se vrátil do svého bytu a nalil si sklenici mléka. Usedl za stůl a nadepsal obálku jmény Terrance a Dardanelle. Do obálky dal příkaz k výplatě, zalepil ji a do pravého horního rohu nalepil známku. Vyšel ze dveří a sestoupil dolů na ulici. Byl jasný, čistý jarní den a Bodo si ze své cesty na poštu udělal vycházku. Jacksonovo náměstí přetéka lidmi a on vstoupil do parku vchodem po straně katedrály. Na trávě u fontány seděl mladý černoch s odštípnutými zuby, měl zkřížené nohy a tloukl do páru bong. Kolem něj posedávala skupinka hipíků. Někteří byli bosí, nohy měli špinavé od prachu ulice a po zádech jim splývaly dlouhé smotané vlasy. Bodo se zastavil u okraje skupinky a začal se pohupovat. „Nějaký drobný?“ zeptal se jeden z hipíků a hbitě vyskočil na nohy a natáhl ruku. Bodo vylovil z kapsy pár drobných a vložil mu je do dlaně. Chlapec se usmál, jako kdyby on a Bodo sdíleli nějaké hluboké poznání, a pak se posadil, aby ukázal mince svému děvčeti, které se usmálo tím samým způsobem. Bodo jim úsměv oplatil a pohnul se dál náměstím. Obyvatelé Čtvrti byli venku v plné síle. Bodo zamával Horatiovi, stárnoucímu homosexuálnímu herci, který dokázal recitovat celé Shakespearovy hry z paměti. Horatio seděl jen tak bez košile, tenké ruce natáhl podél opěradla lavičky a slunil svou bledou, propadlou hrud'. „A, Bodo!“ zavolal. „Pojď si ke mně na chvíli sednout, ať vstřebáš trochu slunce, toho úžasného slunce!“ Napřimil se s nenuceností, která usvědčovala jeho věk ze lži, a mávl štíhlou, graciézní rukou proti modrému nebi. „Dneska ne,“ řekl Bodo. „Musím na poštu.“ „Ach, ta vytrvalá síla komerce!“ řekl Horatio, opět zavřel oči a nastavil slunci svou popelavou tvář. Bodo minul Ruthii alias Paní kachnu, která seděla s blaženým úsměvem na tváři ve svých jediných šatech na trávě pod myrtou. Nalevo měla pěkně srovnané odřené plátěnky a napravo odpočívalo její žluté kachňátko, blanitou nohu mělo zastrčenou a víčka se mu zachvívala na půl žerdi. Ruthie se s kachnětem, které se jí kolébalo za patama, poflakovala po čtvrti, čímž přitahovala pozornost turistů a pumpovala z nich pití zdarma a peníze. Bodo se pustil napříč náměstím. Na Decatur Street uviděl Jinglese, který se s rukama hluboko vraženými do kapes kalhot opíral o černý železný plot. Když nebyl Jingles ve šláfroku, byl to štíhlý a smutný mladík, jenž se potuloval po čtvrti v pytlovitých kalhotách a špinavé žluté bundě, kterou nosil celé roky, nejspíš už od zdravotnické školy v Tennessee. Pozoroval příchod jara z tak bolestného odstupu, že Bodo, vycházející ven z parku, ucítil, jak mu naskočila husí kůže, a odvrátil oči. Ve Čtvrti byli lidé, kteří na něj dokázali takto zapůsobit, a to byl z velké části důvod, proč zůstával. Kráčel zpátky parkem po chodníku proti proudu řeky, kde se soustřeďovali umělci, a pak zahrnul na Royal ke Kanálu. Na poště hodil dopis do šterbiny s nápisem „místní“ a pak se pustil zpátky rovnou do svého apartmá. Už se setmělo a brzo bude muset otevřít klub. Zapomněl, že měl v plánu si něco přečíst, ale o to se postará v těch bezesných hodinách po práci. V rapidně se rozpínajícím vesmíru Bodovy mysli byl čas na všechno.

* * *

Bodo vyjel z New Orleansu a zamířil na západ. Podél celé dálnice viděl stopující hipíky, někdy jich v jednom hloučku bylo i deset. Mávali na něj pomalým pohybem paže a když nezpomaloval a oni zjistili, že nezastaví, jejich oči se naplnily skepsí. Jak by mohl zastavit? Kam by je všechny dal? Někdo by měl najmout konvoj Greyhoundů a dopravit je tam,

kam měli namířeno, a tím místem byla bezpochyby Kalifornie. Přicházeli do New Orleansu ze všech koutů země a pouštěli se do Los Angeles a San Franciska. Budou rádi, jestli se vůbec dostanou přes Texas. V Texasu je místní policie a dálniční kontrola odklízely ze silnic. Osahávaly děvčata, klukům stříhaly vlasy a všechny je vracely do New Orleansu. Bodo je viděl odcházet a vracet se. Věděli, že mají před sebou Texas, ale nezdálo se, že by si uvědomovali, co to znamená. A tak zvedali své palce vstříc osudu. Někteří s sebou měli dokonce pytlík s trávou nebo lahvičku acidu, a to se pak jejich životy rozplývaly v texaském trestním systému. Neměli žádný smysl pro přežití. Tyhle myšlenky se Bodovi proháněly hlavou, když na druhé straně Lake Charles náhle dupl na brzdy, zajel ke krajnici a naložil kluka a holku. Ještě nebyl ani na dálnici, když se jeho paranoia změnila ve skutečnost. Kluk vytáhl jointa, zapálil, zhluboka vdechl kouř a pak nabídl Bodovi. Bodo odmítl. Jejich rance ležely vpředu na podlaze a na sedadle vedle Boda a kluk s holkou se tísnil na malém zadním sedadle a předávali si jointa. Na Bodovi, pevně svírajícím volant, vyrazil studený pot, jak se pokoušel udržet rychlost na devadesáti kilometrech za hodinu. Jeho pohled neustále klouzal do zpětného zrcátka; čekal, kdy uvidí blikající světla dálniční hlídky. Silnice se vlnila v oparu neobvyklého prosincového tepla. Bodo by rád otevřel okénko, aby kouř mohl ven, ale nedokázal to udělat, stejně jako jim nedokázal říct, aby toho nechali. Dej ten zatracenej krám pryč, ty bláznivej parchante, copak si neuvědomuješ, co děláš? Myslíš si, že seš svobodnej, když kouříš trávu v Texasu? Seš asi tak svobodnej jako lumik, jako ovce, jako kráva na jatkách. Toužíš po železnicích, po vlhkejš zdech, po dveřích, který se otvíraj na příkaz někoho jinýho? Sladká matko Boží, tyhle lidi jsou odsouzený ke zkáze. Ale nic z toho Bodo neřekl a oni vykouřili jointa až do oharku, který kluk zamáčkl o podpatek svých kozaček a strčil do plechovky od pastilek proti kašli. Natáhl se přes sedadlo, plechovku vložil do postranní části svého pytle ke zbytku zásoby a pak se usadil zpátky a děvče se k němu přitulilo. Oba si povzdechli a potěšeně se usmáli do paranoidních očí, které je provrtávaly ve zpětném zrcátku. „Uklidni se, človče,“ řekl chlapec. „Všecko je v pohodě.“

„Já už bych nikoho z nich nebral,“ řekl Walter, když vyslechl Bodovo vyprávění o dvou stopařích, kteří kouřili trávu na zadním sedadle jeho auta. „Už nebudu,“ řekl Bodo a oba se ponořili do mlčení. Seděli u kuchyňského stolu, každý z nich vypil dvě piva. Byl Štědrý večer. „Ještě jedno?“ řekl Bodo. „Proč ne?“ řekl Walter. Bodo šel k lednici a když míjel kuchyňské dveře, letmo zahlédl Almu, která seděla před televizí na pohovce v obývacím pokoji. Na obrazovce se střídala jeden záběr za druhým a Almína hlava měkce poklesávala do spánku. Bodo se vrátil ke stolu, postavil pivo před Waltera, který se na židli náhle otočil stranou, předklonil se a začal dávivě kašlat do kapesníku. Ten kašel, to bylo něco nového, něco, co se objevilo po Bodově odchodu do New Orleansu. Kašel a úbytek na váze. Walter odtáhl kapesník od úst a omluvně se usmál. „Myslím, že si to pivo už raději nedám.“ „To je v pořádku,“ řekl Bodo. Opět se rozhostilo ticho. „Odpustíš mi, když půjdu nahoru do postele?“ řekl Walter nakonec. „Ano,“ řekl Bodo. „Chci říct – nemyslel jsem to tak, jak to –“ „Já vím,“ řekl Walter a opět zmlkl. „Dobrá!“ řekl Walter v náhlém záchvatu entuziasmu. „Zítra můžeme jít na večeři ven, oslavit Vánoce a tak. V té nové restauraci v centru, kde se specializují na steaky, mají extra menu. Víš, kterou myslím? Ale místo steaku si dáme krocana.“ „Já ji znám,“ řekl Bodo. „Myslím, že Alma s náma asi nepůjde,“ řekl Walter tišším hlasem, „ale my dva ...“ „Ano,“ řekl Bodo. „Je to O. K.?“ řekl Walter. „O. K.,“ řekl Bodo. Walter vstal, ztěžka se opřel o okraj stolu a vyšoural se z kuchyně. Vyšlapal schody k posteli a Almu zanechal na pohovce.

Bodo vyšel ven na temnou přední verandu a tam stál a pohupoval se s rukama vraženými hluboko do kapes. Předměstská ulice byla tichá. Stromy na trávnících zdobila blikající barevná světélka, která se táhla i po okapech a verandách. Na jednom trávníku stál betlém a na jiném osvětlený umělý Santa v životní velikosti. Bodo sestoupil z verandy a kráčel ke svému MG na příjezdové cestě. Nasedl a seděl ve tmě, aniž by nastartoval. Uvažoval, jako ostatně pokaždé, když přijel domů, proč to vlastně udělal. Nastartoval, vycouval z příjezdové cesty a pak zapnul světla a pomalu křižoval blokem. Jel dolů po třídě, po které se rádi proháněli středoškoláci. Ještě stále to dělali, u A & W parkovala auta dokonce i na Štědrý večer. Odbočil a u hlasu v kovové krabici si objednal čokoládový koktejl a hranolky. Děvče, které mu objednávku přineslo, mělo pěkné nohy. Dal jí spropitné a díval se za ní, když se vracela dovnitř. Pociťoval nutkání navštívit Joan, ale věděl, že tohle už skončilo. Skončilo to v momentě, kdy jí poprvé řekl, že se chystá do New Orleansu. Tehdy to ještě nevěděl, myslel si, že až se poprvé vrátí do Beaumontu, že může zajít do bistra a objednat si jako obvykle, ale když viděl, jak se na něj dívá, pochopil. Poprvé v životě mu byl určen takový pohled. Spořádal koktejl a hranolky a položil táč na venkovní regál. Jel zpátky k domu a tiše vstoupil dovnitř. Televize byla vypnutá a Alma už byla pryč. Aniž by rozsvítil, vzal ze svého starého pokoje svůj ještě nevybalený kufr. Stál v chodbě a naslouchal. Alma a Walter spali v oddělených pokojích a jemu se zdálo, že slyší jejich dech a šustění prostěradel, jak se ve spánku obraceli. Náhle ho zcela nepokrytě zachvátil smutek a zastihl ho úplně bezbranného. Zavřel oči a pomalu zavrtěl hlavou ze strany na stranu, jako kdyby odmítal nějaké obvinění. Pak si přehodil kufr z jedné ruky do druhé a vyšel hlavními dveřmi. Když míjel dálniční výjezd u Lake Charles, spatřil dvě auta dálniční hlídky, parkující u krajnice. Osamělý hipík se s roztaženými nohama opíral o auto. Světla Bodova auta přejela přes věci z hipíkova pytle, které ležely poházené na štěrku. Rozpálil MG na osmdesátku a pohodlně se opřel v koženém křesle. Po obou stranách ubíhala temná krajina.

* * *

„Zdravičko, ranní ptáčata! Tady na KPMP je právě deset nula nula a k vám mluví Frajer Bodo, kterej proti všem zvykům vyrazí na jedničku! Jasně! Teď chvíli poslouchejte, Amos van der Meulen z Dutch Motors vám poví, jak vyčenzovat tu ubohou hromadu plechu, se kterou jezdíte, za jeden z těch novejš fajnovejš Chevy sport'áků s rozžhaveným pístem! A já tam pak šoupnu nejnovější a tím myslím tu opravdu nejnovější – pecku od Beatles, jen pro dnešní sobotní ráno a

pro vaše funky ouška!“ Vypnul svůj mikrofon a zatímco jela připravená reklama, přichystal písničku „Happiness Is a Warm Gun“. Pak si prošel několik inzerátů a vrátil se do živého vysílání, právě když ze sebe Amos van der Meulen chrčil poslední slova o svém super-speciálním-jednodenním snížení cen. „Došlo vám to? S takovými koly se vznášíte deset metrů nad zemí! A jste připravený na tohle? Vážně víš, co je to štěstí, Charlie Browne? Štěstí je ...“ – a tady sklouzl do barytonu – „horká zzzzbraň!“ A už je tu hudba. Bodo se houpe ve svém křesle, dív se nepřevrátí, houpe se dopředu a dozadu, dopředu a dozadu, tvář zbrocenou potem, jeho ruce létají od talíře k talíři, čaruje s deskami a poznámkami a dělá dlouhé záznamy o odvysíláném programu a náhle se uprostřed písničky vrhne k mikrofonu a pronese něco jako. „Och, jasně! Drž tu ruku dál od mý spouště!“ Jednou v sobotu seděl na balkoně, četl ranní vydání novin a upíjel ze sklenice pomerančového džusu, když vtom spatřil ten inzerát. Přijme se diskžokej. Zašlete informace a resumé na adresu. P. O. Box 412, Baton Rouge... Sklonil hlavu o pár centimetrů níž k novinám, aby se přesvědčil, že ho nešálí zrak. Někdo hledá diskžokeje. Vytáhl z kapsy košile červené pero a pečlivě inzerát orámoval. Pak vstal a vzal si noviny k psacímu stolu. Usedl a začal psát. O týden později tu práci měl. Byl třída. Zpočátku se o sobotách shromažďoval za sklem nervózní dav osazenstva stanice, ale on zacházel s technikou jako profík a třebaže něco z toho, co říkal, bylo trochu divoké, když začaly zvonit telefony, nikdo si nestěžoval. Skutečnost, že se tak náhle opět stával Frajerem Bodem, že se poprvé opravdu stával Frajerem Bodem, s ním nijak nezáleželo. Rozšířil svůj šatník a koupil si hondu pětistovku, ale jinak se toho moc nezměnilo. Dál obsluhoval v Troubě a dál chodil do školy. Ještě nikdy si ve svém životě nebyl tak jist sám sebou.

* * *

Bodovy peníze Terrancovi a Dardanelle nepomohly. Terrance většinu z ruch propil a když začaly Dardanelle porodní bolesti, nebyl k nalezení. Bodo odvezl Dardanelle do nemocnice a když tam Terrance konečně dorazil, dala už život chlápce. Byl to těžký porod a Dardanelle byla ještě stále pod vlivem silných sedativ. „Co tě žere?“ zeptala se. Ležela na posteli a snažila se soustředit a vystřízlivět. „Prokristaboha, dovol mi, abych něco udělala,“ řekla, vzala Terrancovu dlaň a přiložila si ji k tváři. Pak se tiše rozvzlykala. „No tak, holčičko,“ řekl Terrance. „Copak to máš tady za uzlík?“ Jemně vyprostil svou ruku z její a sklonil se, aby zvedl syna. Usmál se a její instinkty jí na zoufalý moment poskytly špetku naděje. Ale pak dítě, jež mělo pevně sevřené oči a divoce tápalo ručičkami, položil zpátky vedle ní a jeho tvář opět zlhostejněla. „Postarej se o to malý hádč, slyšíš?“ řekl. „Terrance?“ „Teď si odpočiň,“ řekl. „Já se musím dát trochu do pořádku a najít si nějakou práci. Tak se mi zdá, že nás tenhle kluk sní i s botama.“ „Terrance!“ „Všecko bude v pořádku, anděli,“ řekl a sklonil se, aby ji políbil. A pak zmizel.

O počáteční útraty se postarala sociální péče, ale v těch prvních měsících po narození dítěte podporoval Dardanelle i jejího syna Bodo. Nejdříve jí nabídl půjčku pět set dolarů a pak se vždycky čas od času zastavil s potravinami, lahvi červeného vína a s dárky pro dítě. Dardanelle začala pít při jídle červené víno. Řekla, že se doslechla, že to prospívá krvi. Popíjela víno a dívala se na televizi a po několika týdnech pokusů o kojení naučila mimino pít z láhve. Bodo ji koupil kočárek a sotva byla dost silná a dítě trochu povyroستlo, začala se procházet po čtvrti a za slunečných dnů trávila dlouhé hodiny vysedáváním na Jacksonově náměstí. Někdy šel Bodo s ní, kráčeli mlčky za kočárkem a Dardanelle se na něj sem tam usmála novým, hloubavým úsměvem. Jednou mu – bez varování – v kuchyni svého bytu lehce položila ruce kolem pasu a opřela si o něj hlavu. Položil na oplátku svoje ruce kolem jejího pasu a na dlouhou chvíli tak zůstali, nemluvili a jen se pohupovali, jako něco, co v lehkém vánku visí z větve stromu. A pak jednoho dne hrála za drobné do klobouku na náměstí bluesová kapela. Měli dvě kytary a harmoniku a nehráli špatně. Dardanelle vstala z lavičky a ze zadu objela s kočárkem dav posluchačů. Bodo ji následoval. Chvilí naslouchala a pak začala luskat prsty a vlnit se do rytmu hudby. Nakrčila nos a usmála se na Boda svým starým způsobem, s hlavou nakloněnou na stranu. „Bodo,“ řekla, „poslechni si ty kluky!“ „Sou dobrý!“ odpověděl, neobratný jako malé dítě. „Dobrý! To bych řekla! Sou výborní! Ohlídej mi malýho Terrance, oukej? Já se tam přitočím a mrknu se, jestli bych si s nima mohla zazpívat.“ V několika minutách splynul její hlas s hudbou a to, co i tak bylo výborné, se stalo elektrizujícím.

* * *

„Tak dobrá, vy mrňaví bahenní skunkové, z KPMP se s váma loučí Frajer Bodo, kterej si to na vlně myšlenky sviští rovnou zpátky do Texasu! Vnesu se tam, kam nedoletí ani éra! Těším se s váma naschle příští tejden a zatím... držte svou ruku dál od mý spouště!“ Pustil song, který už začínal být jeho hymnou – „Štěstí je žhavá zbraň“. Pak naznačil režii, že jedou naostro, a vstal ze svého křesla. Tělo měl zalité potem, tmavé fleky prosakovaly i na oblečení. Otfel si tvář do vlhkého kapesníku, vyšel z vysílací místnosti a vydal se chodbou ke vchodu. Kufr už měl v autě a když vyjel z parkoviště, rozvřil spršku šterku. Zamířil na západ, do Beaumontu. Bodo teď jezdil domů takřka každou sobotu, vždycky po vysílání. Zdálo se, že jeho otec ze sebe už všechno vydal. Měl sinalou tvář a páchnoucí dech a přes noc zestárnul o dvacet let. Bodo trpěl nočními můrami, v nichž jeho otec vystupoval z řídkého vzduchu jako duch a tiše se před ním vznášel, dokud se – konečně kusy jeho masa nezačaly rozpadat jako papír hořící pod lupou, když získá barvu a křehkost lehce opečeného toastu, chvíli před tím, než se zkroutí a zanechá po sobě jen zející díru. A jeho otec zatím odolával, omámený a nehybný jako pakůň s rozkročenýma nohama, smířený s tím, že jej smečka psů uštvala. Když Bodo přijel, obvykle strávil asi tak hodinu ošetřováním Walterových proleženin a koupáním, a pak mu pomohl dolů do kuchyně. Doktoři řekli, že nevědí, co jej drží při životě, a že by měl být v nemocnici, ale Walter zaujímal své místo u kuchyňského stolu jak nejlépe jen mohl, srkal pivo a pokoušel se dát všechno dohromady. „Vždycky jsme tě milovali jako vlastního,“ řekl Bodovi. Nebyla to pravda, ale Walter se snažil o rekonstrukci svého života, aby si usnadnil

setkání se smrtí, a s tímto procesem měla každodenní pravda málo společného. „Já vím,“ řekl Bodo. Pokusil se změnit námět, pokusil se přimět Waltera, aby si vzpomněl na výlety, které spolu podnikli, na mlčenlivé procházky po ulicích Houstonu a New Orleansu. Když se ohlédl zpátky, uvědomil si, že Waltera v těch časech miloval, a to zjištění ho naplnilo zděšením. Ale Walter místo toho začal vzpomínat na své dny u CAD. „Tenhle chlápek Lambert – to byl můj řidič! Páni, zavezl mě, kam se mi zachtělo! Kam jsem si jen řekl! Každý večer mě vozil do Bürgerbräu Keller, abych viděl tvou...tvou...on...“ A Walter vzhlédl a viděl, že Bodovy oči jsou plné slz. „Ach,“ řekl. „Ach Bodo.“ Rozpřáhl náruč a Bodo se nechal obejmout a Walter si tiskl jeho hlavu svými neuvěřitelně silnými rukama ke své křehké hrudi a ta nevyužitá útěcha jej šokovala.

* * *

Jak se Walter přibližoval smrti, Bodův neklid zesílil. Začal se pohupovat, sotva se na chvíli zastavil a ve třídě si nedokázal odpuštit bubnování prsty na lavici. Pohyb pro něj začínal být stále důležitější a on proháněl svou hondu po Beaumontu, jen aby se cítil svobodný, a zkoušel sílu motorky v obrovském otevřeném prostoru Texasu. Pohyb se pro něj stal základní potřebou a spánek takřka nemožností a své vysílání začal kořenit náhodnými fakty, útržky z historie a zprávami, které získal při svém neklidném bloudění a také nenasytnou a nesouvislou četbou. „Znáte definici rádiového vysílání? Přenos zvuku z vysílače, za použití jisté VLNOVÉ DÉLKY, do přijímače NALADĚNEHO na STEJNOU vlnovou délku ... hej, chápete to? Dochází vám můj vzkaz? Víte, co je co? Kdo je kdo? Kdo jsou Who? Tohle jsou WHO!“ A poslal do vzdušných vln The Who, hudbu, kterou před tím, než se objevil on, v Louisianě nikdo neposlouchal. Začínal diktovat vkus a ředitelé stanice tomu fascinovaně přihlíželi. Walterovi bylo hůř a okamžik poznání mezi ním a Bodem, ke kterému došlo tenkrát v kuchyni, se už neopakoval. Walter vklouzl za oponu, za níž si hleděl záležitosti, které Boda nezajímaly, a Alma se držela v pozadí. Bodo si nedokázal představit, co se odehrávalo mezi Walterem a Almou, když tam nebyl. Uvažoval, o čem se baví – jestli vůbec o něčem – když Alma Waltera krmí a vyměňuje mu špinavé prádlo. Alma nevyvíjela žádné úsilí, aby přiměla Waltera jít do nemocnice. Byla strohá a povznesená. Naplňovalo ji nesmyslné opovržení, které nedokázala déle kontrolovat. V oněch měsících, kdy jeho otec umíral, Bodo postupně viděl Almu takovou, jaká byla. Alma si jeho objevy uvědomovala a jako by přes noc zestárla. Bylo to přesně tak, jak vždycky věděla, že to bude, už od prvního dne, kdy jeli autem domů ze sirotčince. Bodo se na ni díval a viděl to mizerné promarnění jejího života.

* * *

Když měla kapela, se kterou Dardanelle hrála, vystoupení ve čtvrti, vyrazil si Bodo na víkend z Beaumontu a jel si je poslechnout. Měli stejné kostýmy a dodávku na dopravu aparatury. Přibrali bubeníka a pianistu, ale centrem všeho byl stejně Dardanellin zpěv a její energie. Během první přestávky si celá rozzářená přisedla k Bodovi, kouřila cigaretu a upíjela džin s tonikem. „Líbí se ti to, Bodo Steinere?“ zeptala se. „Jo. Je to dobrý.“ „Měl bys nás pustit do éteru!“ řekla a nakrčila nos. Nedá se říct, že by to byl spontánní nápad. Měla to promyšlené. Probrala to s kapelou, když jednou seděli po zavíračce kolem stolu, pokuřovali jointa a hodnotili svou situaci. „Znám jednoho kluka, co má svůj pořad v rádiu,“ řekla. „Dělá diskžokeje.“ „Fakt? Kde?“ „V Baton Rouge.“ „Hm“ Baton Rouge na nikoho nezapůsobil. „Možná by moh pustit některou naši věc,“ řekla. „Jasně, zeptej se, až ho uvidíš. Jak se jmenuje?“ „V rádiu mu říkáj Frajer Bodo,“ řekla Dardanelle. „Zní to trochu hloupě, já vím.“ „Jo?“ řekl vedoucí kytarista. „Toho jsem slyšel. Jednou v sobotu jsem ho naladil, když jsem tamtudy projížděl. Je fakt třída. Až moc, pro Baton Rouge. Poslyš, rád bych se s ním někdy viděl.“ A tak Bodovi zavolala a řekla mu, kde budou hrát, a teď tu tedy byla, říkala si o laskavost, popíjela a kouřila a pronášela nevinné lži a on si všechny ty věci, které jí chtěl říct, nechal pro sebe. „Jasně.“ řekl Bodo. „Uvidím, co se dá dělat.“ A pak dodal. „Slyšelas něco o Terrancovi?“ „Ne. Neviděla jsem ho a ani jsem o něm neslyšela,“ řekla. „Jak se má malej?“ Zapálila si cigaretu, přehodila nohu přes nohu a vyfoukla kouř. „Má se fajn,“ řekla. „Měl by ses přijít podívat. Neměl bys bejt takovej podivín, Bodo Steinere.“ Zamáčkla sotva zapálenou cigaretu a vstala. „Tak zas jedem,“ řekla a ukázala na zbytek kapely, která šplhala zpátky na pódium. Vyšla se za nimi a Bodo odešel, ještě než začali hrát.

* * *

Někdy, když jel do Beaumontu na víkend, navštěvoval Bodo v ústavu svého dědečka. Stařec byl teď upoután na lůžko a krmili ho kašemi. Bodo mu tajně donášel pamlsky – většinou želé bonbony, kterých se stařec dožadoval, a maličké lahvičky whisky, jaké se podávají v letadlech. Stařec si přihnul whisky, strčil si do pusy bonbon a s povzdychem se opřel do polštářů. „Proboha, Waltře,“ řekl. „Spolu bychom tohle místo dokázali převrátit vzhůru nohama!“ Teď už stále nazýval Boda Walterem. Přestal mu říkat „německej kovboj“. Německej kovboj byl v jeho životě novinkou a na novinky on už neměl čas. „Ano, dědečku,“ řekl Bodo. „Ne, dědečku.“ A stařec dál blouznil. „Nechtěl bys jít na procházku, dědečku?“ zeptal se Bodo. „Procházka? Ale oni mi nedovolí jít na procházku! Říkají, že mi chůze škodí! Slyšels už někdy v životě takovej žvást? Jak může chůze škodit? Ztraceně, jo, na procházku bych šel rád.“ A když se pak podepřel lokty a zvedl z polštářů svou křehkou kostru, zeptal se. „Myslíš, že nám to projde?“ Bodo pomohl starci z postele. Muži v jeho rodině se měnili v hadrové panáky, vysychali a vytráceli se pryč. Nebyl tu dokonce ani župan, který by mu přehodil přes ramena, vzali mu župan a bačkory, a tak se starý muž šoural ve svém zmačkaném zeleném pyžamu bosky sálem a ztěžka se opíral o Bodovo rání. Ostatní muži se zvedli, jak nejvíc to šlo, a přihlíželi pomalému postupu Jacksona Steinera na vyleštěné podlaze. Ušli asi pětadvacet metrů, když se na sále objevila sestra a přistihla je při činu. Ve dveřích se zhluboka nadechla, zadržela dech a otevřela ústa do tichého, prodlouženého „o“. Pak ústa

sešpulila, se sykotem vydechla a vpochoďovala dovnitř. Dva zdravotníci posadili Jacksona do křesla a odvezli ho zpátky do postele. A všichni ti starci v pokoji teď seděli zpřímá a pokoj byl plný supění. „Vidíte, co jste způsobil?“ napomenula sestra na příjmu Boda. Vymetla ho z pokoje dřív, než se stihl s dědečkem rozloučit. „Způsobil?“ řekl Bodo. Sestra měla před očima vidinu hromadných srdečních zástav, dvě desítky starců, kteří se chytají za hrdla a vydechují naposledy. Vyšetřování a poskvrněný záznam. „Ano, způsobil!“ řekla zvýšeným hlasem. „Pane Steinere,“ pokračovala a její hlas byl teď naléhavý a klidný. „Už jednou jste u nás vyvolal problémy. Ještě jeden takový přestupek a budeme nuceni vám odepřít návštěvy. Rozumíte mi?“

* * *

„Všechny příběhy musí vyjadřovat respekt k právu a pořádku, k autoritě dospělých, k dobré morálce, spořádanému životu... hej, hej, hej! Tohle je ze sbírky etických zákonů NBC, cirká z roku 1939 a tohle zase z pytlíčku vesmírný veverky... nikdo menší než pan Frank Zappa a kratičkej popěvek s názvem ‚The Return of the Son of Monster Magnet‘!“ Zesflil hlasitost a VU metr poskočil až k červené, jak do toho Zappa mlátil a vařil a jak hulákal do éteru nad Louisianou. „...Nabádání dětí k tomu, aby si svým matkám řekly o koupi nějakého produktu, musí být omezeno na dva vstupy v programu, říká NBC...“ pronáší rovnou do Zappovy kakofonie, „...soutěže, které vyzývají děti k návštěvám podivných míst a ke kontaktům s cizími lidmi ve snaze shromáždit víčka od krabiček, mohou být dětem nebezpečné! No, jaaasně!“ Bodovi následníci tam venku, v lednových rozvodněných ramenech řeky, začínají být neklidní. Když se na ně rodiče rozkřičí, nijak se nebrání, místo toho si mumlají pod nos, tvrdohlavě se drží své víry a čekají, až se Frajer Bodo objeví na druhé straně toho podivného místa, kterým prošel, a ukáže jim, že po celou tu dobu věděl, co dělá...

* * *

Walter zemřel týden před Vánocemi 1968. Bodo by býval chtěl být u něj, cítil, že jsou odpovědi, které by mu Walter stále ještě mohl dát, ale Alma mu nedala vědět, dokud nebylo po všem. Walter zemřel, stálo v telegramu. To bylo všechno. V měsících před svou smrtí prošel Walter proměnou, která Boda zasáhla daleko víc než jeho fyzická vyhublost. Jeho vnitřní klid se stal zrcadlem konečné snahy jeho ducha – dát smysl svému životu. Ale teď, ve smrti, se jeho vnitřní klid stal opět nevyzpytatelným a tělo v rakvi nejevilo žádnou podobnost s mužem, se kterým Bodo v posledním půlroce sedával u kuchyňského stolu. Až do pohřbu, který se konal v pondělí odpoledne, zůstal v motelovém pokoji. „Sbohem, Almo,“ řekl, když bylo po obřadu a malé shromáždění se rozprchlo. „Sbohem, Bodo,“ řekla Alma a rty se jí zvlhnily v hořkém úsměvu. Od toho dne, kdy se před nějakými dvaadvaceti lety potkali, to bylo poprvé, co se navzájem oslovili jménem. Vergangenheit. Kdysi dávno. Bodo už německy neuměl, ale hlavou mu proběhla slova auf Wiedersehen. Auf Wiedersehen a pak Grüss Dich. Grüss Dich, gnädige Frau. Každý věděl, co znamená auf Wiedersehen, bylo to víc americké než německé, ale co znamenalo to ostatní? Bodovi to nic neřikalo, nebyl to řetěz slov, byl to zvuk, jako statika rádia. Grüss Dich, Gnädige Frau... Gift der Bruderschaft... Schokolade... V mysli se mu vynořila živá, neopodstatněná vzpomínka na nekonečný prostor suché, hnědé trávy, na dvě tenké, jako tužkou narýsované linky dětí, které si hledí do tváří a v rukou svírají dárky... Promluvil do záblesku vzpomínky, jako mluvil do Zappy v rádiu. „Budeš v pořádku?“ zeptal se. „Ano,“ řekla Alma. „A ty?“ Vrátil jí její trpký úsměv, otočil se a odešel a ji nechal stát vedle hromady čerstvé, tmavé, květinami zasypané země.

* * *

Zpočátku Bodo pokračoval ve svých víkendových návštěvách Beaumontu, aby se podíval za dědečkem. Pokaždé přespával v motelu, ale jednou pomalu projel kolem domu, tak, jak to dělává dospělý, na svou kariéru soustředěný muž, když se vrací do čtvrti, kde prožil dětství. Řídí auto naplněné dětským křikem, jede kolem starého dvorku a vidí ho jakoby ve snách, jako řádu morgánu na poušti svého života a jeho žena, která vedle něj sedí, se sevřenými rty přihlíží, jak si ještě jednou přivolává přízrak svého chlapectví, přízrak trpělivý jako ještěrka na slunci, přízrak, který ho přežije. Bodo projel kolem, díval se do tmavých oken a uvažoval, jestli je Alma uvnitř a jestli hledí ven. Ten dům mu byl záhadou. Už si ani nedokázal představit, jak to vypadalo uvnitř. Nedokázal si představit, že tam kdy žil. Jeho děd v ústavu se ještě víc pohroužil do sebe a mluvil už jen velice málo. Bodo mu přestal nosit whisky, protože stařec o ni ztratil zájem, ale stále ještě pojídal želé. Roztržitě si vložil bonbon do úst a nechal ho tam, jeho žlázy – svědomití příslušníci komanda – odpovídaly. Sliny se smísily se šťávou z želé do sirupovitého roztoku, který starci stékal dolů po zarostlé bradě. Bodo vytáhl kapesník a sirup otřel. Stařec nic neřikal. Nepřítomně hleděl na zubatou, čekající v nohách jeho postele. Byla to Bodova poslední návštěva.

* * *

Když se Bodo vrátil do New Orleansu, rozhodl se, že si nechá narůst plnovous. Seděl ve třídě s tváří pokrytou chmýřím a bez přestání ťukal tužkou, až se přednášející profesor prudce otočil a řekl. „Jestliže si nemůžete odpustit to soustavné poklepávání prsty a nohou a tužkou, pane Steinere, navrhuji bych, abyste opustil učebnu.“ Bodo se usmál a když si sbíral knihy, něco v jeho očích přimělo profesora odvrátit pohled. Vyklátil se ven s úšklebkem přilepeným na tváři a nechal za sebou otevřené dveře. Z kampusu šel do Ponchartrainova zábavního parku. Park byl tichý. Gondoly na atrakcích, zabalené do plachtoviny a převázané, čekaly ve svých divokých, kýčovitých drahách na jaro. Pár atrakcí mělo otevřeno a nejživěji bylo kolem stánku, kde lidé házeli gumové míčky do několika soustředných kruhů. Kruhy

byly umístěny na nakloněné desce, jeden uvnitř druhého a byly vyrobeny z ohýbané, asi patnáct centimetrů široké překližky. Na dně každého kruhu, v místě nejsilnější gravitace, byl malý otvor, do kterého hozené míčky padaly. Všechny otvory byly stejně velké. Jak se kruhy ke středu zmenšovaly, hodnota otvorů rostla. Stála tu dlouhá řada stoliček, na nichž seděli soutěžící. Po stranách se táhly úzké uličky s kanálky, které vedly ke kruhům. Kolem každé skupiny kruhů byly sítě, jež zabraňovaly soutěžícím trefit se svými míčky do desky někoho jiného. Byla to hra, která se hrála v tichosti. Začínal ji muž s mikrofonem a se zavěšeným pytlíkem na drobné. Hra zahájena, řekl měkce do mikrofonu a hráči vhodili do otvorů desetníky, aby aktivovali tabuli se skóre, a pak začali házet gumovými míčky. Když míčky propadly otvorem, na tabuli, umístěné na zdi nad kruhy, se objevilo odpovídající skóre. Když vypršel čas, zazněl zvon, asi jako ve výtahu nebo ve velkém obchodním domě, a elektronická tabule přestala skóre registrovat. Hráči seděli tiše s rukama v klíně, zatímco stánkař s pytlíkem prošel po úzkém můstku mezi kruhy a skórovací tabulí a rozhodl, kdo jsou vítězové a jaké dostanou ceny. Když skončil a ceny byly rozděleny, prošel mezi hráči a rozměnil jim peníze na desetníky, aby měli co házet do otvorů. Pak se vrátil k mikrofonu a začal další hru. Bodo přihlížel. Po chvíli se ho stánkař, jenž právě měnil peníze mezi dvěma hrami, zeptal, jestli si nechce zahrát. „Ne, díky,“ řekl Bodo. „Jen se tak koukám.“ Ještě chvíli přihlížel a pak šel pryč. Pustil se k jezeru. Vyzul si boty a kalhoty vyhrnul nad kolena. Brodil se kolem břehu a jednou se zastavil, aby si prohlédl svůj odraz na vodě. Konečky prstů se dotkl hladiny a jeho oči se proměnily v mrtvý střed, uvězněný v šířících se kružnicích soustředných šokových vln. „Augen,“ řekl Bodo. „Augen.“ A zavřel oči.

* * *

V práci mu nedovolili zpívat na pódiu. Už ho neuspokojovalo papouškovat Billa Baileyho, jako to dělával celá léta, chtěl zpívat Beatles. Vylezl na pódium a spustil „Hey, Jude“. Muzikanti začali hrát Billa Baileyho a chvíli trvalo, než si uvědomili, že Bodo je někde jinde. Zarazili se, seděli se svými trubkami a banji v klínech a civěli na Boda, zpívajícího „Hey Jude“. Vytáhl mikrofon z držáku a opravdu se do toho dostal, oči měl pevně zavřené a tvář zkřivenou emocemi. Zpočátku se obecenstvo smálo, myslelo, že jde o parodii, ale pak se přidal pianista mladý a divoký, zlitý bourbonem a zkoušený panamskou trávou, a výsledek byl tak omračující, tak smutný, že obecenstvo utichlo. Sotva Bodo dozpíval, první banjista řekl. „Hej, pořádný potlesk pro neworleanského Johnnyho Raye!“ a obecenstvo nejdříve zaváhalo, ale pak se ozval aplaus. Kapela spustila nějaký dixieland a majitel vyšel zpoza baru a naznačil Bodovi, aby se ztratil z pódia.

* * *

... a tady je sám starší válečník, pan Chuck Berry, kterej zpívá o svým – domyslete si! – cinky-linky..., kterej je mimo jiný i polním generátorem, používaným pro polní rádia, děťátka, elektrody ke spánkům, elektrody k cinky-linky, domyslete si et cetera, jjasně!“ A místo aby tam dal ten smutný song Chucka Berryho, přefadil přímo na „Maybelline“, jen ať se trochu rozhybají. ...pro tuhleť se rozkrájej, bejby! Po hlavě do sudu s dešťovou vodou! Tady máte Jefferson Airplane, mimochodem, dneska hrajou ve městě, dnes večer v New Orleansu, tak jest, na dostřel od naší visky Baton Rouge! Hej, děcka, shodte svůj napalm u dveří Crescent City*) a snažte se kápirovat těm šilhavým kyklopům, Two Heads**) na každou opasku a sklenice nakládanejš uší! Slyšte, ta děcka v Namu jsou po třiceti dolarech za kus! Jasně! Acid rock! Dostaňte je zpátky živý!“ A Airplane zpívali, že jedna pilulka tě udělá větším, zatímco ta druhá tě zmenší, a Bodo se houpal na své židli a pot se z něj jen lil, jak se každým dnem přibližoval k víru války, a Walter se rozpustil v kaleidoskopu minulosti.

* * *

V New Orleansu se mrtví mísí se živými. Den Všech svatých je svátkem pro celé město a když zemřou staří muzikanti, z ústraní vylezou pochodové kapely, křehký houf šedovlasých starých černochů. Vydají se na dlouhý pochod ke hřbitovu, hrají teskně na trombony, pozouny a tuby a dávají pozor, aby se po cestě nezastavili, protože když se zastavíš, smrt znovu udeří. Když pochodují zpátky, kutají hluboko v sobě samých a vytahují své mládí, buď tu unavenou žílu a zasunují tenkou jehlu veselí, hrají improvizované trháky a jejich staré kosti se pohupují s jemnou grácií a důstojností, teče z nich pot a srdce prohánějí krev jejich těla. A občas se stane, že se některý z nich skácí do prachu, a pak hudba utichne a muzikanti stojí kolem svého padlého přítele s trubkami u boků. Pak pohřební zřízenec upraví tělo a oni to musí absolvovat celé znovu. Ulice jsou lemovány dětmi a turisty a někdy to turisté nechápou a vrhají se před kapely s cvakajícími fotoaparáty. Pyšný plukovní bubeník v úzce proužkovaných kalhotách a vysokém klobouku vykračuje parádním krokem, hledí přímo před sebe a mašuruje, jako kdyby tu nebyli. A když zemře někdo z bažin, orámuje se vstupní dveře jeho domu černým krepem, hodiny jsou zastaveny v okamžiku smrti a jsou zahalena zrcadla. Rodina se pohrouží do truchlení a čeká, až se duch zemřelého odloučí. Chvilí to trvá. Nestane se to přes noc. Bodo se potuloval po hřbitově Metairie s jeho anděly a démony ozdobenými chrličí a s kamennými tvářemi zemřelých a přemýšlel o duchovním chaosu, který teď musí vládnout ve Vietnamu, v zemi ztěžklé zmraženými dušemi. Bodo věděl. Věděl, že oslepení a kastrace jsou tam běžnými formami trestu. Věděl, že vězni mají občas ruce svázané za zády a že jim pak ponoří tváře do dvacet centimetrů hluboké rýžové vody, že mají kolem krku škrtící smyčku a druhý konec uvázaný k nohám, takže smrt nastane utopením, uškrcením, nebo kombinací obojího. Věděl, že delta Mekongu je miskou rýže a že Zlatý texaský trojúhelník, v němž vyrostl, kdysi také býval miskou rýže, dokud jej nepokryli průmyslem. Uvažoval, jestli by uspěli v převrácení delty Mekongu v industriální oblast, s obrovskými symboly průmyslu, stoupajícími vysoko k asijským nebi – du Pont, Bethlehem, Toyota, modrý kouř a oranžový plamen vybuchující na rovné zemi. Chystali se vyhladit džungli a udělat to, o tom nebylo pochyb. Znepokojen opustil Bodo hřbitov a zamířil s hondou

zpátky do čtvrti. Zaparkoval na dvoře za Troubou a vyšel zadními schody do svého bytu. Pod dveřmi ležel telegram. Ukazovákem si otevřel žlutou obálku, sedl si na balkon a četl. Tvůj dědeček zemřel, řekla Alma muži ve Western Union a on odvysílal tu zprávu z Beaumontu do New Orleansu.

* * *

Příští sobotu přehrál celou svou hymnu a nechal uběhnout pár vteřin ticha, než řekl. „Hej, děcka! Jak se má váš dědouš? Štěstí, štěstí, štěstí... Věděli jste, že Al Jolson nebyl – opakuji, nebyl – autorem prvního zvukového filmu? Ne, pane. Ten první dal dohromady blázen jménem Lee de Forest a hlavní roli si zahrál černej pianista jménem Eubie Blake. Tak jest, dámy a pánové, třebaže to zní trochu smutně. Když už je řeč o zvuku, pan de Forest také spáchal první radiovej přenos, a to v roce 1910. Odvysílal hlas božského Carusa ze scény Metropolitní opery až do foyeru. Při otevřené dveřích jste mohli slyšet Enrica tři bloky daleko, ale s pomocí rádia jste ho slyšeli ve foyeru! Hej, co? Víte co????? Je to pořád ta samá historka o Johnu Henrym, pořád dokola. Všecky ty novinky vhodný k otištění! Konec příběhu! Bradu vzhůru, úsměv, ruce nahoru – štěstí je horká zzzbraňňň!“ A už se deska točí, Little Richard a jeho 'Rip It Up'. Čím dál víc hraje skladby z padesátých let a jeho oblíba čím dál víc klesá. Po 'Rip It Up' tam dá rovnou 'Lucille' a hned po ní 'Long Tall Sally'. Technik za sklem mu dává znamení rukou, Bodo to přetáhl přes reklamy i přes identifikaci stanice a teď použije „The Great Pretender“ a vypadá to, že je někde mimo, vypadá to, že sní, až (náhle vpadá do hudby) – „...jasně, jasně, jasně, JASNĚ! My všichni obrovsky předstíráme! A následující slova nejsou od nikoho jiného než od plukovníka George Pattona III. 'Mě opravdu těší, když vidím létat ruce a nohy!' A dál, říká George. 'Najděte ty parchanty a nandejte jim to!' A to nemluvím o. 'Stávající poměr devadesáti procent zabíjení k deseti procentům pacifikace*) je v pořádku!' A to se už vůbec nezmiňuju o ...“ Jenže už je mimo éter. V režii ho vypnuli, posluchačům řekli, že mají technické problémy a prosíme, zůstaňte s námi, a namísto Frajera Boda je tu Mantovani a tisíc strun. ...věděli jste, že každý voják Zvláštních oddílů v Namu má tři tělesný strážce? Říkají jim nungs, a když hodíte granát na vojáka Zvláštního oddílu, tak ten nung se na ten granát vrhne! Jó, jasné!“ A tehdy si uvědomí, že pult před ním už nežije. Opře se v křesle, tentokrát se nehoupá. Vytáhne z kapsy kapesník a otře si tvář. Vstane, opustí vysílací kabinu, nechá za sebou otevřené dveře a vyjde před stanici. Nastartuje hondu a pomalu se zařadí do proudu aut.

* * *

Bodo sestupuje do ulic Čtvrti, až když se pořádně prospí, protože předešlé noci příliš pil. Opět zanedbává školu. Pije přes míru a to mu dovoluje spát víc, než toho naspal za celý svůj předchozí život. Nechám toho, myslí si. Nepotřebuju to. Jsem přece Frajer Bodo. Moje zvukové vlny se mění v elektromagnetické a přenášejí se rychlostí světla... Když se přiblíží ke svému MG, zarazí se. Minulou noc vzal nějakou holku z Trouby ven k jezeru Ponchartrain. Většinu času si povídali. On povídal. Měl nějaké myšlenky, které potřeboval vyjádřit. Ráno, okolo třetí, vezl to děvče zpátky do jeho hotelu a auto nechal se staženou střechou na ulici. Patrně. Aspoň teď tedy byla střecha stažená. A ze sedadel lezla vycpávka a byla roztahaná po celé podlaze a na chodníku vedle auta. Někdo s nožem vlezl dovnitř a rozřezal kožená sedadla. Španělský mech, myslí si Bodo. Vycpávají sedadla španělským mechem. Španělský mech je přibuzný ananasu a žije ze vzduchu. Ananas je tříštivá bomba, která pokryje pět fotbalových stadionů úlomky kovu. Zasmál se a pustil se do Morning Callu na cikorku a koláč. Když procházel Jacksonovým náměstím, narazil na Horatia, který si tu s Jinglesem házel létajícím talířem. Jingles je buzík všech buzíků. Když se nastrojí, je překrásná. Tahá si domů namazaný námořníky, od kterých to pěkně schytává, když zjistí, co je ve skutečnosti zač. Někteří muži jsou do ní naopak zamilovaní, posílají jí dárky a v nebezpečí jí poskytují ochranu. Jingles dobře hází a Horatio po vysokých příhrávkách přeskakuje trávník plavně jako gazela. Teď chytá talíř Bodo, chňapne po něm ve vzduchu a mrští ho směrem k Jinglesovi. Jingles skočí do výšky a stáhne oranžový disk z modrého nebe. „Dobrá příhrávka!“ volá Jingles. „To teda jo!“ říká Horatio. „Koukněme na Boda! Jaká zručnost!“ Bodo se prochází po rukou a na druhé straně náměstí točí Jingles talířem na prstě a usmívá se svým smutným úsměvem. „Kde máš boty?“ zavolá na Boda z lavičky Madam Kachna. Nějak ji trápí nohy, jsou oteklé a bledé a ona se má na pozoru před botama. „Doma!“ říká Bodo a skočí na nohy. Odešel z bytu bez bot. Má na sobě staré džíny a tričko. Chvilí si hází talířem s Horatiem a Jinglesem a pak zamíří po Roayal k Esplanade.

* * *

„Hej, páni! Co tady děláš? Bože, Bodo, neviděla jsem tě už celý věky. Propánakrále! Co to máš na tváři?“ Bodo zvedne hlavu od svého drinku a vidí, že je to Dardanelle, naklání se k němu a klade mu ruku na rameno. „Tys pila?“ zeptá se. Rozesměje se. „To si piš, zlatíčko!“ řekne. „Zvedni se a přesedni si k nám.“ Vede ho přeplněným barem k malému stolku v koutě. Představuje mu vysokého černocho v drahém obleku. „Tohle tady je Winthrop,“ říká. „Bude mým agentem.“ „Tvým agentem?“ zeptá se Bodo. Zapomene si s Winthropem potřást rukou a Winthrop ji stáhne s pomalou precizností půlmetrové hlavně, která se zasouvá zpátky do maskování. „Jo!“ řekne Dardanelle. „Na co potřebuješ agenta?“ „Ach, ty myslíš na ty kluky, s kterejma sem zpívala. S těma bych se nikam nedostala, Bodo. To tadyhle Winthrop, ten má konexe a s ním to někde dotáhnu. Nemám pravdu, Winthrope?“ Winthrop se usměje, ale nic neříká. Bodo na něj hledí a Winthrop mu s přivřenýma očima pohled klidně oplácí. Bodo pohlédne zpátky na Dardanelle. „A co malej?“ „Bože, Bodo,“ řekne ona, „ty mluvíš jak nějaká bába. Terrance junior už není zas tak malej. A kromě toho, neměj péči, jasný?“ Říká to varovným tónem.

Bodo s nimi táhne z baru do baru a pak jdou k Winthropovi, který bydlí na okraji města. Překročit Canal Street z jiného důvodu než kvůli přednášce nebo proto, aby vypadl z města, znamená pro Boda ocitnout se na samém konci světa. V bytě už je pár dalších lidí, ale Bodo nikoho z nich nezná, ani v nejmenším nezná tenhle svět, do kterého jej Dardanelle přivedla. Na druhou stranu, Dardanelle jak se zdá – se mezi těmito lidmi pohybuje snadno, ale vlastně, myslí si Bodo, tohle přece uměla vždycky, bez ohledu na to, kam přišla. Představí ho jako Frajera Boda a všichni jsou zdvořilí a potřesou si s ním rukou, ale nikdo ho nezná a ani tu nikoho nezajímá. Když Dardanelle pronese Frajer Bodo, jejich ušim to zní směšně. Sedí tiše v koutě vedle stěra a popíjí whisky. Hudba je černošská a jemu cizí a netrvá dlouho a pokoj se začne měkce houpat a on jde vrávoravě do kuchyně a postaví vodu na kávu. Zatímco čeká, až se voda začne vařit, projde kolem něj Dardanelle, která se vrací z koupelny. „Hej,“ řekne a přistoupí k němu, „jako doma, co?“ Přistoupí ještě blíž. „Kde je Terrance?“ zeptá se Bodo a Dardanelle zavře oči, jako kdyby obdržela jeden z Alminých telegramů. Lehce položí své ruce Bodovi kolem pasu, jako to udělala jednoho dne před dávným časem, a zrovna v tu chvíli se začne vařit voda. Bez jediného slova vede Boda za ruku chodbou do temného pokoje a vodu nechá hvízdát na hořáku. Opět se k němu přivine, rozepne mu košili, položí si tvář na jeho hrud' a rukama mu přejíždí pod košili a po nahých zádech. „Bože, Bože,“ zasténá. „Co se ti to stalo se zádama?“ „Cože?“ zeptá se Bodo. Hlava se mu stále ještě točí z whisky a je zmaten z těch cizích zvuků. „Tvoje záda,“ řekne. „Co se ti stalo?“ „Moje záda?“ „Hej,“ řekne a začne se pohybovat s ním, kterou nemá kde vybit, teď, když ji vzali dítě a Terrance žije v jiném světě, ve kterém za sebou tahá po ulicích Mobilu dětský vozík a prodává otýpky dříví chudým.

Když je po všem, jdou zpátky do obývacího pokoje. Tam koluje joint a když Bodo vstoupí do místnosti, Winthrop mu ho nabídne. „Třída,“ řekne Winthrop, aniž by vydechl kouř. Bodo si vezme joint, potáhne a rozkašle se. Lidé v pokoji se zdají být zaměstnaní různými drobnostmi, jako oklepáváním popela do popelníku nebo zapínáním knoflíku, jako kdyby si jeho kašlání nijak nepovšimli. „Ještě nikdy jsem nekouřil,“ řekne Bodo a zkusí to znovu. Joint jde opět dokola, pak se zapálí další a postupně se Bodovi daří zadržet kouř v plicích. A náhle – a přece pomalu – se zdá, že se zvedla nějaká opona a on zjišťuje, že každého v pokoji i pokoj samotný vidí poprvé, jako by byl právě vystřelen z lůna skrz burácející červený tunel. Zvuky jsou preciznější, vize jasnější, věci mají ostré hrany a je tu totální chápání všeho, takže když se podívá do Winthropových očí, Winthrop pro něj už není záhadou, ale otevřenou, srozumitelnou knihou. „Do prdele!“ řekne Bodo, pohupuje se a úšklebek na jeho tváři je větší než kdykoli předtím. „Právě jsem byl vyklopený z lůna!“ A všichni se smějí, jenže z jiného důvodu, než si myslí Bodo. Naproti přes pokoj vidí Dardanelle, která se směje jako všichni ostatní, nosní dírkou vdechuje bílý prášek z kapesního zrcátka a jemu se hlavou valí vize divočejší, než jakou kdy zažil. hlubokým sněhem neslyšně poskakuje bílý králik s huňatým ocasem a sníh vyletuje v tichých explozích, celá ta představa je němá, dokud se králik nechytne do ocelově šedé pasti, která ostře vystupuje proti sněhu, jehož bělost oslepuje. Daleko na horizontu se tyčí okraj zubatých hor a ke kobaltově modrému nebi se vzpínají pokroucené, větrem ošlehané černé stromy, a pak je ticho roztrženo brutálním zvukem lámající se kosti a nastává výbuch šarlatu. Jako kdyby Bodovy oči byly čočkami kamery, z jeho sítnic začíná vytékat narezlými proudy krev... Bodo se ztěžka posadí na židli. Rozhlédne se kolem a zjistí, že nikdo si ničeho nevšiml a že konverzace v pokoji pokračuje ve stejném duchu jako předtím. Uvědomí si, že ani neuběhlo tolik času, a pak si vezme joint, který se právě ocitá před ním, a opět plní své plicce kouřem.

* * *

Bodo propadl ve škole a byl propuštěn ze stanice, ale oholil si chmýří na tváři a svůj vzhled udržoval natolik upravený, že mu zůstal jeho džob v Troubě. Opět zpíval Billa Baileyho a dělal svou práci a majitel se zklidnil – co dělal Bodo mimo své povinnosti, to byla jeho věc. Mimo své povinnosti se Bodo začal potloukat s Bertem, novým číšníkem, který přišel ze San Francisca. Po zavíračce vysedávali ti dva v Bodově bytě, popíjeli pivo a kouřili trávu. S Bertem Bodova mysl unikala. Takové to bylo vždycky, když kouřil trávu. Pronásledoval jeho myšlenky rychlostí blesku a Bert stavěl překážky, uzavíral Boda uvnitř a konečně jej vmanévroval do hluboké jámy zanedbanosti. Bertovi bylo málo přes třicet a měl toho dost za sebou. Stovky příležitostných zaměstnání ve spoustě institucí. Dokonce vstoupil i do policejní akademie. Ale ať dělal co dělal, programu se přizpůsobit nedokázal. Byla to poušť pokrytectví, a tak vypadl. Vypadl vlastně úplně ze spořádaného světa a vypadl z alternativní kultury a jediná věc, o kterou čas od času zavádil, byl zen. „Zen na to přišel,“ řekl Bodovi, „protože na to nepřišel. Sleduj tohle. 'V jarním dešti dopadá na střechu míč malého dítěte.' Jestli to cítíš, jestli se ti dostane pod kůži podstata toho všeho, pak víš všechno, co je tu k vědění. Zbytek je jen přelud a nezbyvá nic jiného, než se posadit, zapálit si a nechat dny plynout.“ Bodo seděl vzpřímeně na svém polštáři, na podlaze proti Bertovi. Bert ho seznamoval s novými myšlenkami a pojmy, nutil ho nořit se do hory kruh, aby se při časných ranních rozhovorech dobral svého. Tu a tam mu Bodo odporoval. Vypomáhal si přítomnými informacemi, které nabyl právě toho dne, a v okamžiku, kdy se na nebi objevil první záblesk světla, když tiše seděl a naslouchal Bertově spontánní litanii o ještě jiném, opravdovém smyslu života, zjišťoval, že je zcela uchvácen. Bodo věděl, že jakmile Bert skončí, ihned ustoupí, šťasten a udiven, že ve skutečnosti řekne. „Koukni se na to! To je teda něco! Můj Bože, kde se tu tohle vzalo?“ A pak zmizí a štěstí si vezme s sebou, štěstí, které spočívalo v aktu tvoření, ne v tvoření samém, to bylo ponecháno Bodovi, aby se trápil a pracně odbourával kousek po kousku. Když po několika měsících Bert zmizel stejně náhle, jako se objevil – zvedl se z podlahy a odkráčel se svými úsporami do nehybné úterní noci – okusil Bodo ve svém nitru zarážející prázdnotu, kterou konečně vystřídala až bouřlivá úleva večera, kdy potkal Fran. Fran byla na útěku. Utíkala od bohatého otce, od zdravotní školy a od Teda. Její otec byl boháč a Tedův otec byl boháč a ji bohatství nudilo. Toužila po vzrušení. Chtěla toho elektrizujícího blázná, co na pódiu zpíval Billa Baileyho. Chtěla to, co se skrývalo za těma šílenýma očima. Měla na sobě šaty z jakési šmolkově modré gázoviny, která se vznášela a hladila

její mladé a vyzrálé tělo. Její hebká pokožka měla barvu medu a její blondáté vlasy byly plné letního horka. Když potom v Bodově bytě stála u postele, sundala mu podvazky na rukávech, dlouhou tenkou vázanku a rozepnula knoflíky jeho bílé košile. Jeho tělo bylo pevné a mělo stejnou medovou barvu a ona ho lehce držela kolem pasu a jazykem se dotýkala jeho bradavek a sála je, až se vztyčily, a něco takového mu ještě nikdy nikdo nedělal, nikdy v životě, a něco uvnitř něho explodovalo. Vytrhal háčky vzadu na jejích šatech a šaty se snesly jako mlha. Byla nahá. Byla nahá a stahovala Bodovi košili z ramen a on ji líbal, kousal, sál její bradavky a náhle byl na kolenou a ona s hrstí plnou jeho vlasů zvedla tvář ke stropu, zavřela oči a usmívala se...

* * *

Každou noc chodil po zavíračce nahoru do bytu. Ona ležela na posteli v noční košili, četla román nebo nějakou lacinou detektivku a pak se milovali a k ránu se milovali znovu a po milování si často leželi v náručí a vyprávěli si o svých životech. „Pověz mi něco o svých bývalých holkách,“ říkala Fran. „Měls jich přece moře, Bodo Steinere, nic jiného mi nenamluvíš.“ A tak jí pověděl o Joan, jak nejlépe svedl, ale nějak se mu nedařilo ji oživit. Nic z toho se mu nedařilo oživit a čím víc se ho snažila donutit, aby hovořil o své minulosti, tím víc se vzdaloval, a jí se to vzdalování nelíbilo. Přišla si pro vzrušení a senzací, a tak přestala hloubat nad Bodovou minulostí a naslouchala historkám o Bertovi. Bert byl vrcholkem ledovce, jenže to si ona neuvědomovala. Všechny konce se spojovaly pod hladinou a všechno směřovalo zpátky do minulosti a nebyl to jenom Bert, na čem Bodo visel, byla to právě ta neviditelná, s ním spojená minulost. Visel na Bertovi a visel na Fran, protože začínal být unavený z toho, jak se mu věci vytrácejí a protékají mezi prsty jako voda; začala se v něm formovat zlá předtucha toho, kam by to všechno mohlo vést, a jemu se tam nechtělo.

Často odpoledne opouštěli pohodlí klimatizovaného bytu a procházeli se čtvrtí. Zastavili se na mořskou specialitu nebo si třeba sedli v Napoleon House a popíjeli citronádu. Občas hrávali šachy, což ani jeden z nich nijak zvlášť neuměl, a někdy chodili na nábřeží a Bodo se pokoušel vysvětlit, co pro něj znamená být tady při východu slunce. Fran mu naslouchala a přitom si čmárala klacikem do prachu a příležitostně se sehnula, vybrala si kámen a hodila ho přes řeku. Nedokázala sdílet Bodovo vzrušení. Věci, které Bodo vzrušovaly, byly nedefinovatelné, a Fran si chtěla všechno ohmatat. Netoužila po pohledu na zaoceánské parníky, chtěla být na jednom z nich. Chtěla být na a ve věcech, chtěla je vlastnit. A přesto mu naslouchala, protože se začalo dít něco nečekaného, Bodo v ní objevil věci, o jejichž existenci neměla tušení. kromě vzrušení života s rychlým tempem jí Bodo ukázal také milování na drogách v bytě na Bourbon Street, s vypnutou klimatizací a otevřeným francouzským oknem, vedoucím na tepaný železný balkon, když se z Preservation Hallu, stojícího hned za rohem, nese v horkém nočním vánku zvuk dixielandu – a kromě toho všeho k němu cítila něhu, cítila nutkání chránit ho. A přece začínala být neklidná. Novost vyprchala a z ní se stalo Bodovo děvče, které večer co večer sedávalo u zadního stolu a popíjelo drinky grátis. Ať šla po ulici nahoru nebo dolů, mohla jít bez placení skoro do každého klubu, do kterého se jí zachtělo, a mohla sedávat u kteréhokoli baru a popíjet drinky za zvláštní ceny. Stereotyp čtvrti se jí odhalil sám od sebe, utajované zoufalství, ubohé sny a obtížná familiárnost. Stala se součástí místního koloritu, za kterým sem jezdili turisté, a když si tohle zjištění uvědomila, tu a tam ji to lehce zneklidnilo. Začala uvažovat o tom, že by vypadla.

Celé týdny pracovala na Bodovi s absolutně nulovým výsledkem. Prostě to smetl se stolu pokaždé, když s tím začala. „Jít? Jít kam?“ „Kamkoli! Kamkoli se ti zachce! Hlavně vypadnout ze čtvrti. Tohle místo na tobě parazituje jako houba. Ztracené tě to dusí, bejby. Je tu ďábel.“ „Ďábel?“ „Jestli nepůjdeš, půjdu sama,“ řekla náhle a z jeho pohledu okamžitě pochopila, že kdyby k tomu došlo, nechá ji jít. Všechno změnil až lístek od Berta. „Co se děje dole v tý žumpě?“ chtěl vědět Bert. „Pořád ještě prodáváš buráky turistům a dvakrát za noc vyzpěvuješ Billa Baileyho? Jestli se někdy dokážeš trhnout z toho svého kola samsáry a zachce se ti svízt se na něčem s větší základnou, udělej si vejlet do San Franciska a stav se.“ Podepsal se a do horního levého rohu pečlivou rukou připsal adresu. Fran našla pohlednici na nočním stolku u postele a šla s ní rovnou dolů do klubu, kde Bodo sundával židle a chystal se otevřít. „Bodo, je tohle ten Bert, o kterém jsi pořád tolik mluvil?“ „Jasně že je,“ řekl Bodo, aniž by přestal sundávat židle, ale dával si pozor na lístek v její ruce. „No tohle je naše šance!“ „Jaká šance?“ „Vypadnout! Pohnout se! Jet do San Franciska!“ „K čemu by to bylo dobrý?“ „Ježíši, Bodo! Myslím to vážně! Mám toho tady plný zuby!“ Neodpovídal a ona náhle pochopila, co musí udělat. Věděla to bez rozmyšlení. Byla to jedna z těch věcí, které ženy vědí bez rozmyšlení, takže když je z toho později obviňuješ, nechápou, o čem to vlastně mluvíš a jsou vážně rozhořčeny. „Já jedu,“ řekla. „Podívám se po tom tvým příteli a možná, že on mi ukáže ten správný směr. Jestli nepojedeš se mnou, pojedu tam sama.“ Bodo sundal ještě jednu židli a pak k ní otočil obličej. Ještě stále nic neřikal, ale začal lehce přešlapovat z nohy na nohu a na jeho tváři se objevil podivný úsměv. „Mohli bychom se vzít!“ vyhrkla Fran. „Mohl bys to zkusit zase u rádia!“ řekla. Byla splašená a říkala, co jí přišlo na jazyk. Věděla, že ho dostala, a byla opilá vítězstvím. A mimo to se jí líbila představa být provdána za diskžokeje ve městě, jako je San Francisco. Věci se opět daly do pohybu. A vypadaly dobře.

ČÁST IV.

SAN FRANCISCO

Z New Orleansu vyjeli v MG a hondu táhli za sebou v přívěsu. Vzali si s sebou jen to, co pobrali, nijak nespěchali. Tři dny tábořili na dně Grand Canyonu a když dorazili do San Franciska, Bert je ubytoval u sebe. Měl třípokojový byt v domě bez výtahu na Sunset, s táflovanými stěnami a parketami. Jejich pokoj měl výhled do ulice a původně to byla

pracovna, ale od té doby, co Bert pracoval na poště, neměl dost energie nebo snad trpělivosti věnovat se psaní. „Píšeš?“ zeptal se Bodo. Seděli kolem kuchyňského stolu, kouřili jointa a popíjeli pivo. Bodo už rozcupoval etiketu na své láhvi a teď ji žmolil do malých kuliček. Jak se blížili k San Franciscu, začal přemítat o Bertovi a chystal se na to, co mu řekne. Ale teď, když seděli v Bertově kuchyni, celá jeho příprava šla někam do háje a ať řekl co řekl, prošlo to Bertovým úsměvem a jako bumerang se to k němu vrátilo zpátky. „Jen takovej pornopříběh,“ řekl Bert. „Porno!“ zvolal Bodo. „Jasně,“ řekl Bert. „Proč ne?“ Nic se nezměnilo. Bylo na Bodovi, aby vysvětlil Bertovo konání, a ticho, které se náhle sneslo nad stůl, ochromilo jeho mozek a nezanechalo v něm nic než zmatek. V tom tichu Bodo věděl, že v něm vidí hlupáka. Kdysi býval Frajerem Bodem a o sobotních ránech ovládal vlnové frekvence, ale teď nebyl ničím. Ještě před týdnem ležel s Fran nahý na slunci na dně Grand Canyonu a teď tady seděla s očima sklopenýma do klína a styděla se za něj. „Já nevím,“ řekl nakonec Bodo. „Proč ne?“ „Přesně,“ řekl Bert a Fran zvedla oči a usmála se na něj.

* * *

Fran si našla přechodné zaměstnání v evidenci pojišťovací společnosti. Odcházela společně s Bertem, vozil ji do práce ve svém starém plymouthu. Každé ráno sledoval Bodo z okna v předním pokoji, jak odjíždějí, a sotva auto zahrulo za roh, otočil se a šel si rovnou pro Bertovu trávu. V prosluněné kuchyni se zhoupnul na židli, dal si bosé nohy na zelený plastický stůl, vykouřil jointa a pak se zvedl a mašíroval po bytě. Dopracoval se tak daleko, že dokázal rozlišit různé druhy kvalitní trávy. Ta obyčejná byla na jedno brdo, ale například Panama Red a Acapulco Gold na něj působily zřetelně jinak. Gold mu stoupal přímo do hlavy a produkoval miliony myšlenek, které ve svém čerstvém vzrušení ulétávaly samy ze sebe, a Red ho naopak naplňoval fyzickým vzrušením a přibližoval mu zemi, ne planetu jako takovou, ale opravdovou zemi – bohatou, vlhkou a temnou. Dával přednost Goldu. Dal si práska a pak si pustil rádio a zapojil se do rozhovoru s diskžokeji na KSAN, které překonával svým výbušným žvaněním. Když si Bodo nemohl popovídat s diskžokeji, připadalo mu, že žije v kleci. Žlutý kanárek v temné kleci samoty, jejíž tenká, omezující mříž se svírá kolem jeho vibrujících křidel. Na sklonku dne, než se Fran s Bertem vrátili z práce domů, vypnul rádio a uklidil byt – otevřel okna, vyvětral, umyl nádobí a vynesl odpadky.

* * *

Tak to šlo několik měsíců. Každý den s sebou Fran s Bertem přinášeli domů pachy pracujícího světa. „Cos dělal celý den?“ zajímal se Bert pravidelně, a co na to měl Bodo říct? Cítil se ode všeho odstaven. Nebyla tu žádná souvislost, žádná paměť. Měl vztek na svou neschopnou paměť, potřeboval ji, aby svázal věci dohromady. Sám s rádiem myšlenky svazovat dokázal, ale když přišli domů Fran a Bert, všechno se zamotalo. Na jejich myšlenkové pochody se napojit neuměl. Když byl s nimi, jeho slova zněla absurdně, a pak byl zoufalý a ve snaze nějak to vyrovnat začal říkat šílené a nesmyslné věci. Tou svou jistotou z něj vysávali všechnu energii a když ho pak opouštěli, s úsměvem se pohupoval a do zad mu vystřelovaly záchvěvy bolesti, bolel ho krk a třeštila mu hlava. Bylo jasné, že o něm mluví za jeho zády. Poznal to podle toho, jak se dívali jeden na druhého, a podle toho, co mu říkali. Oni byli důkazem něčeho, ti dva, ale čeho? Dvě plus dávají dohromady minus, to je to. Věci, které pro tebe něco znamenají, drž odděleně, jinak spojí své síly a trhnou se od tebe.

* * *

Přešli Lincolnovu avenue, vstoupili do Golden Gate Parku a kráčeli tmou po prašných pěšinách. Míjeli stíny, které mířily opačným směrem nebo sklesle posedávaly na lavičkách. „Co se děje, zlato?“ zeptala se ho Fran minulou noc v posteli. Pokoušela se ho vzrušit, jenže on se od ní odvrátil. „Co je s tebou, bejby?“ ptala se, ale on neodpověděl. Zuřil. Byl křehký a mírný, takovou zuřivost nedokázal nést. Ležel a díval se do černé zdi. V dálce se ozývaly mlhové sirény. Cítil, že se odtáhla, otočila se na svou polovinu postele a unikla mu do spánku. Druhý den ráno navrhla, aby se večer šli projít. „Zpomal,“ řekla a pokusila se vzít ho za ruku. „Máš ji studenou jak led,“ řekla. „Ano, drahá,“ řekl. „Já vím.“ Začal jí říkat drahá. Seděli na lavičce a Bodo lovil po kapsách dlouhého špačka, kterého si vzal s sebou. „Teď to nezapaluj,“ řekla, „chci s tebou mluvit.“ „No a? Pojďme tedy mluvit a hulit. Necht’ kouř namodralý naše slova halí.“ Potěšilo ho, jak pěkně to řekl. „Zlato, nemyslíš, že by sis měl najít práci?“ řekla. „Hmmm,“ řekl. „Myslím, že by ses cítil líp.“ „Je mi fajn! Prostě fajn!“ „Bodo, nemůžeš pořád jen tak vysedávat doma. Není to zdravý. Co děláš celý dny?“ „Čtu,“ řekl. „Je na tom snad něco špatného? Prostě čtu.“ Jeho hlas byl náhle plný nepřátelství, až moc, pomyslel si – ztlum to, nepřeháněj. Projelo jím vzrušení jako temný stín nad oceánem a kolem nikdo, kdo by to viděl, jen vítr, nebe a voda. Tenhle pocit, že v duchu je někde, kde není ani živáčka, míval často. „Ne,“ řekla. „Na tom není nic špatného.“ Ale už couvala, měla na mysli něco jiného, než co řekla. „Zapal ten vajgl,“ řekla. Pokusil se ho zapálit, ale trásl se mu ruce. „Ukaž,“ řekla. „Já to udělám.“ Vzala od něj nedopalek a zapálila ho rychlým škrtnutím sirky.

* * *

„Co se děje?“ zeptal se Bodo. Byly dvě ráno a on právě vešel do dveří. Vracel se z práce. Bert se na něj usmál, vzal ho za ruku a chodbou ho vedl do obývacího pokoje. Ze sterea se ozýval Ravi Shankar. Pokoj byl osvětlen svícemi. Bylo tu pět nebo šest Bertových přátel a Fran. Fran si našla práci jako zdravotní sestra, a protože se právě vrátila ze služby, ještě na sobě měla uniformu. Na karetním stolku uprostřed pokoje stál velký dort s třiadvaceti svíčkami. Fran přistoupila k Bodovi a vzala ho za ruku. Bert a Fran stáli vedle něj, usmívali se a drželi ho za ruce.

Hned druhý den po jejich rozhovoru v parku šel Bodo ven a našel si práci. Kráčel po Broadwayi v jasném slunečním světle a zastavil se pod zelenou markýzou se zářivě žlutým nápisem Hoosier Stick. Dvoukřídle dveře byly zaháknuty popruhy z plachtoviny, aby držely dokořán. Strčil hlavu do tmavého klubu a počkal, až si jeho oči přivyknou. Vznášel se tu pach zvětralého piva. Po chvíli si všiml známé siluety na stolech naskládaných židlí. Vstoupil dovnitř a po podlaze posypané pilinami došel k dlouhému baru s mosaznou tyčí na nohy a s vysokými stoličkami. Za barem vybaloval Čínan v červené vestě krabici nových püllitrů. „Přišel jsem se popat po práci,“ řekl Bodo. „Budeš tleskat?“ zeptal se Čínan a vzhledl od své práce s nevyzpytatelným úsměvem.

„Překvapení!“ řekla Fran. „Není to krása?“ „Překvapení?“ řekl Bodo. „Mám narozeniny, hlupáčku!“ řekla. „Narozeniny?“ „Ano! A tys na ně úplně zapomněl. Ale Bert na to přišel a uspořádal pro mě tuhle párty.“ „Žádný problém,“ řekl Bert. „Prostě jen takovej nápad, kterej se mi vylihnul v hlavě dneska odpoledne. Zkoušel sem ti volat, abys mi to pomoh naplánovat, ale nebyls doma.“ To byla pravda. Vyrazil si na hondě. „Tohle je opravdu extra párty,“ řekl Bert a natáhl dlaň. Ležela na ní pilulka. Všichni byli sjetí mescalinem.

„... Copak nevidíš, že jediné násilím přizpůsobíme současný způsob života lidských nebo jiných fyzických druhů naší představě o nich...“ „... mysl, musíš si uvědomit, funguje na lineární rovině, kdežto mozek je multidimenzionální...“ „... problém je v tom, že ego vidí sebe sama jako kapitána lodi, zatímco je pouze malou částí našich těl a myslí, jež jsou na oplátku částí a dílem velkého kosmického systému energie, který – tak jako broskvoň plodí broskve – plodí lidi. A násilí tudíž, domnívám se...“ Bodo seděl a zíral na své ruce. Díval se na ně a ony se neproměnily ve skvrny ani nezačaly odtékat jako voda, jak si myslel, že by mohly, ale nabyly vzezření, které pro něj bylo něčím absolutně novým. Nebo prastarým. Ano, uralt. Uralt?*) „Moc vám to kecá,“ řekl Bodo a umlčel tím celý pokoj. „Prostě si jen tak honíte mozky,“ řekl. „Ty vole,“ řekl někdo. „Musíme tohle poslouchat?“ „Hej, Bodo,“ ozval se Bert z protější strany místnosti. „Klídek, člověče.“ Fran položila svou ruku na jeho. „Bodo?“ řekla. Podíval se na ni a byla mu naprosto cizí. Ohromovalo ho, že spolu žijí půl roku. Byla jediným člověkem, se kterým kdy žil v tak těsné blízkosti, a teď je tady a je mu cizí. Vzpomněl si na Dardanelle a na tu jednu noc s ní a zdálo se, že ta jediná noc předčí všechn čas strávený s Fran. A pak ho zaplavily vlny pochopení, záblesky paměti se mísily s fantazií. Jeho otec, který mu v kuchyni nabízel útěchu, když sám už umíral, jeho děd bez bot na svěžím trávníku v pečovatelském domě a záblesk ještě něčeho jiného – stojí v podivném sklepe v nádherném osamění. Pak něco neurčitěho, tváře mnoha dětí, které na něj shlížejí, obrovský muž, který ho vyhazuje do vzduchu a chytá do náruče... Tady představy končí. Nad tím se rozpíná prostor takové osamělosti a hrůzy, že jeho mysl od toho ucouvne, dokonce i když je pod vlivem mescalinu. Bodo se zachvěje a jeho oči, které se zavřely s příchodem představ, se otevrou. Když Fran spatřila výraz jeho tváře, odtáhla svou ruku z jeho. Začala vrtět hlavou, jako by něco popírala, a pak se objevil Bert, vmáčkł se mezi ně a položil na ně své uklidňující ruce. „Hej, ne aby vám dvěma teď přeskočilo,“ řekl. „Zkuste se uvolnit. Svezte se s tím. Věřte tomu. Všichni ty lidi tady sou v pořádku. Nebudte paranoidní, oukej?“ Fran se zhluboka nadechla, vydechla a položila si hlavu na Bertovo rameno. Bert stáhl svou ruku z Bodových ramen, aby ji mohl lépe obejmout, a Bodo vstal a šel do kuchyně. Vzal si třetinkovou láhev coly z ledničky, otevřel ji, šel zpátky a postavil se do dveří obývacího pokoje. Konverzace se opět rozproudila. Pokoušeli se zjistit, jak se dostat ze samsáry, a hloubali nad tím, jestli Krishnamurti a jeho naprosto neformální, intuitivní přístup může opravdu fungovat v našem uspořádaném, moderním světě. Bodo hleděl přes pokoj na Fran. Mluvila s Bertem a jemu se úzkostlivě vyhýbala pohledem. Všichni to dělali, vynalezli pro své oči způsob úniku, aby jimi nemuseli pohlédnout ke dveřím. Bylo to těžké, a když tam jejich pohledy omylem zabloudily, sklopili je a přešli jimi podlahu u Bodových nohou. Pozoroval to s narůstajícím zaujetím a nakonec se rozesmál. Zaklonil hlavu a smál se a místnost opět utichla. všichni na něj hleděli. „Myslíte si, že vesmír je plodová voda?“ zeptal se a když nikdo neodpovídal, opět se rozesmál, otočil se a s dusotem seběhl po schodech k hondě.

* * *

Všichni tři seděli u kulatého kuchyňského stolu, na jehož zelenou plastikovou desku dopadaly sluneční paprsky. Bodo nespál už málem dvaasedmdesát hodin, od té noční párty. Měl práci s úklidem města. Nej dřív plnil jutové pytle odpadky z pláží podél Great Highway a pak se přesunul na North Beach, kde ho nakonec sbalila policie. „Bodo, ty seš nefalšovanéj blázen,“ řekl Bert s potlačovaným smíchem a potřásl hlavou. „Je načase, aby s tím někdo něco udělal,“ řekl Bodo. „To máš teda zatracenou pravdu, ale poslyš, brácho, poslechni si, co ti říkám. To je velice složitá záležitost.“ „Vždycky jsi mi říkával, že je to velice jednoduchý. Pravda je jednoduchost, to říkával v New Orleansu.“ „No, a taky že je...“ Bert se odmlčel, vyklepl z balíčku cigaretu a zapálil ji. Kriticky, ale ne nevlídně zašilhal po Bodovi. Ten pohled byl vy kalkulovaný k tomu, aby vrátil Boda zpátky pod své křídlo, a jak se na něj tak díval, byl si bolestně vědom toho, že ho Fran pozoruje. „Čověče, ty vypadáš fakt hrozně, víš to? Díval ses v poslední době do zrcadla?“ Bodo se zasmál trhaným, nervózním smíchem. „Jasně,“ řekl, „do zrcadel ve tvářích malejch dětí! Všechny se na mě usmívají!“ Bert zavrtěl hlavou, jako kdyby Bodo nerozuměl. „Víš, jak je rozdíl mezi jednoduchostí a zjednodušováním?“ zeptal se. „Jasně!“ řekl Bodo, ale nebyl si jist. „Uhm,“ udělal Bert. „No, rozhodně se tak nechováš. To, jak ty se chováš, je zjednodušování, což není zrovna v pohodě. Čověče, jen proto, že ti věci trochu přerůstaj přes hlavu, se nemůžeš motat kolem a pokoušet se přizpůsobit celej svět svým osobním představám o tom, jak by měl vypadat. To je zjednodušování, ne jednoduchost. Jednoduchost pramení z pochopení celistvosti života, a jestliže se s tímhle paradoxem nedokážeš vyrovnat, pak máš co dělat.“ Bodova mysl se, rychle vyprazdňovala. Únava ho srážela na kolena. Únava a zase Bert, Bert, který mu bránil ve sladkém spánku. Bodo bojoval, aby udržel oči jasné a

neproniknutelné. Potřásl hlavou, podíval se dolů na slunce na stole a nevěděl, co by měl říct. Cítil na sobě Franin pohled, cítil, jak se při jejich rozhovoru střídavě dívá na něj, na Berta a zase zpátky. „Posloucháš mě?“ říkal zrovna Bert. „Na, vem si tohle.“ Podal Bodovi pilulku. Bodo ji žmolil ve svých špinavých prstech a přitom v něm odumírala poslední stopa odporu. Nakonec spláchl pilulku kávou. „Dej si sprchu a zalehni,“ řekl mu Bert. „Budeš spát jako mimino.“

* * *

Bodo počkal, až Fran s Bertem odejdou ráno do práce, a pak se projížděl na hondě. Přišel o svoje MG. Dvě z pneumatik praskly a na předním skle se nahromadilo hrst parkovacích lístků, kterou nakonec završilo fluoreskující oznámení, že auto bude odtaženo, a pak bylo jednoho dne pryč. Trávil spoustu času v Golden Gate Parku. Hrál si s míčem se skupinkami dětí a občas zašel do černošského baru na Haight Street. Byl tam jediným bělochem. Sedl si k baru, popíjel whisky a snažil se zapojit lidi do rozhovoru. Jednou se pokusil sbalit černošku. Barman vzal utěrku a začal pečlivě utírat barový pult přímo před ním. Pak se natáhl nad utěrku a zašeptal Bodovi. „Čoveče, tohle nezkoušej. Nevadí mi, že sem chodíš, ale tohle nezkoušej, rozumíš?“ A Bodo rozuměl, byl naplněn radostí nad tím, že vzkaz byl předán do jeho mysli tak nedvojsmyslně, a tak to barmanovi řekl, řekl mu, jak jsou lidé uzavíráni do klecí s křídly přitisknutými k bokům, jak je nám všem bráněno v letu nějakým neviditelným, nesnesitelným útlakem a jak je to nádherné, když je někdo schopen vyjádřit lásku jednoduchým způsobem – ne zjednodušujícím, rozumíte, ale jednoduchým, a jak si tady v baru s těmi tichými, tmavými lidmi odpočinul, jak je zbytek světa hlasitý a světlý ... Barman přestal utírat pult a civěl na Boda, žena, kterou se Bodo pokusil sbalit, zírala do svého drinku a všichni muži po celém baru hleděli s tichou dokonalostí do blba. Bodo necítil žádné nebezpečí. Věděl, že tohle je jeden z jeho domovů. Začínal zjišťovat, že život má mnoho domovů a že problém spočívá v tom, najít si taková místa, kde můžeš složit hlavu. Vyšel ven do jasného dne a kráčel dolů po Haight Street. Okna byla zabezděna a příkopy byly zahrnuty odpadem. Květinové děti byly už dávno pryč, ale ve vchodech se stále ještě choulili zatvrzeli somráci s nezdravou kůží a žloutenkovým očima a pohled na ně naplnil Boda rozhodnutím. Květináče. Chtělo by to květináče. Květináče a stromy rovnou uprostřed křižovatky, to by byl první krok k tomu, aby se do života vrátila krása. A taky by to bylo praktické, fungovalo by to lépe než značky „stop“ a ani by to nezabralo mnoho času – party se sbíječkami by mohly rozdrtit chodníky a asfalt po celém městě a jim v patách by jeli Forest Rangers a sázeli by stromky. Zase byl sjetý mescalinem. Posloužil si třemi fety z Bertových zásob a tentokrát se neutahal, tentokrát přikládal pod plamenem rozhodnutí, dokud nebylo hotovo.

Když Bert dorazil z práce, ležela na chodníku hromada mahagonu dva na čtyřicet a Bodo se pokoušel zatlouct hřebíky do malty mezi cihly domu. Všude kolem něj se povalovaly červené úlomky. „Co to ksakru děláš?“ zeptal se Bert. „Kytky!“ řekl Bodo. „Potřebuju kytky!“ Bert se natáhl a vytrhl kladivo Bodovi z ruky. „Ty zatracenej blázně,“ řekl. „Jestli chceš bláznit, najdi si svůj vlastní byt, v kterém to budeš dělat. Nes si sám svoje následky. Začínám bejt trochu unavený touhle sračkou, do který nás pořád namáčíš.“ „Sračkou?“ řekl Bodo s intenzivním, náměsíčným úšklebkem. „Jakou sračkou?“ Když se vrátila domů Fran, Bert se s ru sešel na odpočívadle. Bodo slyšel jejich tlumené hlasy. Potom vstoupila do pokoje, kde seděl ve tmě na posteli. Sedla si vedle něj a podělila se s ním o trávu, kterou kouřil. Pak vstala, pomalu vyklouzla z uniformy a setřela šilenství na břidlicové tabulce jeho mysli pohybem svého těla.

* * * Přestěhovali se na Parnassus, do bytu na Haight Street a Bert si myslel, že už je nikdy v životě neuvidí. Bylo toho tak akorát. Mezi ním a Fran sice bylo něco, čeho se vzdával jen nerad, ale on byl silák a dokázal se vzdát čehokoli. Dopsal pornoromán, prodal ho za tvrdý na dřevo a ztratil se na Havaj. Znal tam pár lidí, kteří měli na jednom z těch menších ostrůvků kus půdy a žili si bezstarostným životem – pěstovali trávu a prodávali ji na pevninu. V San Franciscu strávil raná šedesátá léta, až do Léta lásky v sedmašedesátém, a potom se vytratil do New Orleansu. Viděl to přicházet a odcházet a fakt, že se teď zase nachází v San Franciscu, v jeho klidnějších časech, ho naplňoval smutkem. Všechno bylo rozkradené. Centrála byla pryč, Free Clinic a Hip Job Co-op, všechno bylo pryč. V kouři. V dýmu. Vypáleno a zabezděno. Žádné blažené úlety na Sandozově a Owsleyho kyselině, jen spousta zničených, pozůstalých duší, které posunovaly svou mezní hranici třicítky, již si samy určily jako konečnou, a za pár šupů prodávaly, co zbylo z jejich intenzivních snů. Ti chytří odešli už dávno. Grateful Dead se sbalili a vypadli ještě dřív, než Léto lásky nabralo svůj směr. Rozpoznali konec toho, co každá místní vysílka v zemi propagovala jako začátek. Místa jako Morningstar Ranch se začínala sjednocovat a návrat k zemi byl pasé. Scéna lásky, třpytící se pod sanfranciským sluncem, byla jen kus kočičího zlata. A pak se snesla mlha. A oddělení pro narkotika si vzpomnělo, k čemu tady vlastně je. A fet ztratil kvalitu a podražil a v podstatě došlo ke ztrátě energie. Kesey byl mimo, odpočíval na bukolické cestě, blížek svému dětství a připravoval se na střední věk; Leary se dal na politiku; Dr. HIPpokrates přeložil svůj sloupek z Berkeley Barb do Chronicle, představení ve Fillmore stála tolik, že byla nedostupná, a každý musel tleskat. Křiškovci se sice ještě stále henžili ulicemi ve svých křiklavých šafránových róbach, vypěvovali a tloukli do tamburín, ale nikoho to nezajímalo natolik, aby se zastavil a přihlížel. Svět se dal přímou cestou, s hlavou svěřenou a s rukama v kapsách. Bylo po všem. Bert to věděl už tenkrát v sedmašedesátém, a tak vypadl. Spousta lidí, které znal, to neudělala a zaplatila za svou chybu buď deziluzí, nebo kriminálem, nebo svými životy. Ti, kteří odešli, se zařadili zpátky do proudu nebo se odstěhovali na ostrovy uprostřed širokých ideologických oceánů. A tam se teď Bert chystal. Věděl, že ona myšlenka návratu-k-zemi také nepřekročí svůj stín, ale byla to ještě poměrně mladá myšlenka a chvíli potrvá, než se kolem začnou potloukat vysávací energie, než média zaostří svoje kamery. On půjde na Havaj a bude ... Zazvonil zvonek a Bert vstal ze židle, na které snil, šel k oknu, odtáhl záclonu o pár centimetrů a podíval se dolů na ulici. Z chodníku k němu vzhlížel Bodo, rukou si zaclánil oči proti slunci a opíral se o zcela nový cadillak El Dorado. Naposledy ho Bert viděl tak před měsícem. Byl bosý, na sobě měl špinavé džíny a šedé triko. Vlasy měl nečesané a nemyté a tvář si nechal zarůst

chmýřím. Mžoural nahoru a v momentě, kdy viděl, že se záclona odtahuje, spustil ruku z očí a sevřel ji v pěst s vystrčeným ukazovákem. Bert nechal záclonu záclonou a šel dolů otevřít. Nesedl si. K pásku měl tlustou šňůrou připevněný kožený váček. Váček byl plný fetu. Vysypal to na stůl, vybral pilulku a spolkl ji. „Chceš taky?“ zeptal se Berta. Bert odmítl. „Proč mě vždycky zavedeš do kuchyně?“ zeptal se Bodo. „Vždycky se pokoušíš usadit mě u kuchyňského stolu.“ „Opravdu?“ řekl Bert. „Jo. Jasně že jo. Ale já si dneska nesednu. Uhm. Hej! Slunce, Sranda a Děcka!“ „Čím seš sjetej?“ zeptal se Bert. „Huh. Proč ty nejseš? To je ta otázka.“ Bert byl náhle velice unavený. „To auto tam dole je tvoje?“ zeptal se. „Ne,“ řekl Bodo. „Patří jedné dámě.“ „Jaký dámě?“ „Kdo ví! Koho to zajímá! Slunce, Sranda a Děcka!“ „Slunce, sranda a děcka, co?“ „Jo! Furt jen mládnout!“ „Kdes vzal to auto, Bodo?“ „Dala mi ho ta madam!“ „Dala ti ho? Cadillac El Dorado?“ „Jo!“ „To se teda máš.“ „Řekla mi, abych s ním jezdil dokola. Řekla mi, abych si to užil! Byla v krámě a kupovala si cigára a div nebrečela, protože měla naproti ve špitále domluvenou schůzku a nemohla najít místo k zaparkování. Tak sem jí řek, že s tím budu kroužit kolem a vyzvednu ji za dvě hodiny. Jo!“ „Ona ti dala klíčky?“ „Jo!“ Bert pokrčil rameny. Šel do koupelny, vychcal se a pak šel do ložnice a zavolal Fran. Když přijela, Bodo už byl pryč, jel vrátit auto. „Co si o tom myslíš?“ zeptal se Bert. Byl rád, že ji zase vidí. Zapálila si cigaretu, vdechla kouř a pak si opřela lokty o stůl a položila hlavu do dlaní. „Bože, já nevím, co si mám myslet. Život jako v blázninci. Nemůžu k němu nijak proniknout. Myslím, že bych ho měla opustit, ale bojím se, co by mohl udělat.“ „Myslíš, že je nebezpečnej?“ „Mně ne, ale sobě. Od té doby, co jsme se potkali, se hrozně změnil. Dřív byl zábavný a bláznivej, ale bláznivej v dobrém slova smyslu. Tohle teď – nejde s ním navázat žádnéj kontakt. Tím myslím opravdu žádnéj. Ani nevím, jak to všechno začalo. Mám pocit, jako bych zestárla o deset let.“ Bert se nahnul a vzal ji za ruku. Odtáhla ji, zavrtěla hlavou a opět potáhla z cigarety. Opřel se o židli a také si zapálil. „Už skoro vůbec nespí,“ řekla. „Jede, dokud neodpadne, a pak se mu zdají příšerný sny, fakticky, noční můry. Vydává zvuky, který nemají žádný smysl, třeba že mluví několika jazyky, a pak začne vyvádět a já musím z postele pryč, musím se mu klidit z cesty. Stojím u postele a křičím na něj - 'Bodo! Bodo!' - pořád a pořád dokola. Bojím se ho nějak chytit, nevím, jestli ho to probudí, třeba by mě pak popadnul, když je pořád v tom snu, možná by si myslel, že drží nějakou tu věc z toho svého snu a něco by mi udělal. Chápeš?“ Bert přikývl. „Ježíš, a pořád dokola hulí trávu. A taky bere prášky, nikdy nevím, čím je sjetej, furt do sebe něco hází a nijak se nedá poznat, co s ním zrovna cloumá.“ „Uvažovalas o tom, že by ses někam obrátila o pomoc?“ „Myslíš k psychiatrovi?“ „Ano.“ „Jsem zdravotní sestra. Tohle já znám. Prostě ten jeho plamen ztlumí thorazinem nebo něčím takovým.“ „Tak teda nějaký druh poradenství. Dostat ho do krizovýho centra, na terapii, někde, kde by si moh poklábosit s lidma, jako je on sám.“ „S lidma, jako je on sám?“ řekla Fran. Bert pokrčil rameny. Nabídl jí, že ji odveze domů.

U Fran si udělali sendviče a spláchli je pivem. Seděli před arkýřovým oknem, pokuřovali Bertovu havajskou trávu a venku se pomalu setmělo. Seděli proti sobě ve tmě, občas prohodili pár slov a pozorovali, jak se v domech, které se svažovaly kolem Franina bytu ve čtvrtém poschodí, rozsvěcují světla. Bylo to jako pozorovat zakládání stovek táborových ohňů nějaké mohutné, vítězné armády tisíce let před narozením Krista. Představovali si divoké obrazy válečníků, kteří posedávají kolem táboráků a chystají výstroj a zbraně pro zítřejší bitvu; velcí, rozložití muži, tak statní, jako by málem patřili k nějakému jinému druhu. Cítili ten pronikavý chlad pohanské noci, viděli dech přivázaných koní, skoro stříbrný v té tmě a cítili drsnou smyslnost oné primitivní doby. Hleděli do tmy mezi sebou a cítili bezprostřední porozumění, které sdíleli od té chvíle, kdy se poprvé setkali. A pak to uslyšeli. Řev motorky, která zpomalila do zátáčky a potom pomalu přidávala do vrchu, a oba věděli, že to nemůže být Bodo. Nevstali, aby se podívali z okna. Slyšeli, jak motorka zastavila u obrubníku, slyšeli hlasy a pak se stroj opět roztůroval, přidal rychlost a zmizel ve tmě. Potom se ozval zvuk klíče hledajícího zámek a Fran vstala, přešla pokoj a přitom rozsvítila stolní lampu a než otevřela dveře, upravila si šaty a prohrábla si vlasy. Byl namol. Pozvracel si košili a pochcal se do kalhot. Sotva se držel na nohou. Dovlekli ho spolu na pohovku. „Neměli bysme ho umejt?“ zeptal se Bert. „Strčit ho pod sprchu?“ „Ne,“ řekla. „Prostě ho nech tady. Nech ho, ať se z toho vyspí. Bože.“ Náhle se Bodo posadil. Jeho oči měly skelný výraz. „Slunce, Sranda a Děcka!“ řekl a po tváři se mu rozlil úšklebek. „Slunce, Sranda...“ a začal odpadávat. Fran ho popadla za ramena a začala s ním prudce třást. „Kde máš hondu, Bodo? Cos udělal s hondou? Slyšíš mě?“ Znova otevřel oči, odtáhl se od ní, rukama si obemkl hlavu a nohy si dal nahoru. „Bodo!“ vykřikla a její zuřivost se proměnila v bolest. „Ach Ježíši, do hajzlu s tebou!“ „Bodo,“ řekl z hloubi svého bezvědomí, „Bodo...“ Ale vyslovil to s podivným přízvukem a nebylo to jméno, které tak dobře znala.

* * *

Honda stála zaparkovaná na chodníku. Byla opřená o dům. Musel ji opřít, protože jí chyběl stojan – urazil ho, když do ní tloukl tím kladivem. Druhý den po tom, co přišel domů tak zpitý, mu Bert a Fran řekli, že se úplně zbláznil, fakt zbláznil, když dovolil naprosto cizímu člověku odjet se svou motorkou. Řekli mu, že má po motorce, a kdy už konečně otevře oči a probere se? Bodo se zašklebil. Bylo denervující, jak se dokázal po takovém flámu probudit a začít rovnou tam, kde přestal. Zapálit si jointa, sníst jablko, hodit do sebe pilulku a začít znova. „Slunce, Sranda a Děcka!“ řekl. „On ji vrátí.“ „Kdo?“ zeptal se Bert. „Kdo ji vrátí?“ Když ho předešlé noci viděli v takovém stavu, když slyšeli, jak z něj vycházejí ty podivné hlasy, rozhodli se, že na něj budou muset jít zoztra. „Můj kámoš,“ řekl Bodo. „Vrátí mi hondu zpátky.“ „To víš že jo,“ řekl Bert. „Ježíši, Bodo, prober se! Poslouchej mě, zatraceně. Začínáš bejt v prdeli, čoveče. Tím myslím opravdu v prdeli. Jen se na sebe podívej. Jdi do koupelny a kouknu se do zrcadla. Bože, musíš nechat plavat drogy. My ti s tím pomůžem. Uděláme, co budem moci. Ale ty se do toho musíš pustit. Ty už nevíš, co je to realita.“ „Realita?“ řekl Bodo a pak uslyšeli hondu, jak se dere do kopce. Arkýřovým oknem proudilo dovnitř ranní slunce a oni tam seděli a poslouchali. Motorka zahrnula a motor utichl. Za chvíli někdo zaťukal na dveře. Fran otevřela. „Hledám

chlápka, co mu patří honda. Si zrovna nevzpomenu na méno, ale je to fakt frajer a dal mi číslo tohohle bytu.“ Fran ustoupila a muž váhavě vešel do pokoje. Byl veliký a oblečený do vybledlých džín, motorkářských holínek a drahé bundy z ovčí kůže vypadal drsně. Když spatřil Boda, který seděl na pohovce, šel k němu. Jeho váhavost zmizela. „Tady seš!“ řekl. „Hej, čoveče! Vzala mě zpátky! Všecky ty sračky, cos včera večer našvanel – zabralo to. Řek sem to a vono to zabralo! A ani bys nevěřil jak, čoveče!“ „Slunce, Sranda a Děcka!“ řekl Bodo. „Furt mládnout!“ „Jó!“ řekl muž. „Máš zatracenou pravdu!“ A pak řekl Fran a Bertovi. „Tendle parták mi prostě jen tak pučil svou hondu.“ Obrátil svou pozornost k Bodovi. Zvážněl a pokýval hlavou, jako by si něco rozvažoval a došel k nějakému závěru. Vyklouzl ze své bundy z ovčí kůže a položil ji Bodovi do klína. „Zpátky k Roku jedna!“ řekl Bodo. „Tak je to správný, kámo,“ řekl muž. „Říkej to tak dál.“ Otočil se a bez dalšího slova vyšel z bytu.

Trvali na tom, že to byla jen šťastná náhoda, že mu úplně cizí člověk vrátil jeho motorku a že nikdo, kdo má zdravý rozum, nedaruje bundu za dvě stě dolarů. „To jako jenom blázní rozdávaj dárky?“ řekl Bodo. Jenže on nechtěl, aby byli nešťastní, přál si, aby byli naplněni láskou, jako si přál, aby byl láskou naplněn celý svět, a tak ještě téhož odpoledne po Bertově odchodu sešel dolů a začal do hondy mlátit kladivem. Vyplašená Fran vyběhla ven na ulici. „Co to děláš? Co to děláš?“ křičela a pak, když si všimla shlukujícího se davu, ztlumila hlas a řekla. „Bodo, prosím, pojď nahoru. Dej mi to kladivo a pojď nahoru.“ „Ale drahá,“ řekl. „Já to přece dělám pro tebe. Abys byla šťastná! Copak to nechápeš? Nechci, aby ses trápila, že mi hondu někdo ukradne, a tak ji takhle potluču. Nikdo nesbalí něco tak škaradýho, drahá! A jezdit bude stejně dobře jako dřív!“ Dav zamručel. „Na tom něco bude, dámo,“ řekl pošťák a Fran se vztekle rozběhla zpátky do domu. Když skončil s otloukáním, ulomil stojan, aby byla motorka ještě méně atraktivní, a pak odšrouboval obě zpětná zrcátka. Pro to měl ale složitější důvod. Byl na cestě zpátky do Roku jedna, jenže aby se tam dostal, musel jít dopředu. Zrcadla jsou odrazem minulosti, zdůvodňoval si, a minulost je špatná. Když Fran odpoledne odešla do práce, přemaloval všechna zrcadla v domě černou barvou. Když se vrátila a uviděla zrcadla v koupelně a v ložnici, šilela, ale když příštího rána otevřela horní zásuvku své toaletky a našla začerněné i malé kapesní zrcátko, pocítila hrůzu tak hlubokou a nevysvětlitelnou, jako ještě nikdy v životě.

* * *

Bodovo neustále se zhoršující vystupování mu v jeho zaměstnání v Hoosier Stick nijak neprosplávalo, ale tu noc, kdy začal nalévat zadarmo a rozdávát zákazníkům spopitné z vlastních úspor, si ho Číňan zavolal stranou a podal mu šek, který na místě vypsál. „Tím sme si kvit,“ řekl Bodovi se svým záhadným úsměvem. Bodovi to nijak nevadilo. Poskytovalo mu to čas, aby se soustředil na důležitější věci. Jako třeba děti. Kdyby se tak dokázal přiblížit Dětem, než bude příliš pozdě. Vydej se s Děti zpátky do Roku jedna, než se cesta příliš prodlouží. Učiň je šťastnými. Vánoce jsou za dveřmi, a tak není času nazbyt. Zajel na hondě do dragstóru na rohu ulic Haight a Ashbury. Uprostřed křižovatky postavil na stojánek malý umělý vánoční stromek, vytáhl roličku jednodolarových bankovek a kancelářskými sponkami je připevnil na stromček. Teď se objeví děti. Děti z Haight, které nevěří na zázraky. Kvůli nim teď zázrak oživne a zplodí lásku. Láska a zázrak vytrysknou ze stejné uralt fontány. Hledal ten správný výraz. V jeho nitru se činily síly, které vkládaly slova do jeho slovníku dřív, než stačil pochopit jejich význam. Šel do dragstóru a dal si preso. Stálo dva dolary. Zaplatil servírce dvěma jednodolarovkami a přidal třetí jako spopitné. Usmála se a popřála mu šťastnou cestu. Pak odběhla. Budou strachy bez sebe, ale strach on zvládne, zažene ho. Jeho vědomí teď fungovalo lépe. Věci se spojovaly. Chystal se rozdrtit tu vzdorovitou minulost na kousíčky. Napojil se na rytmus vesmíru. Usadil se u malého stolku u okna a sledoval stromček, jehož papírové listí se jemně vlnilo v bríze, vanoucí přes Golden Gate Park od oceánu. Čekal na děti. Přicházely pomalu, váhavě. Shlukly se na rohu a s rukama v kapsách sledovaly dopravu, zahýbající kolem stromku. Vmísilo se mezi ně pár žebráků. Setmělo se a jednou málem došlo k nehodě, když jedno auto prudce zabočilo, aby se vyhnulo Stromu dolarů. A pak se pohnulo první dítě. Vběhlo do křižovatky, shráblo pár bankovek a utíkalo zpátky k ostatním dětem, které peníze prověřily. A náhle byla křižovatka plná dětí, které oškubávaly stromček a pár somráků odstrkovalo děti stranou a auta troubila, doprava se ucpávala a shromažďovali se přihlížející.

* * *

Bodo byl zklamán tím, jak se vyvinula ta záležitost s jeho Stromem dolarů. Bylo zapotřebí většího stromu. Jel do Golden Gate Parku a všiml si obrovské borovice. Co by to mohlo být? Borovice? Byla jen zpola ozdobená. Elektrický podnik se chystal natáhnout na strom milion světýlek a pak do nich pustit proud. Bylo to jalové gesto. Bylo to chladné, elektrické gesto. Dětem to nijak nepomůže. Chudé děti s prázdnými bříšky a bez hraček budou postávat v chladné noci a hledět na studený strom a nic se tím nezíská. Bodo zastavil u první telefonní budky, na kterou narazil, a listoval stránkami, až našel číslo, o němž si myslel, že by mohlo být to pravé. Byl odkázán na jiné číslo a pak na další, až mu došly desetníky. Nastartoval hondu a jel do Power Bulding. Tuhle záležitost si s šéfem Poweru vyřídí z očí do očí. Vysvětlí mu, jak je zbytečné věšet tolik světýlek na tak velký strom. Doporučí mu, aby Power Company místo toho věnovala peníze a energii na to, že obstará dárky pro chudé děti. Ať vyšle do ulic nákladáky, ze kterých budou chlapi vzadu rozhazovat dárky na všechny strany. Bodo přecházel tam a zpátky po tlustém koberci před velkým stolem. Muž za stolem se opřel v křesle a naslouchal. Pozoroval Bodův pochod. Viděl jeho posedlost a obdivoval jeho přesvědčení a jeho odvahu; ignoroval tedy jeho zevnějšek a řekl. „Dobrá, mladý muži, na tom, co říkáte, něco je. Řeknu vám, co udělám. My ten strom ozdobit musíme, děláme to každý rok a lidé si na to zvykli. Někteří na to dokonce spoléhají. Myslím, že pochopíte, že to potěší starce. A starci také mají své místo v životě, stejně jako děti, nemyslíte?“ Bodo nechal pochodování. Souhlasně potřásl hlavou. O Roku jedna se šéfovi Poweru zatím ještě nezmínil. Ani o Slunci, Srandě a Děčkách. Nebo o

zrcadlech. Těmhle věcem se vyhnul. Promluvil jaksi obecněji a vypadá to, že dostane, pro co si přišel. Ale něco se v něm hnulo, nějaké zvíře, které se chystal zabít, jakési napětí a bolest. Pokýval hlavou v souhlase s tím, co šéf Poweru řekl. Šéf Poweru se usmál. Viděl, že Bodo slábne. Věděl, že k tomu dojde. Je mladý. Ale protože jsou Vánoce, šéf Poweru mu dodá trochu odvahy. „Ano, samozřejmě. Věděl jsem, že to pochopíte. Vidím, že jste inteligentní a citlivý mladý muž. A tak vaši žádosti vyhovím. My ozdobíme strom a dáme dárky dětem.“ Bodo se usmál. „Děkuji vám,“ řekl. Stál před stolem se založenými rukama. Šéf Poweru se opět usmál a vstal z křesla. Byl to velký muž. Vyšel zpoza stolu a položil Bodovi ruku na rameno. Otcovsky ho dovedl ke dveřím a tam mu potřásl rukou. Dveře se za ním nehlučně zavřely a Bodo zůstal stát ve velké místnosti plné sekretářek a úředníků. Obrátil se k nim čelem a pustil se dlouhou uličkou mezi jejich stoly a kancelářskými stroji ke dveřím na chodbu. Ve výtahu do sebe hodil LSD. Drogy z ulice začaly být nebezpečné. Nikdy jsi nevěděl, co vlastně kupuješ. Bodo ještě neslyšel o Sandozově kyselině. Nevěděl, kdo byl Augustus Owsley Stanley III. Nevěděl, že prochází pozůstatky toho největšího snu, jaký kdy Amerika snila. Jel domů a začal pomalovávat stěny bytu znaky a symboly, jaké ho zrovna napadly.

* * *

Opravdu to stálo v novinách, každý si to mohl přečíst. Bodo jim řekl, co udělal, a oni mu nevěřili, ale pak to Bert uviděl, když si v posteli četl nedělní noviny Bodův příběh, sepsaný jedním z nejlepších fejetonistů ve městě. Mladík s opravdovým smyslem pro Vánoce se prakticky vnuť do kanceláře šéfa Poweru, aby orodoval za chudé děti. Jeho žádost byla vyslyšena a šéf Poweru se chystá založit Distribuční centrum potravin a darů ve Fillmore, Mission a v Huntei s Point, kde se děti mohou postavit do řady pro bezplatné dárky a teplého krocana na papírových talířích. Bert přišel s těmi novinami k Fran. Byla doma sama. Stěny byly v hrozném stavu, pokrývaly je podivné kresby a zašifrované znaky. Fran rozhodla rukama. „Tady vidíš, proč tolik utrácíme za úklid,“ řekla. Ukázal jí noviny s červeně zaškrtnutým článkem o Bodovi. Sedla si za kuchyňský stůl a četla. „Ježíši Kriste,“ řekla. „Věříš tomu? Jak dlouho to takhle může vydržet? Tohle musí přestat.“ Bert stál za její židli. Fran si přispála a ještě pořád byla v nedbalkách. Tenkou látkou ji prosvítala ňadra. Naklonil se a přikryl je dlaněmi. Prohnula záda, vtiskla prsa do jeho dlaní a se zavřenými očima zaklonila hlavu. Začal se lehkými polibky dotýkat jemných vlasů vzadu na jejím krku, kadeře uhýbaly před jeho horkým dechem. Překryla jeho ruce na svých prsou a pak spolu splynuli.

* * *

Zničehonic je Bodo obklopen motocykly. Stojí na světelné křižovatce na Broadwayi a má namířeno k vjezdu na dálnici. Motorkáři tůrují motory, které překrývají titěný zvuk jeho hondy. Bodo je potěšen, tůruje hondu co to dá a šklebí se na jezdce kolem sebe. Ti na něj hledí s nehybnými tvářemi. Pak se jeden z nich lehce usměje a vztýčí ukazovák s prostředníkem. Bodo pozdrav opětuje a když světla přeskočí, motorkáři prorachotí Broadwayským tunelem na dálnici. Bodo přejíždí Bay Bridge obklopen Pekelnými Anděly.

* * *

Už dávno s ním nespí. Nejenže si přestal čistit zuby a česat vlasy, ale také se zřídka koupe. Páchne starým, kyselým potem. Začala spát s Bertem. Bert nechal práce na svém pornorománu a odešel z pošty. Prodává trávu pro lidi na Havaji, prodává ve velkém drobným překupníkům. Je rozhodnut rychle vydělat spoustu peněz a pak vypadnout, koupit nějakou půdu v horách, táhnout správnými kartama a už nikdy nemuset pracovat. Možná s sebou vezme Fran. Možná se s ní ožení a založí rodinu. Nemládne. Ani ona nemládne. Nikdo nemládne, ať si o tom Bodo říká, co chce. Bert si přál, aby ta záležitost s Bodem už konečně dospěla k nějakému závěru. Pokud se to takhle potáhne dál, nikdy se ho nezbaví. Teď, když už všechno bylo uděláno a řečeno, se cítil kvůli Bodovi banálně. Banálně? Frivolně. A někdy si dokonce připadal jako farizej. Někdy? Jen si to poslechni. Podívej se tomu do tváře, šoustáš Bodovu starou a Bodova stará je ta nejlepší šoustáčka, jakous kdy měl. Bodo je blázen, že ji nechává jít jen proto, že se honí za svou fatou morgánou. Jenže mezi nimi to fungovalo právě díky Bodovi. Bodova nevinnost a nevědomost dala vyniknout Bertově podlosti a Fran se milovala právě s tou podlostí. Neměli o sobě žádné iluze a když šoustali, činili tak s brutální upřímností. Vyměte Boda z rovnice a celá ta věc se sesype. Vezmou se a budou žít v horách, se vzpomínkou na tyto dny. Budou šoustat s jinými lidmi pro laciná vzrušení a vždycky se k sobě budou vracet, spojení navždy upřímností, kterou jim umožnil Bodo.

* * *

Byt na Parnassusu vypadal jako chlív. Už měsíce nikdo nevysypal smetí. Záchod byl splachován, jenom když se tam zastavili Fran nebo Bert, a všude se kupilo špinavé nádobí. Podlahy všech místností pokrývala neuvěřitelná spousta rozmanitých věcí, které si Bodo přinesl domů. Vedly tudy stezky, spojující tak strategické body jako záchod, postel a vchodové dveře. Na stěnách zářily primitivní malby a kresby křídou. Celou jednu zeď pokrývalo oranžové, smějící se slunce a kolem byla spousta pokroucených, holých černých stromů, které – jak se zdálo – to slunce nebylo schopno udržet při životě. Byly tu řeky a rybníky, u kterých postávali zahloubaní králíci a ptáci. Nevyskytovali se tu žádní lidé. Nad dveřmi stál nápis. „POZEMŠTÍ SPISOVATELE RODU MUŽSKÉHO.“ Nikdo nevěděl, co to znamená. Byly tu i jiné nápisy, jako: NÁVOD JAK ZACHÁZET S TVÝM MOZKOVÝM METABOLISMEM! ŠTASTNÝ STŘEDNÍ VĚK PRO VĚČNÝ ŽIVOT JE 23!! NYNÍ BUDE CELÉMU SVĚTU ODHALENO UNIVERZÁLNÍ TAJEMSTVÍ – RADEJ SI ZAKRYJTE ZRCADLA, PROTOŽE JINAK VÁM BUDOU STÍNIT.

A další doporučení, jako:

Vezmi všechna slova a buď to je vyhláskuj pozpátku, nebo zflikuj slovo dohromady a začleň je do čerstvých, čistých, zdravých slov. Pár slov, která znáte. 1) olz. 2) dalch. 3) dalh. 4) trms. 5) jib. 6) čin. 7) verk. 8) en.

Zapamatujte si. příroda plus děti plus umění plus hudba! Slunce-Sranda-Děcka, království San Franciska!

Bert a Fran procházeli na Velký pátek troskami Bodova života. Zvedali a odkládali věci jako turisté v obchodě se suvenýry. Stáli před kresbami a slovy na zdech se svěšenými rukama a nebyli si zcela jisti kam zařadit to, co viděli. Přišli, aby vytáhli Boda ven na celý víkend. Chystali se vzít ho do kláštera v horách, aby se zúčastnil ranní mše, chtěli mu ukázat, že záhada a pravda skutečně mohou fungovat ruku v ruce s daným pořádkem. Byl to další z jejich povrchních pokusů podat mu pomocnou ruku. Byla to součást rituálu, který je polapil. Kdyby tady Bodo byl, možná, že by jim tohle řekl – oni všichni byli lapeni v rituálu. Ale on tu nebyl. „Ježíši,“ řekla Fran. „Otevři okno. Tady je teda smrad.“ Bert odtáhl závěsy, z kterých se zvedl oblak prachu, a otevřel okno. Do místnosti zavanul sladký jarní vzduch. Fran rezolutně zamířila do kuchyně, vyhrnula si rukávy a pustila se do nádobí. „Pojďme to tady uklidit,“ řekla. „Jasně,“ řekl Bert. „Dobřej nápad.“ „Vynes smetí, ano? A dojeď do železářství na Judah a kup nějaký odstraňovač barev a vápno. Vyčistíme ty zrcadla a stěny.“ „Oukej,“ řekl Bert. Nasbíral několik pytlů smetí a šel s nimi výtahem dolů.

* * *

Zatímco Fran a Bert uklízeli v bytě, Bodo se ve Family Dogu na Great Highway účastnil pohanského rituálu. Už jenom samotné názvy těch míst na letáčku v Blue Unicornu stačily k tomu, aby ho sem přitáhly. Family Dog, Great Highway – magická jména. Family Dog stál přímo uprostřed zábavního parku, což Bodo shledával zábavným a přesně takové by to mělo být. Stále víc a víc spatřoval ve věcech nevyhnutelný řád. Bylo nemožné rozpoutat jakýkoli chaos. Motal se teď kolem skoro pořád ve stavu extáze. Uvědomoval si podstatu každé vteřiny, která mījela. Blížil se ke gravitační přitažlivosti Roku jedna. Family Dog bylo místo, kde se v šedesátých letech odehrávaly rockové koncerty. Bylo to ještě předtím, než se celá ta věc příliš rozrostla a než ji takové útulné místečko jako Dog už nedokázalo zvládnout. Hrávaly tu kapely jako Grateful Dead, The Mothers of Invention, Big Brother a Holding Company. Ale teď po většinu času ležel Dog tiše uprostřed kroužících atrakcí a hřímajících lochnesek, uprostřed kvikotu a smíchu a výkřiků obyčejných lidí. Salvo G – prorok Soudného dne – pořádal v Dogu náboženská setkání. Toto místo svou velikostí přesně vyhovovalo přibližně osmi stům jeho následovníků. Muži a ženy, kteří se většinou blížili třicítce, sedávali se svými dětmi na podlaze a mumlali óm, dokud Salvo G neucítil ty správné vibrace; pak zavřel oči, zhluboka se nadechl, zadržel dech a seděl tam nahoře na polštáři na svém neokázale vyvýšeném stupínku v lotosovém sedu s rukama na kolenou a s dlaněmi obrácenými vzhůru a jeho ukazováčky tvořily s palci malé kruhy; čas od času otevřel oči a s úsměvem se mírumilovně rozhlédl kolem sebe. Jeho následovníci se uvolňovali, opláceli mu úsměvy a jejich řadami se nesl šepot radosti. Byli to titíž lidé, kteří se přesně na tom samém místě ještě před několika málo lety svíjeli pod stroboskopy v náporu šílených decibelů. „Stejný místo, jinej čas!“ ozval se Bodo ze zadu místnosti. Metodou Salva G bylo přednášet o jakémkoli aspektu svého způsobu Náhledu na svět, který mu připadal vhodný pro tento večer, a pak zodpovědět otázky z davu. Kývl Bodovi, a ten místo aby se odevzdal karmě Velkého pátku, který nad nimi všemi těžce visel, nakreslil paralelu mezi Tehdy a Nyní. „Před pěti nebo šesti lety jste tu tancovali, až se stropy třásly, a teď jste všichni vyčerpaný a sedíte tu se zkříženými nohama a jste zhroucený jako krávy – na tý samý podlaze! Vy jste se zřekli hudby!“ Hlavy se začaly otáčet. Salvo G udělal jazykem udivený, mlaskavý zvuk, smutně pokýval svou vlastru hlavou a pak si odkašlal. „Věci se vyvíjejí,“ řekl Salvo G. „Věci jsou takový, jaký maj být!“ řekl Bodo. „Věci se vyvíjejí podle...“ „Věci směřují rovnou zpátky k Roku jedna!“ řekl Bodo. „Pokud máš nějakou otázku, příteli, zodpovím ji, jak nejlépe budu moci, ale –“ „Slunce, Sranda a Děcka!“ řekl Bodo. „Království San Franciska!“

Ráno na Velikonoční neděli se Salvo G a zdravé jádro jeho stáda shromáždili nahoře v Sutro Parku, odkud byl krásný výhled na Pacifik. Stáli pohromadě jako rodina a očekávali slunce. Slunce vyjde na východě, rozlije své zlaté světlo přes nekonečné vlny temného oceánu, zažene stín a oceán opět ožije. Začne ceremonie. Nikdo nevěděl, jaká ceremonie to bude, Salvo G ji tvořil za pochodu, ale nějaká bude určitě. Čekali. Z křoví za nimi se vynořil Bodo. Křižoval tady s hondou už několik týdnů, měl s sebou spacák a nocoval, kde se mu zachtělo. Když měl hlad, obešel ze zadu obchody a pekárny a báječné věci nacházel také v Dempseyho popelnici. Nebo jednoduše zaklepal na dveře, oznámil, že má hlad, a lidé ho nakrmili. Poslední dvě noci spal v parku. Dorazil sem, když opustil shromáždění Salva G na Velký pátek. V parku si připadal doma. Pod ochranou. Každou noc o půlnoci a opět ve tři ráno projela kolem hlídka. Reflektory auta pátraly po těch, kdo by snad chtěli Bodovi ublížit. Když hlídka projela kolem, Bodo se usmál a zašeptal poděkování. A teď tedy měl hosty. Salvo G přivedl několik svých následovníků k oslavě Velikonoční neděle. Vzkříšení. Roku jedna. Bodo došel k zádi skupiny. Pohupoval se a šklebil. Položil ruku kolem pasu nějakého muže a bratrsky jej stiskl. Muž na něj pohlédl s rozpaky a slabě se pousmál. Bodo s úšklebkem přikývl, pohupoval se a mlčel s ukazovákem přitisknutým na rty. Pak se nad oceánem rozprostřelo sluneční světlo, které zahnilo temnotu, a Salvo G vypjal svou dlouhou, impozantní postavu k nebi. Ve zlatém ránu se jeho ruce třásly, hlavu měl zakloněnou a oči zavřené. Shromážděním, před jehož očima černý oceán zezlátnul, projel užaslý šepot. „Boží syn povstal a vyhnal ze země temnotu!“ zanotoval Salvo G. „Chvalme Hospodina!“ „Amen!“ odpověděl Bodo zvučným, radostným hlasem. „Amen, bratře!“ „Amen,“ řeklo pár následovníků, ale váhavě – amen obvykle neříkali. „V této chvíli zjevení spojíme ruce, ať cítíme procházet Kristovu

lásku!“ řekl Salvo G, odvrátil se od oceánu a hledal mezi tvářemi nezvaného hosta. Než ho mohl zahlédnout, skupina spojila ruce a utvořila velký kruh a pak začala zpívat píseň, kterou pro tuto příležitost napsala jedna z žen. Bodo vytáhl foukací harmoniku, kterou před týdnem koupil od jednoho černouše ve Fillmore, a vrhl se do kruhu. Začal tancovat a hrát na harmoniku. Zpěv umkl. Skupina se ještě pořád držela za ruce, ale jejich paže ochably. Salvo G vstoupil do kruhu za Bodem. Rozkročil se a řekl. „Budeš muset odejít. Rušíš naši pobožnost.“ Salvo G měl na sobě bílou splývavou róbu s černou šerpou. Bodo měl na sobě ty samé džíny, které nosil poslední tři neděle, bundu z ovčí kůže (teď už špinavou a s velkou trhlinou na rukávu) a kanady do vietnamské džungle. „Slunce, Sranda a Děcka!“ řekl Bodo. „Bůh je láska! Velikonoce jsou symbolem Roku jedna! My všichni mládnem!“ „Řekl jsem, že budeš muset odejít, příteli. Svými názory všechny zatěžuješ. Okrádáš nás o společnou energii.“ „Jápak to?“ řekl Bodo. Už netančil, jen se pohupoval. „Kam bych ji dal? Není tu dost místa. Energie naplňuje každíček kousek vesmíru. Patří nám všem!“ Ruce se začínaly rozpojovat a kruh ztrácel tvar. „Příteli, jestli se k nám chceš přidat, jsi vítán. Ale musíš být klidný.“ „Vy prostě jen nechcete, abych zpíval a tancoval. To je furt ta stará písnička. Jeden chlápek, co buzeruje všechny okolo. Pojďte se všichni svlíknout! Svlíknem se a budem tancovat na pláži! Plavat pro Ježíše! Pojďte se válet v písku! Pojáte „Odstup, Satane!“ zahřměl Salvo G a umlčel Boda v půli věty, překvapuje ho silou svého hlasu. „My se nedáme zaplést do násilí,“ řekl Salvo G. „Přejeme ti mír, bratře, a nechť jsou ďáblův z tvého srdce vypuzeni.“ Otočil se a dlouhými kroky rázoval pryč, následován svým stádem.

Bodo počkal, dokud všichni nezmizeli a ráno opět neutichlo, a pak šel ke stromu, o který opřel svou hondu. Otočkou vyjel z parku a dostal se na Great Highway. Až do Los Angeles jel celou cestu podél pobřeží.

* * *

L. A. bylo šílenství. Bodo se na své omlácené hondě prodíral smogem a rojící se dopravou na dálnici. Něco takového ještě nikdy v životě neviděl. Chtěl najít astrologa Bruce Kinga. Rád by se Bruce optal, co má za lubem. Rád by ho požádal, aby to znovu promyslel. V San Franciscu trávil Bodo celé dny v Ustřední knihovně za City Hall a jednou z věcí, kterých si při své četbě povšiml, byl nedostatek upřímnosti, pokud šlo o roli amerických duchovních vůdců. Tento nedostatek upřímnosti prostupoval všemi vrstvami. Na Bruce Kinga se zaměřil z rozmaru, jako to dělal se vším, důvěřoval silám ve svém nitru. Chtěl se Bruce vyptat na předměty, které vyrobil, na Prach rychlého štěstí, Odstraňovač smůly ve spreji, spiritistickou tabulku, křišťálovou kouli a pozlacené medaile svatého Kryštofa. Na jeho Davidovu hvězdu, egyptského skarabea a svaté kříže. Chtěl slyšet vysvětlenu toho všeho. Chtěl poskytnout Bruceovi pár důvěrných informací, které Bruce při čtení hvězd očividně nepochopil – o Roku jedna, o nebezpečí zrcadel, o prospěšném účinku Slunce, Srandy a Děcek, o škodách, které napáchá užívání určitých negativních slov, a jak by – s trochou důvtipu – mohla být tato slova přeměněna v pozitivní energii. Bodo začal ze své řeči pracně vylučovat negativa. Několik hodin se pokoušel nalézt srdce města. Neuspěl. Zdálo se, že tohle město žádné srdce nemá. Bylo to bezcenné monstrum bez centrální kontroly. Odbočil z dálnice a zajel do nákupního centra. Vešel do skleněné budky a začal listovat v objemném seznamu. Byla tu celá armáda Bruceů Kingů. Ve Žlutých stránkách se podíval pod astrologu, ale žádný tam nebyl. Zavolaal na informace. Bruce měl neveřejné číslo. Ale Bodo se k němu dostane, protože pro něj má zprávu. V tomhle jeli všichni spolu, služebníci stejné Síly. Bodo zavolaal Sydneymu Omarrůvi, aby se zeptal, kde by mohl nalézt Bruce. „Je mi líto, ale pan Omarr momentálně není přítomen. Můžete mu zanechat vzkaz a on se vám později ozve. Jestli jde o vaši tabulku, mohu vám udat cenu do telefonu. Vy nám jenom zašlete údaje a šek a pan Omarr vám hotovou tabulku pošle do týdne.“ „Ne, ne! Tohle je důležité! Já jsem Frajer Bodo!“ Na druhém konci drátu bylo ticho. „Poslyšte, velice nutně se potřebuju spojit s Brucem Kingem. Můžete mi dát jeho číslo?“ „Je mi líto, pane, ale pan King nežije v Los Angeles. Působí v New York City. Přejete si jeho adresu?“ „New York City?“ „Ano, pane. Pokud byste si přál jeho adresu, bude mi potěšením vám ji sdělit, ale rozhodněte se, prosím, ihned – v této chvíli mám v kanceláři několik klientů.“ Bodo mlčky zavěsil a vyšel ven do horkého dne. Rozepnul si bundu z ovčí kůže a mával klopami tam a sem. Neuvědomil si, jaké je nesnesitelné horko. Celý se koupal v potu. Otřel si tvář hřbetem ruky a podíval se na ni. Po ruce mu stékaly pramínky špíny. Tam, kde špinu smyl pot, prosvítala růžová kůže. Posadil se na obrubník. Motorka byla opřená o telefonní budku. Potřeboval si odpočinout. Možná vezme bágel a hodí ho na voňavý, opuštěný kousíček trávy pod křehkým citroníkem. Ne, ne. Musí zpátky. Zpátky na sever. Zabloudil příliš daleko. Dostal se do epicentra hříchu a šílenství. Vstal z obrubníku a dotlačil motorku na asfalt. Neměl peníze, ale potřeboval benzin. Našlápl motorku a pomalu dojel k benzinové pumpě Texaco na vzdáleném konci obchodního centra. „Plnou,“ řekl. To, že Bodo neměl peníze, čerpadláře nijak nepotěšilo. Začal klít. „Rok jedna je tam, kde má být!“ řekl Bodo. „Slunce, Sranda a Děcka!“ Muž zakroutil hlavou. „Okamžitě ocud vypadni, kámo, než zavolám poldy,“ řekl. „Zasraný hipíci.“ „My všichni mládnem!“ řekl mu Bodo. Pak nastartoval a odjel.

* * *

V Santa Barbaře potřeboval Bodo opět natankovat. „Slunce, Sranda a Děcka!“ řekl. „Plnou?“ zeptal se pumpař. Byl to starý černoch. „Plnou,“ řekl Bodo. Pumpař strčil ústí hadice do nádrže a začal čerpat. „Božíku,“ řekl. „Vypadá to, jako dybys s toudlectou mašinkou projel krupobitím!“ „To sem udělal sám!“ řekl Bodo. „Aby mi ji neukradli!“ Muž se dál usmíval, plnil nádrž a vrtěl hlavou ve směsici porozumění a nechápavosti. „Nemám žádný prachy,“ řekl Bodo. „Hmm,“ udělal pumpař. Nepřestal plnit nádrž. „Však taky nevypadáš jako nákej milionář, to je jistý,“ řekl. Když byla nádrž plná, pumpa se zastavila. „No, doufám, že se dostaneš tam, kam máš namířeno,“ řekl pumpař. „Tu trochu benzínu ti daruju.“ „My všichni mládnem!“ řekl Bodo. „O tom já nic nevím,“ řekl pumpař, „ale – hodně štěstí.“ „Majetek nemá žádnéj

význam,“ řekl Bodo. Muž potřásl trpělivě hlavou, stále se usmíval. „Chtěl byste moji motorku?“ zeptal se Bodo. Muž zůstařitel a pohlédli Bodovi do očí. „Ne, k čemu by mi byla.“ „Vemte si ji!“ řekl Bodo a podával mu klíček. „Ne, prostě už jeď, za tebou je fronta zákazníků.“ „Oukej!“ řekl Bodo. Položil klíček na otlučenou nádrž, odvázel svůj batoh a šel pryč. Pumpař jej sledoval, dokud nezašel za roh. Lidé ve frontě začali troubit na klaksony, a tak vzal motorku, která stála opřená o sud na odpadky vedle hadic na vodu a vzduch, a zatlačil ji do garáže. Šouravě spěchal zpátky k pumpám, kde se zákazníci začali obsluhovat sami.

Bodo kráčet po ulicích Santa Barbary se spacákem pověšeným přes rameno a mířil k oceánu. Zaklepal na pár dveří a oznámil, že má hlad, čímž obyvatele Santa Barbary zcela zbavil slov. Dveře se mu zavíraly před nosem. Horko bylo k nevydržení a on se ve svém těžkém oděvu dusil, poprvé si naplno vědom jeho špíny a svého vlastního zápachu. Viděl nyní pouze jednu spásu očistu. Pláž byla prázdná. Ignoroval označení Soukromý majetek a vydal se rovnou přes písek, svlékaje si šaty v chůzi. Když se svlékl do pasu, sedl si a vyzul kanady a ponožky. V běhu ze sebe stáhl džíny, poskakoval přitom z nohy na nohu. Prádlo přestal nosit už dávno. S rozběhem se vrhl do vody až po kolena a pak se potopil. Byl dobrý plavec. Dokázal by plavat donekonečna. Hubený, šlachovitý Bodo Steiner, jehož záda se podobala mapě cesty, kterou si nedokázal vybavit. Vynořil se. V očích ho štípala sůl. Plaval na zádech daleko od břehu a mezi zuby vystřikoval vzhůru k nebi skromný, několikacentimetrový pramínek. Zavřel oči, vystavil se hřejícímu slunci a líně si přejel rukou po pohlaví. Když se dostal zpátky na břeh, běžel po pevném mokřím písku, v místě, kde se lámal příboj. Běžel, dokud neuschl, a pak se položil do písku tváří dolů, hlavu dal na stranu a zastrčil pod ni ruce. Spal báječným a bezesným spánkem a jeho tvář se opět jednou stala tváří dítěte.

Jeden z nich šlápl Bodovi jednou nohou mezi lopatky, chytil ho za vlasy a škubnul jeho hlavou dozadu a ten druhý mu zkroutil ruce za zády a dal mu želízka. Zvedli ho a do písku k nohám hodili jeho džíny. „Natáhni si je,“ řekli. Stál tu nahý a mžoural do slunce. Neměl ponětí o tom, kde je. Nevěděl, kdo je. Pokusil se zakrýt svou nahotu, ale ruce ho neposlouchaly. Nějak se stalo, že byly spoutány za jeho zády. Části jeho těla se spojily dohromady. „Řek sem, aby sis natáh ty zatracené kalhoty! Slyšels?“ řekl první polda. „Co je to s tebou? Seš hluchej? Natáhni si je, zatraceně!“ „Jak se menuješ?“ řekl druhý polda. Bodo se podíval z jednoho na druhého. „Copak ty nevíš, jak se menuješ? Jack? Henry? Bill? Tak jak?“ Jeden z nich mu ji napálil. Bodo upadl s rukama přišpendlenýma dozadu a jeho záda se vtiskla do horkého písku. Neřekne jim to. Nikdy. „Ježíšikriste, to ti snad máme ty kalhoty natáhnout?“ „Kdo potřebuje kalhoty?“ řekl Bodo. „Proč vy si ty svoje nesundáte? Slunce, Sranda a Děcka!“ Ti dva poldové se podívali jeden na druhého a zavrtěli hlavami. Tohle byla nebezpečná situace. Opatrně, dvěma prsty, přinesli k ležícímu Bodovi jeho džíny. Nechtěli se dotýkat jeho špinavých gatí. Také nehodlali zpochybňovat své mužství tím, že by jinému chlapovi navlékali kalhoty. Byli na otevřené pláži přímo ve výhledu plážových chat. Věděli, že lidé v chatách je sledují, aby viděli, jak si poradí. Někteří, jako ta stará ženská, co si stěžovala po telefonu, mají dalekohled, kterým pozorují oceán. Bůh ví, co tam hledají. Skvrnu na obzoru. Záblesk naděje. Teď se těmi dalekohledy dívají na ně, jak tady stojí nad nahatým chlapem. Když ho zmlátí, nebude to vypadat dobře. Když mu pomůžou do kalhot, jakpak to bude vypadat? Budou to muset risknout a sundat mu pouta. Sundali mu tedy pouta a Bodo vklouzl do džín. Škubnutím ho postavili na nohy, opět mu ruce spoutali dozadu a pendreký ho poháněli k hlídkovému vozu, který stál na silnici hned nad pláží. Po cestě neochotně posbírali zbytky jeho šatů. Už tři dny leží Bodo v cele na svém kavalcí. Ráno mu donesou mňavý hrneček kávy, kousek suchého toastu a misku vloček v řídkém vodovém mléce. Pozdě odpoledne mu dají dva sendviče se salámem. Holá žárovka se za soumraku sama rozsvítí a za úsvitu zhasne. Strážce Boda zásobuje dvěma balíčky camelek denně a on si zapaluje jednu od druhé. Všechny vykouří a pak tráví dlouhé hodiny prohlížením krabičky, pyramid, palem a velblouda samotného. Přemýšlí o Tigridu a Eufratu. Jeho hlava začíná přetékat novými teoriemi a on mizí v Egyptě, zatímco elegantní doprava tam venku v Santa Barbaře přede pod kalifornským sluncem. Čtvrtého dne byl z cely odveden do malé místnosti bez oken, s kobercem ode zdi ke zdi. Byl tam stůl a dvě židle. Židle na vzdálenější straně stolu byla vlastně polstrované otočné křeslo, a tu druhou židli s rovným opěradlem tvořila konstrukce z umělé hmoty a odlehčených trubek. V otočném křesle seděl muž přibližně Bodova věku, tak kolem třiceti. Usmíval se. Byl oblečen neformálně do pohodlných kalhot a sportovní košile. „Ahoj,“ řekl. „Jsem William Blake. Neposadíš se?“ Bodo zvedl hlavu. „Ano, já vím,“ řekl William Blake. „To je jméno, co. Ale prosím, posad se, ať můžeme začít.“ Bodo si sedl. William Blake se usmál. „Řekli mi, že ses koupal v Adamově rouše.“ řekl. „Fajn jsem si zaplaval,“ řekl Bodo. „Věděl, že jsi na soukromé pláži?“ „Soukromá pláž?“ řekl Bodo. „Ano. Neviděl jsi značky?“ „Značky a symboly,“ řekl Bodo. William Blake se opět usmál. „No, svým jednáním jsi rozrušil pár starých dam. Proč jsi to udělal?“ „Abych se očistil. A osvěžil. Abych se cejtíl líp. Šel jsem v tom vedru kolem, ve špinavejch hadrech a v bundě z ovčí kůže. To nebylo dobré. Byl jsem v L. A. Město hříchů. Los Angeles nemá střed, je to velký kýčovitý monstrum bez centra. Musím se dostat zpátky do San Franciscu.“ „Ale? Řekli mi, že nemáš žádné doklady. Že jsi neuvedl svoje jméno.“ „Žádný doklady?“ Bodo zvedl ruce a pomalu je obrátil, aby to oči Williama Blakea viděly, pak zadupal nohou na podlahu, aby to jeho uši slyšely a zavrtěl celým tělem. „Tohle jsou moje doklady,“ řekl. „Ale no tak. Vždyť ty víš, co myslím. Ty víš, o jakém druhu dokladů je řeč.“ „Číselný kódy.“ „Jméno by stačilo.“ „Ale to je taky číselnej kód! Když ti řeknu své jméno, tak to máš celý. Série čísel, který ti řeknou, že víš, kdo jsem.“ „Nebudu se s tebou hádat. Chci ti pomoci se odsud dostat. Možná si to neuvědomuješ, ale máš proti sobě velice nepříjemná obvinění.“ „Obvinění?“ „Správně. Obvinění.“ „A jaký třeba?“ „Třeba sexuální perverze.“ „Sexuální perverze?“ „Správně. Tady jseš v Santa Barbaře, ne v San Franciscu. Takže proč mi neřekneš své jméno? Já jsem ti svoje řekl. Udělal to tady ještě někdo jiný?“ „Ne.“ „Tedy?“ „Tedy co?“ „Jméno.“ „Bodo.“ „Bodo?“ „Bodo Steiner.“ William Blake se opřel v křesle a hleděl na Boda Steinera. „Nevěříš mi,“ řekl Bodo. „Co je to za jméno – Bodo?“ „Je německý.“ „Ty jsi z Německa?“ „Proč si neprojeďš moje data, ty ti řeknou celej příběh.“ „Chceš si hrát na chytráka?“ zeptal se William Blake. „Fajn, jen tak dál. Jenže víš, ty tady nejsi kvůli

dopravnímu přestupku nebo kvůli řízení pod vlivem. Jsi tu pro nemravné obnažování. Perverzi. Kvůli něčemu takovému odsunou data, o kterých mluvíš, stranou a půjdou ti po krku. Proto teď spolu mluvíme. Chtějí po tobě čestné skautské, že už to víckrát neuděláš. Takže mě tady nekrm takovýma sračkama. Prostě odpovídej na otázky a já se tě pokusím odsud dostat. Ale jestli mi hodláš valit klíny do hlavy, dám ti zabrat tak, že se ti o tom ještě nikdy ani nesnilo.“ William Blake vytáhl z aktovky, ležící vedle něj na koberci, nějaké formuláře. Bodo rozluštil nápis, který viděl vzhůru nohama. Wechslerova inteligenční stupnice dospělých. „Oukej, Bodo. Prostě odpovídej na otázky co nejpravdivěji a tak jednoduše, jak jen to půjde, ano?“ „Jasně.“ „Co myslíš tím Slunce, Sranda a Děcka?“ „To je království San Franciska. To, co není Slunce, Sranda a Děcka, nestojí za to, aby ses s tím otravoval. Je to triáda. Věčná konstanta. Nemusíš si to pamatovat. Prostě to existuje.“ William Blake si odkašlal a opřel se v křesle. Začal s nahodilými otázkami a dostal víc, než očekával. Test měl zabrat přibližně asi hodinu, ale další podobné otázky by ho mohly přivést k něčemu, co by ho tu uvázalo na celý den. Na to bylo venku příliš krásně. William Blake měl na práci i jiné záležitosti. Půjde rovnou k jádru věci a rychle to zabalí. „Bodo, co tu vidíš?“ ukázal William Blake na hnědou stěnu. „Zed“, řekl Bodo. „A Bodo, co by se stalo, kdyby ses pokusil tou zdí projít?“ „To je různý.“ „Cože?“ „To záleží na momentálním tempu metabolismu v mém mozku“, řekl Bodo. „Myslíš si, že je možné tou zdí projít?“ „Jasně, lidi to dělají pořád.“ „Pořád?“ „Už se to stalo.“ „Opravdu?“ „Jogini to dělávají.“ „Můžeš to udělat ty?“ „Možná.“ „Už jsi to někdy udělal?“ „Ne.“ William Blake si udělal poznámku.

Třebaže se William Blake snažil zvládnout monotónní test co nejrychleji, výsledek trval déle, než zamýšlel. Bodo mu podával fascinující odpovědi. Byl dobrý prognostik. Byl zajímavý. Určitým způsobem se mu dalo i porozumět. Příliš mnoho z těch, kteří si přicházeli pro pomoc, se nacházelo ve stavu jakéhosi ohromení. Neměli žádnou představu o tom, co je trápí. Byli patetičtí a zajímali se a koktali a někdy se zhroutili v slzách. Takoví pacienti byli skoro vždycky chudí a bývali odesláni do státních institucí nebo do středisek skupinové terapie – což byly džungle, ve kterých si je předávali z ruky do ruky. Bodo byl zajímavý, ale příliš chudý, než aby se s ním obtěžoval. Ovšem, bylo tu také sexuální hledisko – byl to hezký hoch. Pevné tělo, bronzová pokožka, rozčuchané blondáté vlasy, vyšisované sluncem. . . ah, William – ne, ne, ne! Ještě pár otázek a nech ho jít. „Bodo, ty přece víš, proč jsi tady, že ano?“ „Jasně. Jsem sexuální úchyl.“ „Já bych o tom nežertoval.“ „Kdo tady žertuje?“ William Blake byl náhle ve střehu. Že by ho Bodo balil? Bodo na protější straně stolu měl na tváři vyčerpaný úšklebek. „Víš, co říkala ta žena, která kvůli tobě volala?“ „Ne.“ „Říkala, že jsi splýval na zádech a masturboval.“ Bodo zavrtěl hlavou a sklopil oči. Zničehonic na něj padla únava a on cítil, jak se napětí v něm prohýbá pod vlastní vahou. William Blake se naklonil dopředu. „Dělal jsi to?“ zeptal se. Přemohl nutkání natáhnout se a položit ruku na Bodovu paži. „Ne“, řekl Bodo, který stále vrtěl hlavou a hleděl do země. „Jen jsem si šel zaplavat. Chtěl jsem jenom. . . Jenom se chci vrátit do San Franciska.“ William Blake se opřel zpátky do křesla, které zavržalo jako paluba lodi. Oba to zaskřípění slyšeli a v jejich myslích se vynořil obraz lodi na moři a pocit zvláštního míru. William Blake pocítil s Bodem náhlou spřízněnost. Dohlédne na to, aby se dostal domů. Bude to jeho dnešní dobrý skutek. „Oukej, Bodo“, řekl a teď se natáhl a dotkl se jeho paže, ale byl to jiný druh doteku. „Pomůžu ti zpátky“, řekl a stiskl knoflík, ukrytý pod stolem.

* * *

Otočil klíčem a vstoupil dovnitř. Majitel tu sice nechal původní zámek, ale všechno ostatní se změnilo. Stěny byly přemalovány a okna umyta zevnitř i zvenčí. Někdo vyměnil závěsy a vyleštil parkety. Všechny známky Bodovy přítomnosti byly odstraněny. Procházel prázdnými pokoji, vdechoval vůni čerstvé barvy a leštěnky. Šel do koupelny; porcelán se jen blyštel. Stál před zrcadlem a poprvé po mnoha měsících spatřil tvář toho, kým se stal. Venku se na město snesla noc a z oceánu se tiše dovalila mlha. Opustil byt, došel k Oak Street a vztyčil palec.

Když dorazil do Rena, dostal práci jako metař v jednom z menších kasin. V poručenském útulku v aleji se mu dostávalo jídla a místa ke spánku. A pak přišla neděle a on to udělal. Stál v chrámové síni a poslouchal kázání. Bylo to kázání ušité Renu na míru. Dobrý otec dělal co mohl, aby sloučil Kristovo učení s hráčskou vášní. Byla to polední mše a bylo plno. Když kněz dokončil kázání, jež bylo díkybohu krátké, přešel ke starodávnému církevnímu rituálu a začal s přeměnou chleba a vína v tělo a krev Krista. Pozvedl hostie a ministrant se dal do vyzvánění. Hráči klečeli se skloněnými hlavami. Naparfémované ženy měly na hlavách klobouky. Muži měli dozadu ulízané vlasy a byli cítit vodou po holení. Všichni dohromady se potili v podpažích a kostel byl plný pachů. Bodo prošel ústřední uličkou po čtyřech. „Bůh je pes!“(*) prohlásil. „A pes je Bůh! My všichni se vracíme k Roku jedna! Slunce, Sranda a Děcka!“ A rozštěkal se jako pes. Když se dostal do přední části kostela, napřímil se. Venku bylo chladno a on byl bez bot. Měl na sobě jen džíný a špinavé tričko. Oči mu nadšeně plály. Stál tváří v tvář knězi a štěkal na něj a kněz odložil tělo a krev Páně a šel telefonovat. Bodo se obrátil a hleděl na shromážděné. Většina z nich ještě stále klečela, ale někteří z mužů vstali. Než mohli zareagovat, Bodo se opět vrhl na všechny čtyři a se štěkotem proběhl uličkou zpátky, ven ze dveří a dolů po schodech kostela.

Našli ho na záchodě benzinové stanice. Seděl na hajzlíku s nataženými kalhotama a rukama složenými v klíně. Nekladl žádný odpor, ale stejně mu dali co proto, když ho vlekli k autu a uštěďřovali mu tvrdé, rychlé údery a štulce do citlivých částí těla, jak se tomu naučili při výcviku. Vezli ho s vyjící sirénou a s blikajícími červenomodrými světly do centra. Ležel na zadním sedadle, ruce měl opět spoutané za zády a hleděl na podlahu: na kousky staniolu z cigaretových obalů, na zaschlé skvrny od krve a částečky špíny a písku. Celé zadní sedadlo bylo zamířováno pletivem. Šok z toho, co udělal, ho srážel dovnitř sebe sama. Měl pocit, jako by padal do hlubokého tunelu z masa a

krve, a jako by zářící bílé světlo, které bylo na začátku toho tunelu, bylo stále menší a menší, jak se od něj vzdaloval. Jakmile ho měli v cele, jejich zloba zmizela. Všichni teď byli součástí stejného systému. Bodo přecházel po cele a přitom jim kázal. Rány a štulce ho ani v nejmenším nezměnily. Obdivovali ho za to. Příliš mnoho chlapáků se jim složilo k nohám jako malé děti, ale Bodo ne. „Slunce, Srand a Děcka!“ řekl jim. Už si na to zvykli jako na televizní reklamu. Bzučelo jim to v hlavách pořád a pořád dokola – když jeli domů po šichtě na stanici, když políbili své ženy v kuchyních svých domovů, když brali do náruče děti a líbali je na dobrou noc. „Rok jedna!“ – ten si pamatovali také. Téměř všechno, co řekl ten blázen, který pochodoval po cele, se jim zapsalo do hlav. Nedávalo to sice smysl, ale bylo to tak. Přivedli dolů seržanta ze služebny, aby viděl to jejich číslo, a on zašel pro poručíka a dva detektivy v civilu z protinarkotického. „Čím myslíte, že je sjetej?“ zeptali se těch detektivů. „Já nevím,“ řekl jeden. „To je těžký říct. Může to bejt cokoli.“ Celý den přecházel po cele a vyvolával ty svoje slogany, až nakonec ostatní vězňové v celách, ve snaze umlčet ho, začali překřikovat jeho i sebe navzájem. Když pro něj po dvou dnech konečně přišli, ještě pořád ho to drželo. Vedli ho chodbou v poutech a s ostrahou na obou stranách a zavedli ho do jedné místnosti k výsledku. „Ano, dokážu procházet zdmi,“ řekl Bodo ještě dřív, než stačil muž na protější straně stolu promluvit. „Taky umím lítat po nebi. Slunce, Srand a Děcka!“ „Vemte ho do špitálu,“ řekl muž na druhém konci stolu. „Dejte ho na léčení.“ * * *

Sestra a dva zdravotníci na příjmu se pustili do práce. Vzali jeho věci a zapsali je. Dali je do drátěného košíku a zařadili pod „S“. „Pojď za mnou,“ řekl jeden ze zdravotníků. Otevřel dveře a ohlédl se, aby se podíval, jestli ho Bodo následuje. Druhý zdravotník se opíral o zeď.

Kráčeli dlouhou chodbou, do které nepronikalo žádné světlo zvenčí. Bylo tu pouze umělé osvětlení. Žárovky byly rozmístěny tak, že úseky mezi nimi přecházely z jasu do šera a zase zpátky do jasu. Na konci chodby odemkl zdravotník těžké kovové dveře a pak pokračovali další chodbou, napojenou na tu první v pravém úhlu. Ani tato chodba neměla přímé osvětlení. Na konci druhé chodby přišli k dalším zamčeným kovovým dveřím, které vedly do takřka prázdné místnosti. Byla tu jen dřevěná lavička, nad níž visely háky, a vykachlíkovaný kout s chromovanými sprchovými hlavicemi a kohoutky trčícími ze zdi. „Svlíkni se,“ řekl zdravotník Bodovi. Bodovi se nechtělo svlékat se. Vtom se objevil druhý zdravotník; přišel dveřmi, kterých si Bodo dříve nevšiml. „Prosím, sundej si šaty a osprchuj se,“ řekl druhý zdravotník. „Slunce, Srand a Děcka!“ řekl Bodo. „Pojďme se osprchovat všichni!“ Zdravotníci si vyměnili pohledy. Menší z nich, ten, který vedl Boda chodbami, se otočil a vrátil se tam, odkud přišli. Ten druhý si s úsměvem založil ruce a opřel se o zeď. Bodo mu začal vysvětlovat, jak byl utvořen svět a jaký tvar na sebe eventuálně vezme. Zdravotník se nepřestal usmívat. Pak se ten mrňous vrátil se sestrou, která nesla stříkačku na chromovaném táčku. Svalili Boda na podlahu. Stáhli mu kalhoty ke kotníkům a sestra mu dala injekci. Bodo ještě chvíli vzdoroval a pak cítil, jak se začíná odpoutávat sám od sebe. Vznášel se nad sebou. Byl oddělen. Něco uvnitř něj usilovalo o spojení s tělem, ale nefungovalo to. Nemohl se dostat zpátky do sebe. Zvedli jeho tělo, vysvlékli je z šatů, strčili je pod sprchu a pustili vodu. Dali tělu do rukou kostku mýdla a řekli mu, aby se umylo. Ruka začala nesouvisle pohybovat mýdlem. Pak tělu pokynuli, aby vyšlo z vody a sedlo si na kovovou stoličku. Namydlili jeho hlavu mýdlem. Poslali je zpátky pod proudící vodu a pak je vytáhli a usušili. Sestra přihlížela. Zdravotníci byli pořádně zmáčení, budou si muset převléknout uniformy. Drsně Boda utírali. Neměli z něj radost. Sestra jim něco řekla a pak odešla. Když byla pryč, mrňous popadl ručníc, kterým Boda sušili, a švihl ho přes genitálie. Bodovy ruce se zpomalně pohnuly, aby tělu poskytl nějakou ochranu, ale ručníc udeřil znovu a mozek zaznamenal zprávu o bolesti ve spodní části těla. Bodo zavrtěl hlavou v lehkém údivu a z očí mu vytryskly slzy, ale ručníc udeřil znovu a zdravotníci se smáli. „Ty mrňavej sráčí,“ řekl ten malý zdravotník. „My tě naučíme tvářit se tady jako Bůh všemohoucí. Než s tebou skončíme, dáme ti jednu dvě lekce.“ Pak ho oblékli do zeleného pyžama a dali mu oranžový župan. Župan neměl knoflíky ani pásek, kterým by se dal zavázat. Na nohy mu nazuli bavlněné trepky s gumou po stranách, aby pasovaly každému.

Bodo ležel v posteli. Všude kolem něj se ozývalo hluboké oddechování. Jeho postel stála v řadě identických postelí. Z chodby sem otevřenými dveřmi dopadalo světlo. Svítalo mu přímo do očí, kde se koncentrovalo a nutilo jeho oči, aby se zavřely, ale on se snažil udržet je otevřené. Bojoval se spánkem. Byl čistý. Byl neposkvrněný. Necítil sám sebe. V posledních týdnech žil se svým pachem a ten byl nyní pryč. Nikde kolem nebyl žádný známý pach. Prostěradlo, na němž ležel, se uvolnilo a klouzalo po igelitu, který chránil matraci. Vlněné vlákno přikrývky ho přes tenké vrchní prostěradlo a pyžamo škrábalo na kůži. Aniž by zavřel oči, odvrátil hlavu od světla a pokusil se myslet, pokusil se znovu spojit dohromady své tělo a mysl. Pak usnul.

Když zdravotník strčil hlavu do pokoje, byla ještě tma. „Oukej, všichni vstávat!“ řekl hlasitě a stroze a zase zmizel. Bodo otevřel oči. Hleděl do očí muže na posteli po levé straně. Muž na něj chvíli zíral a pak se otočil na druhou stranu své postele a přetáhl si pokrývky přes hlavu. Bodo se posadil a rozhlédl se kolem sebe. V pokoji bylo pět dalších mužů a všichni si přetáhli pokrývky přes hlavy. Zdravotník se vrátil a donutil je všechny vstát. Ustlali si postele a natáhli přes ně stejné přehozy. Pak se ve svých pantoflích odšourali do společenské místnosti. Televize už běžela a meteorolog právě hovořil o výších a nižích. Ve společenské místnosti už nějací muži byli, někteří se usadili před televizí nebo listovali ve starých časopisech, jiní hráli karty a někteří jednoduše seděli s nataženými nohama a s rukama vraženými do kapes županů. Na nebi se objevilo první světlo, a tak se Bodo postavil k oknu a čekal na slunce. Nebyly tu žádné mříže a jak slunce stoupalo výš a okolní pozemky byly zřetelnější, viděl, že tu nejsou ani zdi. Pak přišli do společenské místnosti dva ošetřovatelé, kteří před sebou tlačili vozík, a muži se postavili do řady. Ošetřovatelé podali pacientům spolu s léky malé papírové kelímky, zpola naplněné čistou vodou. Když byli hotovi, přišli za Bodem k oknu. „Ahoj nováčku,“ řekl jeden z nich přátelským hlasem. „Slunce,“ ukázal Bodo přes okno. „Tvoje léky,“ řekl ošetřovatel a

natáhl dlaň, v níž spočívaly dvě malé pilulky.

Každého rána po medikaci šli muži do jídelny a posnídali. Ošetřovatelé se opírali o stěny s rukama založenýma na hrudi. Bodo nutil sám sebe myslet. Všiml si, že se vždycky opírají o stěny. Vždycky se opírají o stěny a mají přitom založené ruce. Všichni. Jakmile nemají nic na práci, jakmile se jim naskytne třeba i minuta a půl bez rozkazu, jdou a opřou se o zeď. A pak se mu myšlenky rozutekly a on si pohrával s jídlem. Občas se události v jídelně zvrhly špatným směrem. Pacient nedbal na příbor a začal jíst všechno rukama maso, bramborovou kaši – prostě všechno. Obvykle to zvládli zdravotníci snadno. „Jen se na sebe podívejte, pane Jonesi, podívejte se, jaký nepořádek tu děláte před všemi svými přáteli. Nestydíte se?“ A pan Jones svěsil hlavu a nechal se vyvést z místnosti, někdy dokonce v slzách. Ale jindy zavdalo namáčení prstů do teplých brambor a šťávy pacientovi podnět ke zvláštnímu vzrušení a než bys řekl švec, nabíral kaši plnými hrstmi, s tváří zalitou štěstím si ji plácal na hlavu a vydával přitom vrnění a broukání. Když došlo k tomuhle, pokud se ošetřovatelé neodlepili od zdí a nezasáhli opravdu rychle, rozšířila se nákaza na každého a všichni kolem sebe začali pleskat kaši se šťávou. Jídelna byla místem, kde se věci otáčely špatným směrem nejnepříjemněji. Pokud šlo o jídlo, bylo v něm něco, co dokázalo podnítit rebelii i v nejpoddajnějších pacientech, a přestože bylo tak bez chuti, jak to jenom šlo, stávaly se tyhle věci pořádkem, a pro ošetřovatele to byla nejpříjemnější část dne.

Celý den naplňovala rutina. Po snídani vykonávali muži domácí práce – utírali podlahu, prach, myli okna. Pak měli volno a mohli si sednout ve společenské místnosti nebo jít ven na zahradu. Jestliže šli ven, směli se setkat se ženami z jiných oddělení. Mohli si posedět na houpacích nebo sjet skluzavku. Chodit kolem dokola po bahnitých cestičkách mezi skalkami. Navštívit malou kantýnu, kde občas čekávali návštěvy. Ale nikdo nechodil ven. Jejich léky je poutaly ke společenské místnosti, kde sledovali televizi a civěli do časopisů. Ve společenské místnosti byl kulečník a čas od času někdo šel a odšťouchl pár kouli. A taky tu byl pingpongový stůl. První den se Bodo vrátil ze snídáně a těžce dosedl do pohodlného křesla u okna. Sledoval den, jak přichází a odchází. Před obědem mu dali další léky. A před spaním opět. Ponořil se do spánku. Třetího dne zanechal pokusů spojit mozek s tělem. Projela jím jiskra varování. Teorie a slogany v kanálech jeho mozku se rozředily. Hledal ve větší hloubce a našel skrytou sílu. Když mu potom dali léky, vložil je pod horní ret a spolkl vodu. Šel do koupelny a vyplívl prášky do mísy a jak tam tak kroužily, jejich okázalé barvy kontrastovaly s bělostí porcelánové mísy. Spláchl je.

Už tu byl týden a dosud s ním nikdo nemluvil. Nikdo ho nevyšetřil ani nezařadil. Jeho složka ležela na stole ředitele. O tom, co bude s mužem, který štkal na Boha, musí rozhodnout ředitel, ale ředitel tu nebyl. Byl na rybách. Bodo začínal být na obtíž. Čerl rutinu nepřetržitými otázkami. Na člověka sjetého stelazinem byl nemožně aktivní. „Slunce, Sranda a Děcka!“ vyzpěvoval k ostatním pacientům. Věnovali mu žalostné úsměvy, záporné vrtní hlavy nebo prázdný pohled. „Ne takhle! Takhle!“ řekl jim a souhlasně kýval hlavou nahoru a dolů. Chodil na různé procházky po rozbahněných stezkách. Rozhoupal houpáčku tak vysoko, že se málem převrátila. A ostatní pacienti se shromažďovali u okna ve společenské místnosti a dívali se, jak se houpe. Dívali se, jak se klouže na skluzavce. Dívali se, jak kvůli nim tancuje na zelených trávnících. Dívali se, až z toho zneklidněli a začali přecházet sem a tam. Byla jim zvýšena medikace a oni se zase uklidnili a vytratili se od okna.

Netrvalo dlouho a zjistili, co Bodo dělá. Nebyl první. Přistihli ho, když vyplivoval pilulky. Vzali ho do vypolstrované místnosti, tam ho přidrželi a dali mu do zadku injekci stelazinu. Drželi ho tam tři dny. Nosili mu jídlo rozmixované na kaši a cpali mu je do krku. Jeho myšlenky se vyrovnaly do bílé čáry. V hlavě měl vidinu bílé čáry, nesoucí se nekonečným, bezbarvým prostorem. Bílé pohyby v bílé nehybnosti. Upnul se na odstín. Pak droga trochu polevila, bílá čára se rozechvěla jako horká vlna a on se pokusil postavit se na nohy. Ale neměl žádný cit pro rovnováhu a jenom se svalil, jako velké zvíře s kulkou v srdci. Proto byl pokoj vypolstrovaný, aby ho ochránil před ním samým. Když uslyšeli, že naráží do zdí, přišli a zklidnili ho. O půlnoci třetího dne jej posadili na křeslo a dovezli do sprch. Dva ošetřovatelé ho vysvlékli z propocené pyžama a umyli ho. Strčili ho do postele a on prospal celých pětadvacet hodin. Den poté ho vzali k řediteli, který se vrátil z dovolené.

„Řekni mi, Bodo, co to znamená, Slunce, Sranda a Děcka?“ Tenká bílá čára se prolomila do těžké mlhy, která ležela na jeho mozku. Nad tou mlhou cítil sluneční žár. Slunce se pokoušelo proniknout. Seděl u psacího stolu naproti řediteli, třásl se v pyžamu a županu a čekal, až k němu sluneční žár dosáhne. Všechno ho bolelo a byl k smrti unavený. „Bodo? Slyšel jsi mou otázku?“ „Slunce se pokouší se ke mně dostat,“ řekl Bodo. „Zahřát mě.“ „Aha,“ řekl ředitel. „A kde je ti zima? Které místo potřebuješ zahřát?“ „Slunce je dobrý. Slunce je základ. Primární čísla jsou klíčem ke všemu dobru.“ „A co je zlo?“ Bodo zavrtěl hlavou. Zahlcovala jej bolest ze soustředění. „Olz,“ řekl. Pak jeho mysl udělala první divoké spojení po mnoha dnech. „Brylcreem!“ Trochu olzu ti helfne! Ředitel se usmál. „Ano, ano. Ale ty jsi mi neodpověděl.“ „Olz!“ řekl Bodo. „Olz, olz, olz!“ Ředitel ztuhl. Bodo se předklonil na židli a s každým olz propichoval vzduch prstem. „Olz, olz, olz,“ říkal a vyřázel ze sebe slova, jako by střílel z pistole řediteli do tváře. Ředitel si udělal poznámku. „Bodo,“ pokračoval ředitel a opustil téma Slunce, Sranda a Děcka, „co myslíš tím Rokem jedna?“ „Všichni se vracíme zpátky!“ řekl Bodo. „Zpátky do Roku jedna!“ „Kde je ten Rok jedna?“ zeptal se ředitel. Bodo na něj hleděl. „Uvidíte,“ řekl klidně. „Uvidíte.“

Ředitel a Bodo spolu absolvovali tři hodinová sezení ve třech po sobě jdoucích dnech. Tehdy ředitel zjistil, že v Bodově řeči se nevyskytují žádná negativa, že až dosáhneme Roku jedna, život bude jako dort se šlehačkou a že Bodo se nikterak nepřetvařuje, neboť si vytvořil alternativní realitu, do které se rapidně přemísťuje – jak to leží a běží. Bodo

žil ve světě fantazie. Byl paranoidní a schizofrenický. Trpěl primárním narcismem a byl maniodepresivní. Byl prostě ve srabu. Měl za to, že všechny věci jsou jenom nástavbou jeho samého, a pokoušel se zlomit sociální modely, do kterých se narodil, ve snaze vrátit se k syrovému prožitku. Snažil se osvobodit sám sebe od všech omezení. Když se ocitl zpátky na oddělení, začal opět vyplivovat léky. Ale dělal to obezřetně. Celou noc ležel ve tmě a civěl na stropní světlo v chodbě za otevřenými dveřmi pokoje a jeho mysl si zoufala z modelů myšlenek, které byly stále sofistikovanější. Ležel tiše a pozoroval, jak se jeho myšlenky vyvíjejí. V prvním týdnu po sezeních s ředitelem pečlivě zachovával rutinu, až náhle jednoho dne, právě když seděl u okna společenské místnosti a díval se ven na pozemky a na poušť za nimi, se v tkanivu jeho mysli objevil tenký řez. Prudce se otočil na židli. Nebylo tu nic, jen dva pacienti, kterým povlávaly župany od úderů zelených pálek, jimiž se snažili zasáhnout malý bílý míček. Tik-tok...tik-tok...tik-tok dělal míček, který poletoval tam a sem mezi pálkami, až zvedl Boda ze židle a vyhnal ho ven na hřiště. Tiše seděl na houpačce a cítil na sobě jejich oči, vyhlížející ze společenské místnosti. Usmívali se. Mávali mu. Oslovovali ho jménem. „Hej, Bude!“ volali. „Hej, Bude, chceš se projet v džípu? Pojd', Bude, pojd' se namočit do jezera! Hejbní kostrou!“ Bodo zavřel oči. Jeho ruce sevřely teplé propletené články řetězu houpačky a v jeho mysli se rozvířila galaxie vzpomínek a fantazií. Když oči opět otevřel, byly plné slz a on viděl, jak se k němu po travnatém svahu blíží dva ošetřovatelé. Sotva na něj položili ruce, rozkřičel se.

Strávil týden v zamčeném pokoji, vyřízený serentilem. Pak ho pustili zpátky na normální oddělení a během tří dnů přesvědčil polovinu pacientů, aby splachovali své léky. Muži se náhle začali potloukat po nemocnici, začali navazovat kontakty s ženským oddělením a jednoho dne se sestra podívala z okna a uviděla muže se ženou na houpačce. Venku byli i další muži a ženy, pár jich tiše sedělo na houpačkách a jeden stařec chabě postrkoval kolotoč a pokoušel se ho roztočit natolik, aby se mohl svést. Pohybovali se jako ve snu, váhaví a stále nejistí sami sebou. Nahnali je všechny zpátky, nadopovali je, a tím to skončilo. Boda předvedl k řediteli, s nímž se dostal do ostré hádky a musel být odvedčen personálem. Celý týden mu dennodenně dávali elektrošoky, a pak ztichl. Po zbytek léta se motal po oddělení a příležitostně zabloudil ven na pozemek, ale když pro něj přišli, vždycky se bez problémů vrátil zpátky. Postupně splynul s ostatními pacienty a přestala mu být věnována zvláštní pozornost. Až náhle jednoho rána, když ošetřovatel strčil hlavu do dveří a křikem budil muže, byla Bodova postel prázdná. Ředitel dal do oběhu rutinní oznámení pro dálniční hlídku a policii v Renu. Seržant ze služebny na stanici v Renu si pamatoval jméno. „Hej, Garrisone,“ řekl. „Pamatuješ si toho chlápka, toho cvoka, co štěkal v kostele?“ „Jó,“ řekl Garrison. „pamatuju. Slunce, Srand a Děcka, že jo?“ „Jó. Vypařil se. Zdrhnul jim ze cvokárny.“ „Jó?“ „Jó.“ „Myslíš, že se tu vobjeví?“ „Nevím. Co jinýho? Po dálnicích to moc daleko nedotáhne.“ „Možná chytne dobrýho stopa.“ „Pochybuju.“ „Proč?“ „Proč? Poslyš, kdo svezí chlápka, co štěká na Pánaboha?“

ČÁST V.

SEN

Postával u zdi kousek od Coffee Gallery s nataženou rukou a dlouho nic neřikal. Pak vydoloval slova. „Nějaký drobný?“ Ale znělo to chraplavě a dvojice ho minula bez jediného pohledu. „Nějaký drobný?“ opakoval pořád dokola, až se konečně dostavila překvapivá senzace v podobě čísi ruky, která se dotkla té jeho a zmizela stejně rychle, jako se objevila, a zanechala po sobě chladný dotek mince. Žil vedle bojleru ve sklepě činžáku na Gough Street, nedaleko North Beach. Na oplátku za přístřeší měl vykonávat příležitostné práce kolem domu, ale dny mýjely, aniž by byl musel něco udělat. Majitelka, stará Italka, mu přístřešek vedle bojleru poskytla ze soucitu, a on to věděl. Nikdy ji neobtěžoval. Nikdy jí nevykládal o Roku jedna. Zřídka o tom vykládal vůbec komukoli. Když jednou v noci zjistil, že je opilý vínem a že stojí na rohu ulic Green a Grant a křičí z plna hrdla Slunce, Srand a Děcka, přestal to říkat úplně. Celý den vylehával na svém lehátku v příšeří sklepa, vycházel až pozdě v noci a potuloval se po tichých ulicích. Někdy se procházel ulicemi až do svítání a když se vrátil do sklepa, často našel krajíčky kvašeného chleba a studené zbytky ze stolu paní domácí. Pojídal je nepřítomně, bez vděku či studu, a pak spal. Jednou v noci, když ležel na svém lehátku ve tmě, lapen mezi osamělostí své izolace a osamělostí tam venku na ulicích, začal hovořit sám se sebou. Jeho hlas byl hlubší a chraplavější a v odloučenosti sklepení mu byl cizí. Po několika větách se opět odmlčel, svinul se pod přikrývkou do klubička a vnímal přízraky, kradoucí se tmou. Město jeho snů bylo zredukováno do trosk a běsnící následek ohňových bouří nyní pomalu skomíral. Ozývalo se úpění dětí, které se křičily u svých raněných matek. Brzy opět nastane absolutní tma, v níž se děti spojí do band a budou se potloukat kolem, a pak začne opravdové utrpení, skutečný teror. Na dně jeho mysli ležely poházené útržky jeho minulosti jako rozbité panenky a on je namátkou zvedal a kabonil se na ně a někdy je poskládal jeden vedle druhého, podepřel je a ustoupil, aby je mohl prozkoumat. Odvodit z nich význam. Nebo útěchu. Cokoli. Nebyl si jist. Mezi ním a odpověďmi, které hledal, ležel jako nekonečné minové pole jeho vlastní klam. A tehdy uslyšel ten hlas. Bylo hodně po půlnoci a on si povídal sám se sebou už několik hodin. Dělal to celé měsíce a už se přestal bát vlastního hlasu i těch imaginárních postav, které se plížily tmou, otíraly se o jeho lehátko a opět se rozplývaly. Jejich podrážděný dech se mísil se zvuky kotle. „Slyšíš mě?“ řekl ten hlas.

U kuchyňského stolu v Beaumontu se přetlačuje seržant Jansen s Walterem Steinerem. Na čelech jim vyvstávají kapky potu. Jejich ruce se chvějí námahou. Oba jsou oblečeni do pracovních uniforem, kanad a nátělníků. Seržant Jansen je statný a robustní, Walter je popelavě bledý a vyžraný rakovinou. Žádný z nich nevyhrává. Bodo je pozoruje zpovzdálí. Jsou mu jenom čtyři. Jeho tělo je strnulé, oči zářivě zelené a jeho záda jsou brutální topografií. Na druhé straně pokoje stojí Alma. Bodo a Alma si přes stůl, u něhož oba muži zápasí, hledí do očí. A pak se k nim Alma začne přibližovat. Blíží

se a přitom si rozepíná knoflíčky na blůze. Pomalu přetáhne blůzku přes ramena a nechá ji sklouznout na podlahu do měkké, hedvábné hromádky. Vystoupí ze sukně a postaví se k Jansenovi ve svém obřím kombiné. Bodo pozoruje, jak se k Jansenovi tiskne a vine se po něm jako had. Nakloní se přes něj, vtiskne si jeho hlavu do řader a Jansenova ruka začne povolovat. „Nein!“ křičí Bodo. „Nein!“ Stojí jako přibitý na místě a svoje spuštěné maličké ručky tiskne do pěstiček. Na okamžik, jenom chvíli předtím, než Walter přišpendlí Jansenovu ruku ke stolu, Jansen vzhlédne k Bodovi a udělí mu poslední lekci. Jeho oči prozrazují něco o bolesti a paradoxu a o tom, že osamělost je pouze ozvěnou radosti. A pak je Jansen pryč, jako kdyby tu nikdy předtím nebyl, a oni nejsou v Beaumontu, ale opět v Německu, všichni tři sedí kolem kulatého stolu a Alma se natahuje a potřetí dolévá Bodovu sklenici mlékem. „Fypij to,“ říká. „Je to straš.“

„Řekla jsem, ‚Slyšíš mě?‘ “ Bylo to tu znova. Bodo cítil, že se vynořuje. Lidé, pohybující se v jeho mozku, opět zpomalili do nehybnosti a neživosti. Svět se rozbil na kousičky, které okamžitě zmrzly. „Co?“ řekl do tmy. „Kdo je to?“ „Pořád tě slyším mluvit “ „Kde jsi?“ „Bydlím v pokoji nad tebou. Slyším tě ventilačkou.“ Byl to ženský hlas. Bodo ležel ve tmě a mlčel.

* * *

„Prosím, odpověz mi,“ řekl ten hlas. Leží odkopaný na svém lehátku. Je zalitý potem. Ještě stále se třese kvůli tomu snu. Byl to skutečný sen, ne takové to mluvení nebo polospánek, do kterého často upadá. Byla to noční můra. „Já vím, že mě slyšíš,“ řekl hlas. Zhluboka se nadechl. „Ano, drahá, slyším tě,“ řekl. „Zdál se ti ošklivý sen,“ řekl hlas. Bodo a ten hlas se seznámili. Celé týdny spolu hovoří přes ventilaci. Řekla mu, jak se jmenuje, Annette, ale Bodo ji vytrvale oslovuje drahá. „Hodinky,“ řekl Bodo. „Šel jsem lesem po polštářích z listí a najednou se to listí změnilo v hodinky, miliony hodin a já se do nich začal potápět. Celý jsem se potopil a potápěl jsem se dál. Potopil jsem se fakt hluboko, ale vypadalo to, že to nemá žádný dno a že se budu potápět navěky, a celou tu dobu furt ten tikot! Všecky ty zatracené hodinky tikaly a tikaly a tikaly!“ Ruce měl položené podél těla a otevíral a zavíral pěsti. „Byl to ošklivý sen,“ řekla Annette. „Ano, drahá,“ řekl.

Občas postával v noci na ulici ve stínu a pozoroval její neurčitý obrys, který za průsvitným závěsem přecházel z pokoje do pokoje. Bylo to neosobní. Na ulici by ji nepoznal. Neřekl jí o tom, co dělá, ale věděl, že je to v pořádku. Znal pravidla. Věděl například, že by bylo proti pravidlům potkat ji náhodou na schodech ve tři odpoledne. Annette s náuční plnou nákupem, z něhož nahoře vykukuje televizní program, a Bodo s papírovou krabicí včerejších koláčů, posetou mastnými skvrnami. Stále víc a víc se živil koláči. Objevil se v pět ráno a civěl do okna. Když ho pekař uviděl, nedal to najevo, ale šel dozadu a vrátil se s papírovou krabicí. Otevřel přední dveře a položil krabici na chodník. Když dveře zavřel a vrátil se ke svým povinnostem, Bodo zvedl krabici a vzal si ji s sebou do sklepa. Pustil se do vylepšování svého příbytku. Přes vstup bez dveří pověsil kus staré pytloviny a z Čínské čtvrti si donesl odložené bedýnky – pevné krabice, po stranách potištěné záhadnými kaligrafy. Uložil do nich lampu a pár knih s oslíma ušima od Armády spásy. V kontejneru se smetím našel stočený koberec a položil ho na beton vedle lehátka. Za dva dolary si koupil tranzistorové rádio a někdy lehával potmě s rádiem u ucha a poslouchal sanfranciské diskžokeje. V takových chvílích lehávala potmě i Annette, tiskla k sobě polštář a se zavřenýma očima naslouchala ventilaci zdeformované hudbě.

* * *

V tom snu leží v kalhotách od pyžama v modravém horském chladu a čeká na smrt. Je natolik mladý, že čeká instinktivně a trpělivě. Pak noc vybledne a horizont daleko na jihu olemuje nízké slunce. Sníh je zaplaven zlatým světlem. Uhýbá před ním a utíká pryč všemi směry, ale už z něj vykukují ostrůvky jarní země a miliardy drobných sněhových krystalů planou a třpytí se jako diamanty. Dítě se uzamkne v tomto chladném přepychu krásy a začne se chystat k přechodu. Jeho oči se pomalu zavřou a pak stejně tak pomalu otevřou, ale v té chvíli je nebe a tančící světlo vytlačeno tvář, která se objeví jen několik centimetrů od jeho tváře a dýchá na něj svým teplým dechem. Mladík zjistí, že je živý, a napřímí se. Prudce se otočí a brodí se sněhem zpátky mezi stromy. Za chvíli se vrátí se dvěma dalšími hochy, kteří mají přes rameno zavěšené do plachtoviny zabalené pušky. Obstoupí ho a mlčky si ho prohlížejí. Sníh, do kterého se zavrtil, je purpurový krví. „Nezvládne to,“ řekne jeden z chlapců místním nářečím. „Bud’ ho dostanou Rusové, nebo zima.“ „Rusové už ho měli.“ „Ja, ja. So sieht’s aus.“ Třetí chlapec řekne. „Dáme ho do vozíku. Vezmeme ho s sebou.“ Sundá svůj roztrhaný kabát a podá ho druhému chlapci. Bez další diskuse opatrně zabalí dítě do kabátu a nesou ho k vozíku. Ale on je odnášen proti své vůli, a tak s nimi zápasí, dokud neztratí vědomí.

Sestoupili z kopců a život se proměnil v jízdu na vozíku, jízdu mezi následky destrukce, pod nočním nebem bez měsíce. Den tráví zalezlív v kapradí a křoví. Jemu se otevřel temný svět, skrytý pod povrchem země. Hmyz zdolává zeď jeho paže. Pavouci si přicházejí odpočinout na kotníky jeho rukou, něco mu šeptají svými chlupatými čelistmi, tančí své pavoučí tance na jeho mase. Usmívá se a pak se jeho pohled rozostří. Přestal se i vzpouzet. Jak týdny míjejí, ztrácejí malí vojákci všechnu předstíranou odvahu, která jim ještě zbyla, a opět se stávají chlapci. Vždycky jimi byli. Ze způsobu, jakým se chlubil i a holedbali, se dalo poznat, že to byly ještě děti. Nebyla v nich žádná úmyslná lstivost (tenkrát v oněch dnech nekonečných vítězství), jež byla k vidění u ostřílených vojáků i u ostřílených civilistů, kteří věděli, co je v sázce, a jaké by byly následky selhání. A pak se to stalo a chrti z pekla se se štekotem rozběhli po zemi. Od východu šel jeden hlas, že Rusy v Berlíně popadl amok, že znásilňují a rozsévají po městě zkázu. Chlapci, mladí vojáci, si přehodili pušky přes ramena a pustili se nazpátek. Míjejí vesnice a města. Rozbombardovaná města leží v rozvalinách. Vesnice zaujaly pevný

postoj a očekávají nepřítele. Modlí se, aby přišli Američané, ale vědí o Berlinu a hrozí se, že přijdou Rusové. Chlapci míří na jihozápad. Než dorazí do Mnichova, zbaví se pušek: hodí je do Isary. Zařadí se do nekonečného proudu lidí a táhnou svůj vozík k městu. Po celou tu cestu Američané s německými překladateli odstavují lidi na kraj silnice, vyslyší je a někdy je odvázejí v nákladních pryč. Chlapci nechají vozík vozíkem a ztratí se v polích. Hocha berou s sebou. Do města dorazí před soumrakem. Kradou se od dveří ke dveřím, ubírají se svou cestou mezi ruinami a skrovnými náznaky rekonstrukcí. Doklopýtají ke Clubhouse na Ludwig Strasse a čtou si nápis, který vítá mláď. Je to to nejlepší, co si pro mlčenlivého chlapce mohou přát. Položí ho ke vchodu, pod hlavu mu dají stočený kabát a přikryjí ho roztrhanou dekou. „Bleib hier, Jünge,“ řeknou mu a pak ho opouštějí. Chlapec hledí na ulici dlážděnou kočičími hlavami. Přejede rukou po jednom kameni. Ohmatává jeho obrysy, přejíždí prsty přes miniaturní příkop, který ho obklopuje a definuje, pečlivě zkoumá světlo šedavého rána a nekonečné moře kamenů, které se od něj táhne do prázdné ulice. Pak usíná. Narodila se 29. září a je tedy skoro přesně tak stará jako on. „Jsme oba Váhy,“ řekne mu. Mlčí. „Věříš v astrologii?“ zeptá se. Někdy mu položí pět, deset nebo dokonce i víc otázek po sobě, aniž by jí odpověděl. To potom zesmutní a oba mlčky leží ve svých oddělených postelích. Povšimne si, že v takových chvílích se věci zdají být srozumitelnější. Pomalu se učí tichu a její otázky se stávají vzácnějšími. On neví, kdy se narodil, proto neodpovídá. Má narozeniny jen „jako.“ Ředitel sirotčince rozhodl, že budou 23. září. A tak tomu i bylo. „Pamatuješ si, jaké to bylo, než tě přivezli do Ameriky?“ zeptá se. Z těch jejich nespočetných nočních rozhovorů skrz ventilaci si poskládala skicu Bodoova života a teď z něj doluje další informace, aby doplnila obraz. Když si Bodo uvědomí, co dělá, začne se vzpírat. Je drzý a vysmívá se jí. „Proč nejdeš sem dolů?“ řekne. „Bojíš se velkého zlého vlka? Nebo seš škaredka? Pod’ dolů a vlez si ke mně pod deku. Chceš vědět, co zrovna teď dělám?“ Neodpoví a on z ticha vyčte, že jí ublížil. Otevírá a zavírá pěsti a cítí slzy. V poslední době jsou tu pořád, bez jakéhokoli důvodu. Rázuje si to do kopce, aby se podíval na město, a najednou přijdou. Nebo se motá kolem a žebrá nahore na Grant Street. Nějaký drobný, řekne a oči se mu naplní slzami. A tak se jí vysmívá. Říká obscennosti. A v tichu, které vždycky následuje, pak leží naplněn prázdnotou a neví, proč to udělal. Až náhle jedné noci, po měsících života ve sklepení, se z hlubokého spánku vzbudí do stavu parádní jasnosti. Leží ve tmě, nehýbá se a z hloubky jeho mysli vyplouvá paměť, vyleptaná do jemných detailů. Vidí muže, většího než život sám, jehož velké ruce zvedají Boda nahoru, výš a ještě a ještě výš a všechna světská paráda padá do černé díry nicoty. A pak Bodo sedí rozkročmo na těch masivních ramenou, muž ho pevně drží za nohy a jdou, rázuji prostorem a Bodo je sluncem vesmíru a každíčký kout toho vesmíru je naplněn světlem a všechno je radost sama. Seržant Jansen, s Bodem na ramenou, vyšel dlouhým krokem z Clubhouse na Ludwig Strasse a Bodo ovinul paže kolem krku toho velkého muže a pevně sepal svoje malé dlaně. Opět v něm kypí život a Jansen se usmívá, když po tolika měsících ticha nad sebou slyší smích malého chlapce, a kolemjdoucí na ulici si nemohou pomoci a smějí se také. Bodo leží na zádech v temném sklepení, ruce má semknuté za hlavou a je ponořen do svých představ. Neslyší, že ho Annette volá.

* * *

Bodo vzal čtvercový kus látky, který ustríhl z velkého hadru, a pustil na něj vodu. Stál nahý před výlevkou ve sklepe. V jedné ruce držel kostku mýdla Ivory a v druhé ten hadr. Naposledy vyzkoušel výlevku, opatrně do ní vlezl a dřepl si jako při baseballu. Z tekoucího kohoutku nabíral vodu starým plastickým kelímkem a lil si ji na hlavu. Několikrát to zopakoval a pak si začal mýdlit vlasy. Oplachoval vlasy, dokud nesmyl všechno mýdlo a pak se pustil do mytí těla. Když byl hotov, vystoupil z výlevky na studený beton a čekal, až trochu oschne. Vzal zbytek látky, z níž odstříhl svou žínku, a utřel se, jak nejlépe mohl. Pak začal vedle bojleru poskakovat z nohy na nohu s rukama zkříženými na prsou. Když byl úplně suchý, ustrojil se do čistých šatů, které ráno dostal od Armády spásy. Pak se před výlevkou učešal. Na trubkách, jež se táhly od výlevky podél celé zdi, měl připevněný kousek zrcátka. V šeru sklepa vidí svou tvář jako síť hlubokých stínů a jam. Vyčistil si zuby ukazovákem a pastou a pak se vydal na stanici Greyhoundu, kde nasedl na autobus jedoucí dolů na poloostrov. Když seděl asi před měsícem v jídelně nad šálkem kávy, narazil v Chronicle na tento inzerát. „Sníte o tom stát se diskžokejem? Nyní máte šanci! Kupte si hodinu vysílacího času a pusťte si svoje vlastní desky! Staňte se na celou jednu hodinu diskžokejem na Rádiu L-O-V-E! Bližší informace...“ Šel rovnou za Číňanem do Hoosier Stick. Číňan ho sice nenechal dělat na place, ale práci mu dal – zametat po ránu za čtyři dolary na den.

Rádio LOVE sídlilo v třípatrovém domě na velice klidné ulici ve velice vznešené čtvrti. Byla to malá, tisíciwattová stanice, kterou tvořila skupina liberálně uvažujících vysokoškolských absolventů a kterou financoval jeden bohatý excentrik z Texasu. Vysílali pouze ten nejnovější, nejprogresivnější acid rock – hudbu, skrývající poselství. Jelikož si potřebovali taky nějak vydělat a jelikož se pomátli na rozum, vyhlásil se jim v hlavách nápad o prodeji vysílacího času posluchačům. Za pětadvacet dolarů na hodinu bylo možno si mezi půlnocí a druhou ranní v Rádiu LOVE zahrát na diskžokeje, posedět v magickém křesle před pultem a šilet už jen ze samotného pohledu na všechny ty knoflíky a jehly. Přirozeně jste se jich nesměli dotknout. Dokonce jste si nemohli ani pustit svoje vlastní desky. Jednomu ze zaměstnanců stanice jste pošeptali, jakou hudbu chcete zahrát, a oni už se postarali o zbytek. Vy jste tu tak akorát mohli sedět se srdcem až v krku a zadrmolit do mikrofonu. „A teď bych vám rád pustil... nejnovější hit Raviho Shankara, věnovaný všem vnímajícím na celém světě... a zvlášť takovému člověku, jakým je jogín Maharishi Mahesh...“ Bodo stál před domem a porovnával jeho adresu s tou, kterou měl napsanou na kousku papíru ve své ruce. Shodovaly se. Přešel chodník a vstoupil do dveří. Zjistil, že stojí na velice tlustém koberci. Před sebou viděl další dveře, na nichž byl jednoduchý nápis. RÁDIO LOVE. Otevřel ty dveře a vstoupil. Další koberec. Velice tlumené světlo. Žádná stopa po radiostanici, jakou znával on. Váhavě se pustil chodbou, až náhle uviděl zelenou zář, vycházející z koridoru po pravé straně. Šel za ní. Tu zelenou zář, která procházela zvukotěsným sklem vysílací místnosti a vydávala

světla na různých panelech. A v té nádrži zeleného světla seděl diskžokej a dobře modulovaným, takřka hypnotickým hlasem promlouval do mikrofonu. Bodo na něj hleděl přes sklo. Zvedl ruku a stísněně škulbl vázankou, kterou si vzal pro tuhle příležitost. Začal přeshlapovat z nohy na nohu a v ústech měl sucho jako na Sahaře. Diskžokej, jehož hlas Bodo slyšel ze zvukového zařízení, které bylo rozvěšeno po celé budově, konečně zvedl oči a uviděl Boda, jak tam postává. Zakončil svůj úvod a zařadil desku. Z vysílací kabiny prošel dveřmi do sousední místnosti. O chvíli později se otevřely dveře na chodbu a diskžokej vystrčil hlavu. „Ano?“ řekl. „Přejete si?“ Budova byla naplněna hudbou, kterou pustil. Uvedl ji jako „nestárnoucí“. „Život jde dál v tobě a bez tebe“, kvileli Beatles. „Ano. Já jsem Bodo Steiner“, řekl Bodo a rázově chodbou k diskžokeji. „Koupil jsem si trochu toho času.“ „Jasně“, řekl diskžokej. „no, pojď dál a my tě připravíme. Máš seznam desek, který chceš pustit, nebo se koukneš na náš výběr?“ „Mám už vybráno“, řekl Bodo a vstoupil do místnosti, v níž byli kromě diskžokeje ještě další dva muži a podávali si jointa.

V poslední době trávu nekouřil. Nepil. Mysl se ve výlevece, vylepšoval svůj kutloch u bojleru a po ránu uklízel u Čiňana. Šetřil a snil. Neměl žádné noční můry ani nemluvil ze spaní, byly to jeho staré sny. Snil o tom, že se stane opět diskžokejem, snil o štěstí, a Annette živila jeho sny ventilačkou. Ale když mu teď podali jointa, vzal si ho a vdechl kouř. Zapojil se do rozhovoru a zkusil napodobit trhlou modulaci, typickou pro výslovnost zaměstnanců Rádia LOVE. Pokusil se zároveň zabránit nohám v přeshlapování a tělu v pohupování a také se snažil neohlížet se pořád nervózně do vysílací kabiny, která byla od podlahy až ke stropu plná zařazených desek a kde čekaly pulty a otočné talíře. Pokusil se ukrýt všechno, čím byl, a všechno, čím se stal. Pokusil se to nezkatit. „Čoveče, ty se sem táhneš celou tu cestu až z města?“ „Celou tu cestu, čoveče“, řekl Bodo. „Ale, čoveče, ve městě nechytneš náš signál, kapiš? Prostě tak daleko nedosáhneš.“ „Hmmm, no jasně. Čet jsem to v novinách. Přijde si sem pustit nějakou muziku, stálo tam, tak jsem tady.“ Pozorovali ho přivřenými očima. Čekali na pokračování. „A... někdy vás chytím, když projíždím kolem... na své hondě... chytinu vás na cestě do San José.“ „Na své hondě, čoveče?“ „Jo!“ „Chytneš nás na své motorce?“ „Mám na ní rádio. Jasně. Mám sluchátka. Poslouchám vás, když si to svištím po stejedniče, když všechny předjíždím a vítr mi fíčí do tváře!“ Začal si uvědomovat trávu. „A tak mě napadlo. Proč bys, Bodo, nepustil nějakou muziku pro tyhle lidičky z Rádia L... O.. V.. E!“ „Ted' už mu naslouchali.“ „Hmmm“, řekl jeden z nich. „No, tak teda začnem. Harry, vem ho dovnitř a ukáž mu co a jak, oukej?“ „Jasně“, řekl Harry. „Tak jdem, kámo.“

„Oukej, takhle to teda funguje. Ty se posad' sem.“ Bodo usedl za pult. „Řekni mi, který desky chceš přehrát, a já ti je vytáhnu. Můžeš přehrát celou LP nebo jen kousek, to je jedno, já ti ji zařadím. Pak ti dám signál a ty ji uvedeš mluv do mikráku, co je hned nad mašinou. Pak –“ „Pult.“ „Co?“ „Je to moderátorské pult.“ „Správně. Tak se tomu říká. Dál –“ „Je to Gatesway, modifikované. Vypadá to na kvalitu.“ „Hej, čoveče – co to má znamenat?“ „Je to pult! A tohle je fejd. Tenhle tady je pořák a Harry lehce poklepal na mikrofon do vedlejší místnosti. „Tome, pojď sem na minutku. Ty taky, Joeli.“ Přišli. „Tenhlecten chlápek rozumí pultu“, řekl Harry. „Kdo tě poslal?“ zeptal se Joel. „Nikdo“, řekl Bodo. „Nikdo mě sem neposlal.“ „Kde ses naučil obsluhovat pult?“ „Míval jsem dva svý“, řekl Bodo. „Měl jsem vlastní pořad. V New Orleansu. Opravdu – byl jsem diskžokej. Já –“ „To KSAN tě sem poslala, abys nás voblboval? Vo co de?“ „O nic. Jen mě nechte pustit nějakou hudbu, uvidíte. Jsem Frajer Bodo! Hej! Já jsem Frajer Bodo, na vlnách KPMP! Rozvířím stojatý vody ve vašich hlavách! Hej, hej, hej!“ Beatles stále ještě setrvali v éteru. „Deska už je skoro u konce“, řekl Harry. „Vy tři běžte na chvíli ven, já tam něco pustím a pak to můžem vyžehlit.“ „Hej! Tady není co žehlit!“ řekl Bodo. „Já jsem Frajer Bodo a já to zvládnou!“ „Pane Steinere, obávám se, že budu nucen vás požádat, abyste opustil vysílací místnost. Jestliže ne –“ Ale Bodo se napojil do živého vystlání, je na mikrofonu a hovoří do hudby. „Hej! Co vy na to, děťátka? Zaslouží si Seržant Pepper ještě pořád svou sůl? Je tady ještě stále dost osamělejších srdcí na to, aby dokázaly utvořit kapelu? Jde život dál ve vás, nebo kdekoli jinde, když je vám čtyřiašedesát? Těžký otázky! Fakticky těžký otázky! A jedna ještě těžší, je Little Richard pořád tím člověkem, jakým bejval? Rozsíváme to při procházce kalifornským snem, podrobíme toho muže průzkumu! Pojďme si pustit skutečný zlatý hity a přesvědčme se!“ Za řeči jim signalizoval, aby donesli desky Little Richarda. Byli sjetí trávou, a tak jen stáli a zírali na něj. Byl to sen. Zlý sen. Tenhle člověk sem přivandroval z ulice a ovládl stanici. Seděl za pultem, jako by mu to tu patřilo. Ale nejhorší na tom bylo, že odváděl slušnou práci. Jeho způsob vysílání byl životaschopný. Nebyl to styl Rádia LOVE, ale byl to styl. Neblábolil. Kdyby blábolil, neměli by jinou volbu – museli by ho popadnout a vytáhnout ze stanice. Ale ze způsobu, jakým to zatím šlapalo, by nikdo nepoznal, že mají opravdu vážný problém, a dost možná, že za jednu nebo dvě minuty dosáhne svého a vzdá to. Možná, že když pustí Little Richarda, zničí mikrofony v kabině a prorazí bubínky náhodných posluchačů Rádia LOVE, a to by se pak na něj mohli vrhnout. Mohli by se na něj vrhnout a dostat ho sakra odsud. Vytáhnout ho na ulici a poslat ho pryč na té jeho hondě se sluchátky. Uklidnit volající, protože rozhodně budou nějací volající – a nerozházet si to s FCC. *) Dali mu stoh pětačtyřicet s Little Richardem a adaptér pro otočné talíře. Signalizoval jim, aby vypadli, a když zaváhali, odtáhl se od zapnutého mikrofonu a zřetelně zašeptal. „Pokuste se mě přerušit a já začnu ječet do prdele a zkurvysyni rovnou do éteru. Zaječím ‚pomoc vražda‘!“ Neochotně vycouvali z vysílací místnosti. Mávnutím naznačil, aby se postavili na vzdálenější stranu režijní místnosti, a pak vyskočil, vrhl se ke dveřím a zamkl se. Potom se vrátil k talířům, na nichž dohrávala první strana Seržanta Peppera. „Oukej!“ řekl Bodo do mikrofonu. „Tak tady přichází ten muž. Sine si to rovnou proti zdem vašich myslí. Je tohle král rokenrolu nebo co?“ A pak pustil Little Richarda a jeho „Gonna Rip It Up“, jenže desku špatně usadil, takže nejdřív to znělo, jako kdyby se Little Richard vyhrabával ze dna sudu melasy, a pak zaduněl a prosvítl vlnami éteru rychlostí světla a všechnu tu svou divokou energii pustil do uší ranních posluchačů Rádia LOVE. Začaly zvonit telefony. „Poslouchejte!“ vpadl Bodo do „Long Tall Sally“. „Poslouchejte! Chvilé pro soutěž! Honda se sluchátky pro toho, kdo první zavolá a správně uhádne jméno muže, kterej zavedl termín rokenrol! Začínáme, ted'!“ Opřel se v křesle a s tváří lesklou potem se houpal a otáčel. Jeho mozek se utrhl ze svého nedávného nesmělého zakotvení a opět se zmítal v šedém moři osamění. Když se

Bodo mrkl do vedlejší místnosti, zjistil, že jsou tam pouze dva muži. Ztemnělou chodbou na druhé straně skla se kradl stín. Pak zmizel a Bodo náhle hleděl na svůj vlastní odraz ve skle, na tvář, která už nebyla pevná a ostře řezaná, ale unavená a vrásčitá. To nebyla jeho tvář. To nebylo jeho tělo. Už ne. Teď to pochopil. Chápal to velice dobře. Opět pohlédl na ty dva zbylé muže v místnosti za sklem a oni hleděli na něj. Ten pohled znal. Takovým pohledem ho obdařil DJ Jimmy, když se tenkrát vracel z odpočívárny s hrnkem kávy v ruce a Bodo zrovna řekl obyvatelům Zlatého trojúhelníku, že Jerry Lee Lewis si podpálil koule. Byl to ten samý pohled. Nic se od té doby nezměnilo, opravdu. Dopadla na něj samota a beznaděj a smetla ten domeček z karet jeho nedávno vzkříšených snů. „Long Tall Sally“ dohrála a jehla uvízla v mrtvých drážkách na konci desky. „Dej tam něco, ty zkurvysyne!“ vykřikl Tom vedle v režii. „Nesed’ a dej tam něco! Co budeme dělat?!“ zeptal se Joela. „Já nevím,“ řekl Joel. „Co takhle vykopnout dveře? Já nevím. Počkej, dokud se nevrátí Harry s panem Wyattem. Pan Wyatt bude vědět, co dělat.“ „Ježíši, a co když ho nikde nesežene? Co když se dneska ráno vrátil do Texasu, jak měl v plánu? Co pak?“ „To nevím,“ řekl Joel. Bodo zatím stále hleděl na podivnou tvář, která se odrážela ve skle vysílací kabiny. Zhluboka se nadechl a rukou prohrábl vlasy. Nahnul se nad mikrofon a spustil. „Nikdo to neví,“ řekl. „Ani živá duše. To Alan Freed zavedl tenhle výraz tenkrát v jednapadesátém v clevelandský Aréně. Nemohl říct Rhythm’n’Blues, protože Rhythm’n’Blues bylo označení pro negerskou hudbu...“ Tom se chytil oběma rukama za spánky a otočil se, neschopen dalšího pohledu do vysílací kabiny. „...a negerskou muziku tehdy drželi stranou od bílé muziky, víte, a to, s čím přišel Alan Freed na těchto koncertech, na který si kupovala lístky spousta bílých děcek, byla negerská hudba, a tak pro to zavedl výraz, nafleku stvořil eufemismus a hned s ním do éteru, říkal tomu Rock’n’roll... rock a roll, defoliace*) je zase eufemismus pro zacházení s rostlinami jako s negry... she loves you - jé, jé, jé!“ Opět se odmlčel. Silně se mu třásl ruce. Spatřil dva stíny, které se mihly na druhé straně skla, a pak do režie, sousedící s vysílací kabinou, vstoupil Harry a s ním obtloustlý muž v pomačkaném obleku a se stetsonem na hlavě. Muž potahoval z velkého cigára a měl hůlku, kterou neustále točil a ťukal s ní do podlahy a do různých objektů kolem sebe, včetně lidí, jako by testoval jejich odolnost. Když Bodo uviděl pana Wyatta vstoupit dovnitř, sebral se. Něco v panu Wyattovi ho inspirovalo. „No,“ řekl do mikrofonu. „Není to tak ani tak! Mrtvý kytky jsou svítící zelená výstraha! A Little Richard Penniman je král rokenrolu, spasitel nás všech, narozený na Štědrý den 1935, jen o tejdén dřív než Elvis, ale celý světelný roky před ním! Je narozený v Roce jedna a furt jen mládne! Váží to Tutti Frutti se svou Lucille! Povězte jim o tom, pana Pennimane!“ A poslal „Lucille“ do éteru. Tři telefony Rádia LOVE se mohly ztrhat. Nathaniel Wyatt se opřel o stěnu, jednu kozačku zkřížil přes druhou a potáhl z cigára. „Co říkají?“ zeptal se. „Och, Ježíš, pane Wyatte, je mi to líto, ale já jsem vám to říkal. Nerad to říkám, ale já vám říkal, že něco takového se může stát, jestli kdekomu dovolíme přijít sem po půlnoci. Já –“ „Co říkají, Joeli?“ „Chtějí vědět, co se děje.“ „jsou našťvaný?“ „Nevím.“ Pan Wyatt šel a zvedl zvonící telefon. „Hej, čoveče, tady je jeden posluchač. jsem napůl cesty, čoveče, a spoliňal jsem se, že na Rádium LOVE chytinu nějaké dobré vodvaz. Co se děje? Snažíte se mě vy lidičky votrávit v půlce cesty? Odkud berete s tou těžkou karmou, čoveče?“ Pan Wyatt zavěsil a zvedl další. „Haló. Jmenuji se Ann. Myslím, že je to velice informativní, ty informace, co nám poskytuje nový diskžokej. Myslím, že je to stimulující, jak rychle a skvěle pracuje jeho mozek. Já –“ A další. „Ježíš, bratře, co to je. Snažíte se, lidi, navrátit k barbarství? Vždycky jsem si myslel, že LOVE byla v tom lepším ranku kosmického vědomí, ale po dnešní noci fakt nevím. Poslyšte, já nejsem jen tak někdo. Mám konexe. Můj otec má konexe. Můžu se dostat k FCC. Jestli si myslíte, že nemůžu, proč se –“ Nathaniel Wyatt zavěsil a znovu se opřel o stěnu. Prohlížel si Boda, který teď jel na plný plyn, fakt vařil. „Vývčete ty telefony,“ řekl pan Wyatt. „Cože?“ řekl Tom. „Telefony, pitomče,“ řekl Joel. „Vývčes je. Slyšel jsi ho.“ Tom se nepohnul a Joel také ne. Na tvářích měli napsáno, jak trpí. Harry, který tiše seděl v křesle, vstal a vyvěsil sluchátka. „Děkuji ti, Harry,“ řekl pan Wyatt. „A víte,“ říkal právě Bodo do mikrofonu, „že když to letadlo šlo dolů s velkým BUUUM!, že náš člověk Richard Penniman odhodil všechny pozemské statky do temnejch vod a vzdal se bohatství Little Richarda a obrátil se k Bohu? Jaaaaasné! Bůh je pes a pes je Bůh!“ A pustil tam „Tutti Frutti“ a vypnul mikrofony ve vysílací místnosti a znovu se opřel v křesle, zalitý potem a s uvolněnou vázankou kolem zmačkaného, nevyžehleného límečku – splněná noční můra Armády spásy. „Frajer Bodo,“ řekl Nathaniel Wyatt víc sám k sobě než k těm ostatním v místnosti. „Cože? Co jste říkal, pane Wyatte?“ řekl Joel. „Frajer Bodo,“ opakoval pan Wyatt. „Támhleto, to je Frajer Bodo. Před pár lety měl svůj pořad v Baton Rouge. Poslouchal jsem ho pravidelně v Port Arthuru. Nějakou dobu jsem se chystal ho vykoupit a pomoci mu k úspěchu, ale on jaksi zmizel.“ „Vy víte, kdo to je?“ řekl Joel. „Vím o něm něco,“ řekl pan Wyatt a pak se zvedl a odpojil stanici ze sítě. „Právě jste nás vypnul!“ vykřikl Joel nevěřičně. „Vypnul jsem jeho,“ řekl pan Wyatt a promluvil do mikrofonu, kterým režie komunikovala s vysílací místností. „Hej, Frajere Bodo, jak se máš, chlapče?“ Bodo zvedl hlavu. Někdo ho volal jménem. Někdo s přátelským texaským hlasem. „Jak se mám? Hej, děťátka tam venku v kalifornské zemi, není to vaše chyba, ani v nejmenším, ale já kloužu a padám! Rovnou do moře vzpomínek! Slyším hlas, kterej mě volá! Jak se máš, Frajere Bodo? říká ten hlas! Jak se máš, chlapče!“ „Pořád ti to šlape,“ řekl Nathaniel Wyatt. „Kam ses poděl? Měl jsem v plánu zaskočit do Baton Rouge a nabídnout ti pořádný bakšíš. Měl jsem v plánu dostat tě nahoru, chlapče.“ Bodo se podíval přes sklo do směřících se očí Nathaniela Wyatta. Nathaniel Wyatt tady kolem tahal za všechny nitky. Tahal za nitky po celém světě. Nathaniel Wyatt a Bodo spolu konverzovali v éteru, kde to mohl slyšet celý svět, a zdálo se, že Nathanielu Wyattovi to ani v nejmenším nevadí. Byla to jeho stanice a jeho peníze a jeho svět a právě překračovali veškerá pravidla FCC, ale o to on se nestaral ani za mák. Nestaral se o to ani tolik jako Bodo. Zničehonic talíře stály a byl to Bodo, kdo byl v defenzivě, Bodo, kdo měl co ztratit, a přitom ani nevěděl, co by to mělo být. „Proč neotevřeš ty dveře, proč nejdeš sem a nepromluvíš si se mnou? Přišels a tak jsi ty moje hochy prohnal, že si málem nadělali do kalhot. Pojď sem a nech Harryho, ať tě vystřídá. Máme o čem mluvit.“ „Tutti Frutti“ došla – nehrála žádná hudba. „Minutku,“ řekl Bodo a dal tam „Jenny, Jenny.“ „Hej!“ řekl do hluchého mikrofonu. „Hej vy tam! Nacpěte si tohle do dýmky a vykuřte to!“ Přenesl jehlu na desku, otočkou se zvedl z křesla a odemkl. Šel do režie a s úsměvem a s napřaženou rukou přistoupil k Nathanielu Wyattovi. Nathaniel Wyatt se na něj také usmíval a mezitím je Tom pustil opět do éteru a Harry převzal

pult. „Dámy a pánové,“ řekl Harry do mikrofonu za zavřenými dveřmi vysílací místnosti. „Dámy a pánové, máme určité problémy s přenosem... prosíme, zachovejte nám přízeň. Tady je Rádio LOVE, frekvence 98.6. Jupiter je v Marsu a s Měsícem na vodě všechno je v pohodě... milujte jeden druhého...“ Když se Bodo přiblížil na dosah, Nathaniel Wyatt, ještě stále s úsměvem, švihl hůlkou a udeřil ho přes hřbet nosu. Bodovy ruce vylétly k obličejí a Nathaniel Wyatt opět švihl a udeřil ho do žaludku. Bodo se ohnul a tentokrát ho rákoska udeřila vzadu do hlavy, a když dopadl na zem, opakovaně ho tloukla po zádech a po nohou. Tom a Joel pana Wyatta odtáhli. Postavili Boda na nohy, vyvedli ho ven a posadili ho na obrubník před Rádio LOVE. Rozhlíželi se po hondě se sluchátky, ale neviděli ji. „Co myslíš, neměli bychme zavolat policajty?“ řekl Tom. „Nebo sanitku?“ „Ne, myslím, že to není nutný,“ řekl Nathaniel Wyatt, který je následoval ven. Z té dřiny s rákoskou se celý zadýchal. „Tohle tady je Frajer Bodo,“ řekl. Sklonil se zezadu k Bodovi, který se hrbil na obrubníku a rukama si objímal nohy. „Nemám pravdu, chlapče?“ řekl a jeho tlusté rty se skoro dotýkaly Bodova ucha.

* * *

Opatrně se celý ponořil do vany s horkou vodou, až mu nad hladinu vykukovala jenom hlava a kolena. Zavřel oči. Klečela vedle vany na kachlikové podlaze a vtírala mu do vlasů šampón. V místech, kde její světle modrou blůzku postříkala voda, vystoupily tmavé skvrny. Po tom, co ho vyhodili ze stanice, se ještě asi týden potuloval po poloostrově. Zase začal lidem vykládat o Slunci, Srandě a Děckách a o Roce jedna, ke kterému všichni směřují. Sedával u zdí nákupních center nebo na chodníku na El Camino Real a žebrał drobné na chlast. Jednou mu to po setmění nandala parta mladých Chicanos*) a pak ho zabásli v San Mateu. Strávil ve vězení tři dny, než jim dal adresu činžáku na Gough Street, použil přitom Annettino jméno a číslo jejího bytu. Přijela a vyzvedla ho. Seděl zhrouceně na sedadle a opíral se o dveře auta. Nemluvil s ní. Dokonce ani tehdy, když ho vyvedli z cely a oni se poprvé uviděli. „Ahoj, Bodo,“ řekla, ale on neodpověděl. Když se vrátili do města, šel rovnou do sklepa. Několik dní bylo ticho. Pak jednou v noci konečně promluvil. „Slyšíš mě?“ zeptal se. „Ano,“ řekla. „Seš tlustá,“ řekl. „Proč jsi mi to neřekla?“ Neodpověděla. „Nemám rád tlustý holky, drahá,“ řekl. Stále neodpovídala a pak ho skrz ventilaci uslyšela vzlykat. „Bodo?“ řekla. „Šel bys sem nahoru?“

Ty vlasy umývala příliš dlouho, masírovala mu skalp a pak mu kuchyňskou miskou splachovala mýdlo, nejdřív vodou z vany a pak čistou vodou z kohoutku. Přiměla ho, aby se ve vaně s šedou, kalnou břečkou postavil a čistou žínkou a kostkou mýdla mu důkladně umyla tělo. Byl naprosto poddajný a vůbec se nestyděl. Když ho opláchl, řekla mu, ať si stoupne na předložku, a utřela ho velkou tureckou osuškou. Osušila ho a pak mu energicky vydrbala vlasy. Nijak nekomentovala jeho zjizvená záda. Najednou ho přestala tít a držela jeho hlavu ve svých rukou, ze kterých visel ručník. Držela jeho hlavu a dívala se mu do očí. Soustředila do nich všechnu sílu, kterou sebrala za ty měsíce rozhovorů přes ventilaci, a teď tu sílu napřela proti prázdnotě, kterou v něm rozeznala. Znovu a znovu se proti té prázdnotě vrhala, dokud neucítila své slzy, a tehdy pochopila, že nemá tu moc, aby ho zachránila. Odvrátila pohled, a když se pak na něj znova podívala, on se usmíval. Byl to hrozný, vítězný úsměv. To se neusmíval on.

AUTORSKÁ POZNÁMKA

Moje autorská poznámka z roku 1991 mě označila nálepkou stárnoucího excentrika, žijícího o samotě se svým psem ve vysokohorském údolí. Biografie z roku 1993 mě zastihla uprostřed dvouleté zkušenosti, která zcela změnila mé myšlení – byl jsem matkou i otcem svým dvěma malým vnoučatům. A teď? Teď žiji s láskou svého života, kterou jsem si naprosto jist. Zdá se, že věci v mém životě se dějí jaksi čirou náhodou. Někde cestou jsem přestal čekat na příjezd své lodi a vydal jsem se pěšky a nyní jsem po mnoha mílech dosáhl určitého místa. A i kdyby se to místo už nijak nezlepšilo, já se zlobit nebudu. Přiveďte klauny.

*) Divize civilních záležitostí *) Činnost pro německou mládež. *) služba v kuchyni *) kriminální policie **) vojenská policie *) dar *) dikžokej *) Louisiana State University *) New Orleans **) Dvě hlavy *) vystěhování obyvatel a zničení areálu – součást boje proti partyzánům *) prastarý (německy) *) slov. hříčka – Bůh = God, pes = Dog

*) druh pomády na vlasy *) Federální komise pro hromadné sdělovací prostředky *) defoliance – výraz používaný při likvidování džungle za války ve Vietnamu *) Američané mexického původu